

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST 2009/2010

*14 – Pedagogika, psychologie, sociologie a
problematika volného času*

„SQUATTING“

Thumsová Barbora

**Ročník: třetí
Gymnázium, Kadaň, 5. května 620, příspěvková
organizace
432 01 Kadaň
Ústecký kraj**

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST 2009/2010

*14 – Pedagogika, psychologie, sociologie a
problematika volného času*

„SQUATTING“

Autor: Thumsová Barbora

Škola: Gymnázium, Kadaň, 5. května 620,
příspěvková organizace

Studijní obor: 79-41-K/408 Gymnázium

Konzultant: Mgr. Martin Kadeřávek

Kadaň 2010

■ Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou práci vypracovala samostatně pod vedením Mgr. Martina Kadeřávka, a že jsem použila pouze podklady (literaturu, odkazy, internetové stránky, aj.) citované v práci a uvedené v příloženém seznamu.

Postup při zpracování práce je v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V dne podpis: Barbora
Thumsová

PODĚKOVÁNÍ.

Děkuji Mgr. Martinu Kadeřávkovi za obětavou pomoc a podnětné připomínky, které mi během práce poskytoval. Mé dík taktéž patří paní profesorce českého jazyka Mgr. Jaroslavě Janě Stupkové, která mi práci opravila po gramatické a formální stránce. Dále bych chtěla poděkovat všem lidem, kteří mi ochotně poskytli rozhovor a vyplnili dotazník.

ANOTACE

Práce se zabývá squattingem, což je v ČR ilegální (např. v Holandsku byl do minulého roku squatting legální) obsazování prázdných domů či bytů. Cílem této práce je seznámit veřejnost s dosud nedostatečně popsanou problematikou moderní společnosti. Součástí práce je vysvětlení pojmu, poté historie vzniku tohoto hnutí či různé důvody pro obsazování prázdných domů. Dále moje práce zmiňuje celkem podstatný pojem tohoto hnutí, a to je angažované squatterství a vysvětluje principy „Do It Yourself“. Také zde naleznete historii obsazování prázdných domů v ČR a posléze se práce věnuje charakteristice 3 squatů na území Čech.

Kvalitu práce zvyšují četné rozhovory s přímými účastníky squattingu, aby bylo možné okamžitě zpozorovat rozdíly reality a zkreslených informací, které squatteři a jejich příznivci prezentují na internetu či v médiích. Součástí je i dotazník, který byl určený pro různé cílové skupiny.

Přiloženy jsou taktéž fotografie, které squatteři a Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV) poskytli z osobních sbírek. V přílohách naleznete články z různých médií.

OBSAH	
I. ÚVOD	8
II. METODIKA PRÁCE	9
III. SQUATTING	10
3.1 Vysvětlení pojmu	10
3.2 Historie Squattingu	10
3.3 Důvody pro obsazování	12
3.3.1 Rozhovor se squatterem o squattingu	12
3.3.2 Angažované squatterství	14
3.3.2.1 Život ve squatu	15
3.3.2.1.1 Princip DIY	15
3.3.2.1.1.1 Výpověď squatterů o životě na squatu	16
IV. SQUATTING V ČESKÉ REPUBLICĚ	17
4.1 Postoj zákonodárců ke squattingu v ČR	17
4.2 Historie Squattingu v ČR	21
4.2.1 Výpovědi squatterů o squattingu v ČR	21
4.2.2 Některé obsazené domy na území ČR	22
4.2.2.1 Sochorka a Papírna	23
4.2.2.1.1 Výpověď squattera Jirky o životě na Papírně	23
4.2.2.2 Ladronka	24
4.2.2.2.1 Výpověď squatterů o životě na Ladronce	25
4.2.2.3 Cibulka	27
4.2.2.3.1 Výpověď squatterů o Cibulce	27

4.2.2.4 Milada	29
4.2.2.4.1 Materiály poskytnuté ÚIV	30
4.2.2.4.2 Výpověď squatterů o životě na Miladě	31
4.2.2.4.3 Vyklizení vily Milada	35
4.2.2.4.3.1 Reportáž z Novinky.cz týkající se vyklizení squatu	35
4.2.2.4.3.2 Rozhovory se squatterry	36
4.2.2.4.4 Prostory v Truhlářské ulici	38
4.2.2.4.4.1 Reportáž ze zpravy.idnes.cz o prostorech v Truhlářské ulici	39
4.2.2.4.4.2 Jak squatteři hodnotí prostory v Truhlářské ulici	40
4.2.2.4.5 Co je s prostory bývalého squatu dnes?	41
4.2.2.5 Pokus o obsazení domu v ulici Apolinářská 1/ Na slupi 8, Praha 2	42
4.2.2.5.1 Výpověď přímých účastnic pro idnes.cz	43
4.2.2.5.2 Postih squatterů z Apolinářské	44
4.2.2.5.2.1 Soud squatterů z Apolinářské	45
V. NÁZORY VEŘEJNOSTI	46
5.1 Dotazník	46
5.1.2 Závěrečné slovní shrnutí	78
VI. ZÁVĚR	82
VII. ZDROJE	85
7.1 Použitá literatura	85
7.2 Internetové zdroje	85
VIII. Přílohy	87

I. ÚVOD

Informovanost veřejnosti o squattingu v ČR i v zahraničí je velice nízká. V této době jsou pro veřejnost podstatnější pouze jejich domněnky a to, co zveřejňují média. Zájem o pochopení problematiky jako celku, je celkem nízký. Veřejnost se spokojí pouze s povrchovými informacemi a neproniká do hloubky, k samotným příčinám squattingu.

Celé toto hnutí je v podstatě velice sporné, ale daly by se v něm najít momenty, se kterými se dá souhlasit, ovšem i naopak. Když se řekne slovo squatting, není tím určitě myšlena pouze jedna záležitost, neboť existují různé druhy squatů. Poté, co byl poslední squat, Milada, vyklizen, tak mě velice udivovaly názory a předsudky lidí vůči squatterům, skutečně jsem si kladla otázky typu, proč lidé na squatting a squattery takovýmto způsobem reagují, vždyť nikdo z nich pořádně ani neví, co toto celkem zajímavé hnutí naplňuje. Tato otázka u mě představovala důvod proč napsat ročníkovou práci právě na toto téma, prostřednictvím zpracování práce mohu najít odpověď na tuto otázku a nejen to, především umožním získání informací i pro ostatní.

Myslím si, že je důležité, abych pro začátek práce poukázala, jak takový squatting čistě teoreticky vypadá, ale zároveň, jak tyto celkem povedené teorie souvisí se skutečností. Média, internet, ani žádné publikace neposkytují natolik věrohodné informace, aby z nich bylo možné rozpoznat realitu.

II. METODIKA PRÁCE

Teoretická část:

Při zpracování teoretické části jsem využila nenadálého setkání s redaktorem časopisu A- kontra,¹ Ondřejem Slačálkem, a poprosila ho, jestli by mi nemohl poradit a doporučit literaturu, kterou bych mohla ke zpracování práce využít. Poradil mi, že o squattingu existuje v češtině pouze jedna kniha, čímž mi potvrdil mé domněnky. Tuto knihu mi však nedoporučil, protože dle jeho názoru není na kvalitní úrovni, ale tvrdil, že na internetu se nachází mnoho textů, či seminárních prací. Pár publikací jsem využila, ale mým hlavním zdrojem byl skutečně internet a další média. Bez pomoci internetu by napsání této práce nebylo možné. Tuto část jsem průběžně doplňovala o rozhovory, které jsem udělala prostřednictvím části praktické.

Praktická část:

Pro svou praktickou část jsem zvolila formu rozhovoru nahrávaného na diktafon s několika squatterry, kteří byli velice ochotní v poskytování informací, a bylo vidět, že mi otevřeně vylíčili skutečnosti o squattingu. Je důležité upozornit, že nikde neuvádím skutečná jména squatterů, z důvodu ochrany osobních údajů.

Abych neměla pro svou práci pouze názory squatterů, zpracovala jsem dotazník, který jsem dala vyplnit respondentům z různých cílových skupin. Dále jsem se pokusila zkontaktovat i další zúčastněné strany jako je např. ÚIV², kteří jsou vlastníci vily Milada, pana Petra Svinky, který poskytl byty squatterům v Truhlářské ulici 11 na Praze 1. Dále pana Jana Hanuše, který mi prostřednictvím e-mailu poslal dokument o squattingu, který sám natočil a není ho možné zatím nikde sehnat. Tento dokument je možné zhlédnout pouze prostřednictvím přednášky pořádané autorem. Od ÚIV se mi odpovědi dostalo, ale bohužel od pana Petra Svinky ne.

¹A- kontra: Anarchistický časopis, vycházející od roku 1991, současně vychází jako čtvrtletník.

²ÚIV- Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV)

III. SQUATTING

3.1 Vysvětlení pojmu

Pojmem squatting rozumíme ilegální, tj. bez souhlasu majitele, obsazování domů komunitou především mladých lidí.

Slovo „SQUATTING“ pochází z anglického slovesa „squat“, které má v českém překladu mnoho významů „sehnout se, dřepnout si, sedět na bobku, neoprávněně obývat, bydlet načerno".³ V překladu slovo „squatter“ znamená „obyvatel, stolička, židle“⁴. Dále lze významově překládat jako „samozvaný nájemník, usídlenec, usedlík, pěstitel ovcí (australský), nelegální usedlík, nezákonný farmář, nezákonný osadník“.⁵ Tento termín se používá pro politicky či sociálně motivované hnutí většinou mladých lidí, které obsazují prázdné byty či domy z důvodu řešení bytové otázky a kvůli poukázání na problémy nebydlících. Squatteři bývají především z řad levicových aktivistů a z řad příslušníků kulturních proudů s krajní levicí spjatých. V zabraných domech vznikají různé komunity.

3.2 Historie squattingu

Není jednoduché určit, kdo byli první squatteři, protože formování tohoto hnutí má počátky již ve 14. století⁶, kdy se ve Velké Británii objevili již první lidé, kteří majetek obývali ilegálně. Důležitou roli v tomto hnutí hrají tzv. Diggers.

„Diggeři pocházeli z řad zemědělských dělníků, nájemců, bývalých vojáků nebo z řad lidí, kteří ve svém povolání ztroskotali. Tvrdí, že zlo spočívá v soukromém vlastnictví, které jeho majitelé získali a udržují utlačováním. Předmětem jejich kritiky byli vlastníci

³Anglicko - český výkladový slovník. Nakladatelství Lidové noviny, Praha, 1998. ISBN 80-7106-304-5.

⁴Fronek, J.: Velký anglicko-český slovník, LEDA, Praha, 2006. ISBN 80-7335-022-X

⁵13.12. 09, 21:25 http://slovník.seznam.cz/?q=squatter&lang=en_cz.

⁶13.12.09, 21:26 <http://zine.winstonskids.net/index.php?clanek=squatting>.

půdy, právníci a církve. Diggeři požadovali právo osídlit ladem ležící a obecní půdu, aby se mohli vymanit z područí soukromého vlastnictví.“⁷

Diggeři obsadili rozsáhlé pozemky a společně je obdělávali, z čehož vyplývá, že prosazovali komunitní způsob života. Nakonec byli z jimi obdělávaného území vytlačeni a postupně jejich celé hnutí zaniklo.

Ve 20. letech minulého století⁸ vznikla v Československu, konkrétně v Praze na Žižkově, organizace Černá ruka. Zakladateli byli Jaroslav Hašek a František Sauer. Tato organizace zabírala prázdné byty pro chudé rodiny.

Toto hnutí se rozšířilo na přelomu 70. – 80. let v různých městech západní Evropy. První dům byl obsazen ve Frankfurtu nad Mohanem. V Evropě vznikalo nejvíce squatů v Amsterdamu a odtud se hnutí šířilo dál. Zpočátku lidé squatting vnímali pouze jako životní styl, který neměl nic společného s politickými názory. Domy zpočátku obsazovali především příznivci hnutí Hippies⁹, kteří squatting brali jako další ze způsobů svého alternativního života. Koncem 70. let¹⁰ se až celková myšlenka tohoto hnutí začala utvářet, lidé zastávali vlastní politické filosofie, kdy se chtěli lišit od společnosti, protestovali tím proti válkám či proti policejnímu násilí.

⁷Tomek, V.: Anarchismus, Vyšehrad, Praha, 2006. ISBN 80-7021-781-2, str. 40-41.

⁸13. 12. 09, 21:55 <http://zine.winstonskids.net/index.php?clanek=squatting>.

⁹Hippies - hnutí, jeho příslušníci hlásají svobodu a lásku.

¹⁰13. 12. 09, 22:04 <http://www.medaci.cz/studie/diplomka.html#squatting1>.

3.3 Důvody pro obsazování

Druhů obsazených domů je více. Lze je rozdělit do 4 skupin, přičemž většina lidí obývajících dům, který jim právně nenáleží, nejsou squatterry, kteří si tento druh bydlení vybrali jako alternativní způsob života.

První skupinou mohou být sociálně slabé rodiny, které se do domu nastěhují, aby vyřešily svoji dosavadní finanční situaci.

Další skupinou jsou narkomani, kteří vyhledají opuštěný dům či pozemek, aby měli nějaké místo, kde by se mohli scházet.

Bezdomovci tvoří třetí skupinu. Ti domy vyhledávají jako útočiště v zimě.

Poslední skupinou jsou tzv. angažovaní squatteři, kteří si squatting vybrali jako alternativní způsob života.

3.3.1 Rozhovor se squatterry o squattingu

Squatteři odpovídali na jedny z mých prvních otázek, které zněly, co je ke squattingu přivedlo a jaké reakce na to měla jejich rodina.

Squatter **Honza** stručně a jasně odpověděl, že už nechtěl bydlet u rodičů, neměl peníze na nájem, a proto šel do squatu. Zpočátku tedy řešil pouze svoji bytovou situaci, na squatech začal bydlet přibližně před 4 lety, zhruba před 2 či 3 lety se dostal k myšlenkám tohoto hnutí a k různým aktivitám, začal se tedy postupně angažovat. U matky se setkal s pochopením pro squatting, uvádí, že je velice tolerantní. Squatting vnímá jako nejlevnější ubytovací síť pro všechny travellery¹¹.

Petr, vypověděl, že nejprve vstoupil do ČSAF – československá anarchistická federace, a to ho začalo utvářet. „Poté jsem se na ČSAF vykašlal a začal jsem dělat různé projekty, během toho jsem stále bydlel na bytě, ke squattingu jsem se dostal postupným logickým vývojem myšlenek. Došel jsem ke kritice systému, kapitalismu, uvědomil si, že všechno může být jinak. Squatting je pro mě řešení a alternativou na celý život.“

¹¹Travellers- označení lidí, kteří se rozhodli pro polokočovný způsob života a porůznu se shromažďují např. okolo letních festivalů. Dříve se tento název používal pro příznivce hnutí Hippies

Squatterka **Adéla**, tvrdí, že nemohla chodit zároveň do školy a do práce, aby si mohla vydělávat na živobytí. Velice jí to degenerovalo, tak se snažila hledat pochopení u rodiny. Pomoci se jí dostalo, ale opravdu minimální. *„Myslím si, že u rodičů by se mělo zůstat do určitého věku. Měla jsem možnost bydlet u rodiny, ale určitě nechtěla žít se svým bratrem v jednom pokoji, na to jsem už dost stará, proto jsem šla do squatu.“*

Jirka vypovídá, že dříve dělal v Ostravě barmana a uklízeče v rockovém baru Cihelna. *„Jednoho dne tam vystupoval David Vávra, který po vystoupení jel zpět do Prahy, tak jsem se ho zeptal, jestli by neměl volné místo v autě. Volné místo bylo, tak jsem si vzal spacák, pár peněz a jel do Prahy s tím plánem, že tam budu 3 měsíce bydlet, pracovat, a poté jsem chtěl jet na západ, ale bohužel se mi to zvrhlo. V Praze se mi zalíbilo a zůstal jsem tam 3 roky, poté jsem odešel na rok do Berlína. Ke squattingu jsem se tedy dostal v roce 1998. Po příjezdu do Prahy jsem bydlel 14 dní po parcích, využíval všechny možnosti tohoto města, bral jsem si všechno, co bylo volné, ale nekradl, když byl volný dům, tak jsem šel bydlet do volného domu. Nemyslím si, že by cestující měli navštěvovat pouze hotely, squatting je tou nejlepší a nejlevnější alternativou pro všechny cestující. Toto hnutí je pro mě underground, nejde mi vůbec o žádnou angažovanost. Squatteréři jsou taková bezdomovecká elita, ale nejsou natolik nemocní a degenerovaní, aby museli hnit u popelnic. Veškeré věci si musíme zajišťovat sami – elektriku, vodu a plyn, prostě jsme taková funkční bezdomovci, kteří nezahodili ideu kolektivní spolupráce. Squatteréři jsou lidé na okraji společnosti, ať půjdeš ze středu jakýmkoli směrem, tak vždy dojdeš na její okraj - logicky. Squatting doporučuji všem mladým lidem, aby se odpoutali od maminek a začali žít. Prahu jsem opustil v roce 2003 a vrátil se loni v prosinci, kdy v ČR téměř žádný squat nebyl, přijde mi, že to je jen kvůli té zimě - počasí. Viděl jsem squaty různého ražení, přičemž si všude lidé jdou za svou ideou, viděl jsem squaty umělecké – které byly velice pěkné, squaty čisté, špinavé, squaty narkomanů, zahradníků, alkoholiků. Čímž chci říct, že když se řekne slovo squatting, tak tím rozhodně není myšlena pouze jedna věc. Co se týče výzkumu, tak přijde velice zajímavý Berlín, protože je tam spousta čtvrtí, kde si lidé pořádají život dle svých představ nikoli podle představ plánů a úředníků. Byly tam čtvrti s maringotkama. Třeba jsem tam poznal holku, 23 let se dvěma dětma, která přežívala v karavanu zimu s bříškem a každý dítě s jiným punkáčem.“*

Jirka dále uvádí: „*Nikdy jsem se ani do žádného baráku nenaboural, to je spíše taková ta lovecká část squattingu, kdy se ten barák vytipuje, a za 14 dní se nechají vyhodit, to není principem squattingu.*“

Adéla: „*No nevím, jestli to nějakou skupinu baví každých 14 dní lézt na střechy a běhat po nich, jako jo je to fajn, ale málokoho to baví. Bylo by fajn, kdyby se to dalo dělat častěji, ale za prvé na to nejsou lidi a za druhé je to fakt hodně vyčerpávající. Řekla bych, že je to spíše mnišská práce. Bylo by opravdu fajn, kdyby se obsazování domů provádělo, ale nejsou na to lidi, ale je to fakt vyčerpávající.*“

3.3.2 Angažované squatterství

„O čem je“ angažované squatterství? Squatteři v obsazeném domě budují centrum alternativní kultury. Je důležité podotknout, že se squatteři tohoto typu nesnaží obsazením domu řešit svoji sociální situaci.

„Squatteři nepoukazují v praxi pouze na neudržitelnou bytovou situaci, ale zpochybňují tak z morálního hlediska i jedno z posvátných práv kapitalismu - právo vlastnit.“¹² Zastávají názor, že lidé, kteří opuštěné domy vlastní a nikomu nedovolí v nich bydlet i přesto, že je to životně důležité, tak si nezaslouží mít tyto budovy v majetku.

Prázdné domy obsazují kvůli jejich nevyužití, protože majitelé nechávají svoji nemovitost chátrat a nedbají o ni. O budovy se také starají. Hlavní podstatou squattingu není odcizení něčího majetku, vždy jde o dlouhodobě nevyužívané objekty. Již od začátku se většinou squatteři snaží svůj pobyt zlegalizovat.

V domech pořádají různé přednášky, které mají většinou politický podtext. Dále pořádají různé koncerty či amatérská divadelní představení. Zakládají na svých squatech čítárny, čajovny a galerie. Dále pro ostatní poskytují prostory pro vybudování ateliéru či zkušeben, a to nejen pro začínající kapely. Součástí domů bývají většinou i různé info-shopy, které informují veřejnost o svých aktivitách, či bytové situaci atp.

¹²13. 12. 09, 22:21 <http://april2008.squat.net:8080/wiki/Brozura2>.

3.3.2.1 Život ve squatu

Ti, kteří vyznávají alternativní způsob života, pocházejí z řad různých lidí. Pocházejí jak z řad studentů, tak z řad pracujících, či nezaměstnaných. Především ve squatu žijí anarchisté a obdivovatelé undergroundu. Vyznavači tohoto alternativního života mohou být také tzv. Freegans¹³. Squatteři jsou stále otevření novým lidem. Jak už bylo zmíněno, tak žijí kolektivním způsobem života a vůdce nemají žádného. Na jakémkoli rozhodování kolektivu se podílí všichni, jakékoli rozhodnutí se provádí na základě všeobecného souhlasu. Squatteři mezi sebou fungují na základě rovnosti a tolerance.

3.3.2.1.1 Principy DIY

Aktivita squatterů fungují na principu „DIY – Do It Yourself“ v českém překladu „Udělej si sám“.¹⁴

„Scéna DIY vznikla, když se lidé dali dohromady a uvědomili si, že jediná cesta kupředu je spoléhat se sami na sebe, a ne na někoho jiného, ať už se to týká přímých akcí proti stavbě silnice v místě vašeho bydliště, nebo kampaní za stejná práva pro fyzicky či mentálně postižené. Hlavní úlohu zde hraje zdravý rozum a tvůrčí myšlení.“

¹⁵

„Jedná se o způsob udržování domácnosti a věcí kolem pouze za pomoci vlastních sil a prostředků, bez pomoci placeného odborníka - řemeslníka, drahého zařízení a materiálu na tu či onu oblast, v níž se potřebná práce koná.“¹⁶

¹³ Freegans- označení pro lidi, kteří žijí životem, založeném především na minimální spotřebě zdrojů a na minimální účasti na systému dohodnuté ekonomie

¹⁴ 14.12. 09, 08:15 <http://zine.winstonskids.net/index.php?clanek=squatting#II>.

¹⁵ Saunders, N.: Extáze a techno scéna, Jota, Brno, 1996. ISBN 80-85617-93-5, 165.

¹⁶ 14.12. 09, 08:16 <http://www.freetekno.cz/Public23/freetekno-shm8.pdf>.

3.3.2.1.1.1 Výpověď squatterů o životě na squatu

Jirka: „Na squatu jsou všichni, někdo má problém s trestním právem, někdo má problém s manželkou, někdo nemá žádný problém. Často tam jsou drogy, což tam přináší zas ti lidé, to jako tvrdit, že na squatu nejsou drogy, je blbost. Tvrdé drogy jsem spíš viděl v Německu. Na Miladě tam jako se vůbec nevyskytovaly tvrdé drogy. Největší problémy jsou s alkoholikama a je jich nejvíc, je zapotřebí to řešit radikálně, jako třeba nechčij mi na mou postel, pochčij si tu svou. Byl jsem na squatech, kde alkohol byl hlavním tématem. Máš squaty, které jsou zasažené ponorkou, viděl jsem squaty, kde ti lidé jsou aktivní, jinde zase vyhnívají a jsou zalezlí na té palandě. Každý to má jinak, každý je v jiné situaci, každý má jiné předsudky. Přijde mi to velice tvořivé ten život v kolektivu, v tom chaosu doslova. V pátek večer se všichni zkalí a rozbíjí to tam a pak začínají opět odznova. Neexistuje tam člověk, který se o to tam stará, proč také, zbytečná práce. Víš, na squatě neexistuje uklízející otrokyně maminka, ty tam opravdu dlouho nepřežijou. Nemám nic proti práci, kdybych měl práci, tak tady nejsem a platím si někde nájem, já na to nemám, neberu žádné sociální podpory, úřad práce mi ani žádnou nedal. Nechci se přetahovat s nějakou úřednicí. Nebojujeme tu proti žádné společnosti, chceme tu jen přežít. Když jdeš bydlet do squatu, tak tu toleranci musíš mít nastavenou trochu jinak, než když žiješ v bytě. Primárním úkolem toho squatu je zajistit to místo na bydlení, že si tam můžeš lehnout do tepla a umýt. A ne řešit problémy s alkoholikama. Když přijedeš do Prahy, tak jsi hotový bezdřák, když přijedeš do Berlína, tak máš kam složit hlavu. Co na tom squatu neuděláš, to nemáš, co uděláš a máš, tak ti ukradnou nebo znárodní. Ty lidi tam máš blíž, možná někdy až příliš blízko.“

Dále přišla na řadu otázka na to, jak se ve squatech přečkávaly zimy, na co všechno přicházely peníze z baru a z čeho se žije.

Adéla: „Zimy se přečkávaly u topení a zimním spánkem. Bar vydělává na barák a na další bar. Na jídlo si nevyděláváme, na cigára to si buď někdo vydělává na brigádách, nebo nevydělává.“

Jirka: „Je to otázka kreativity lidí, jak si to na tom squatu zařídí. To si člověk musí vyzkoušet sám, ať se každý postaví na kraj města a kšš jdi a vyzkoušej si to, prostě neměli by zjišťovat, jaký je zákon a jak to dělala babička. Zahraniční zkušenosti se squattingem jsou nedocentilené. Někomu třeba jídlo z popelnice vadí, já mám zkušenosti s tím, že se z něj dá uvařit solidní oběd.“

Petr: „Já mám zkušenost, že z popelnice se mohu nažrat luxusněji, než kdybych si na to žrádlo vydělával.“

Adéla: „Jednou jsem přišla domů na návštěvu a máma mi povídá, tak jsem šla jednou kolem obchodáku a tam stál takovej dreadatej kluk a ten povídal, „lidičky pojdte tady je toho strašně moc, já to sám nepoberu“ „tak jsem dostala spoustu jídla, zmrzlin, je to tady v ledničce, tak si dej, ale neříkej to bráchovi, on by to nejedl.“

Jírka: „Squatting je dobrá škola do budoucnosti. My prostě sbíráme skilly do budoucnosti.“

IV. SQUATTING V ČESKÉ REPUBLICE

4.1 Postoj zákonodárců ke squattingu v ČR

V Česku je squatting ilegální. Squatterři mohou být žalováni dle § 126 občanského zákoníku:¹⁷

(1) Vlastník má právo na ochranu proti tomu, kdo do jeho vlastnického práva neoprávněně zasahuje; zejména se může domáhat vydání věci na tom, kdo mu ji neprávem zadržuje.

(2) Obdobné právo na ochranu má i ten, kdo je oprávněn mít věc u sebe.

Dále dle občanského zákoníku § 451 – 459 hlavy třetí – BEZDŮVODNÉ OBOHACENÍ:¹⁸

§ 451

(1) Kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat.

¹⁷1.3.2010, 20:40 <http://zakony-online.cz/?s6&q6=all>.

¹⁸ 1.3.2010, 20:40 <http://zakony-online.cz/?s6&q6=all>.

(2) Bezdůvodným obohacím je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.

§ 452 a 453

zrušeny

§ 454

Bezdůvodně se obohatil i ten, za nějž bylo plněno, co po právu měl plnit sám.

§ 455

(1) Za bezdůvodné obohacení se nepovažuje, bylo-li přijato plnění promlčení dluhu nebo dluhu neplatného jen pro nedostatek formy.

(2) Rovněž se za bezdůvodné obohacení nepovažuje přijetí plnění ze hry nebo sázky uzavřené mezi fyzickými osobami a vrácení peněz do hry nebo sázky půjčených; u soudu se však těchto plnění nelze domáhat.

§ 456

Předmět bezdůvodného obohacení se musí vydat tomu, na jehož úkor byl získán. Nelze-li toho, na jehož úkor byl získán, zjistit, musí se vydat státu.

§ 457

Je-li smlouva neplatná nebo byla-li zrušena, je každý z účastníků povinen vrátit druhému vše, co podle ní dostal.

§ 458

(1) Musí být vydáno vše, co bylo nabyto bezdůvodným obohacím. Není-li to dobře možné, zejména proto, že obohacení záleželo ve výkonech, musí být poskytnuta peněžitá náhrada.

(2) S předmětem bezdůvodného obohacení musí být vydány i užitky z něho, pokud ten, kdo obohacení získal, nejednal v dobré víře.

(3) Ten, kdo předmět bezdůvodného obohacení vydává, má právo na náhradu nutných nákladů, které na věc vynaložil.

§ 459

Je-li povinen předmět bezdůvodného obohacení vydat ten, kdo nebyl v dobré víře, může soud rozhodnout, že lze právo uspokojit i z věcí, kterých z bezdůvodného obohacení nabyt, a to i tehdy, jestliže jinak podle ustanovení občanského soudního řádu výkonu rozhodnutí nepodléhají. Dokud není právo na vydání předmětu bezdůvodného obohacení uspokojeno, nesmí dlužník s takovými věcmi v rozhodnutí uvedenými nakládat.

Squatterři jsou také souzeni dle trestního zákona:

§ 238 Porušování domovní svobody

(1) Kdo neoprávněně vnikne do domu nebo do bytu jiného nebo tam neoprávněně setrvává, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, užije-li při činu uvedeném v odstavci 1 násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí nebo překoná-li překážku, jejímž účelem je zabránit vniknutí.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, jestliže užije při činu uvedeném v odstavci 1 násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí a takový čin spáchá se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami.

§ 249a Neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru

(1) Kdo protiprávně obsadí nebo užívá dům, byt nebo nebytový prostor jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo oprávněné osobě v užívání domu, bytu nebo nebytového prostoru neoprávněně brání.¹⁹

§ 257 Poškození cizí věci

(1) Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na věci svědka, znalce nebo tlumočnicka pro výkon jejich povinnosti,

b) spáchá-li takový čin na věci jiného pro jeho rasu, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

d) spáchá-li takový čin na věci, která požívá ochrany podle zvláštních předpisů.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

Již z tohoto textu vyplývá, že každý, kdo neoprávněně obsadí dům či byt, který mu nepatří, bude potrestán. V české zákonodárné moci slovo „squatting“ vůbec neexistuje, tudíž pohled na toto hnutí je pouze jednostranný. „Z právního hlediska je squatting zužován na pouhé obsazování cizího majetku, a proto byl vždy kriminalizován.“²⁰

¹⁹14.12. 09, 08:45 <http://zakony-online.cz/?q10=249&s10=Hledat+%C2%A7+%281-302%29>.

²⁰14.12. 09, 08:46 <http://www.medaci.cz/studie/diplomka.html#squatting>.

4.2 Historie Squattingu v ČR

Prázdné domy byly obsazovány již v Československu, přičemž už tehdy byly téměř všechny squaty po krátké době vyklizeny. Během let 1990 a 1998²¹ bylo neoprávněně obsazeno zhruba 30²² prázdných domů, které většinou patřily obci, nikoli soukromníkům. „K dvanácti případům došlo v Praze, k pěti v Brně, k šesti ve Východních Čechách, po jednom pokusu v Teplicích, Karlových Varech, Bohumíně a Plzni. Tyto squaty byly v krátké době zlikvidovány.“²³

„Obsazování se v letech 1990-98 aktivně zúčastnilo cca 100-150 osob ve věku 17-26 let z anarcho-autonomního nebo alternativního prostředí. Na 16 z nich bylo podáno trestní oznámení podle §249a (uveden v kapitole 3.1). Šlo o šest squatterů zadržených při vyklízení Nové zahrady v Brně, o šest ze Zenklovy ulice, z nichž dva byli odsouzeni k podmíněným trestům, a o čtyři osoby z Milady. Po amnestii prezidenta republiky byla většina trestních stíhání zastavena a v současné době pokračuje trestní stíhání proti čtyřem obráncům Autonomního centra Milada.“²⁴

4.2.1 Výpovědi squatterů o squattingu v ČR

Jirkovi se vždy myšlenka squattingu líbila a nikdy by ho nenapadlo, že by se dal kriminalizovat. „*Squatting má budoucnost, protože lidí, kteří nemají peníze na bydlení, přibývá. Úředníci a veřejnost si neustále na něco stěžují, že plánujeme nesmyslné akce a že oni musí platit za bydlení a my zase ne. Ať se zamyslíme nad čímkoli, tak ve všem jsou pouze peníze, vždy jde pouze o to, že někdo na něčem vydělává. I ten prázdný dům není chátrajícím domem, nýbrž investicí. Přístup Švýcarska k tomuto hnutí se mi velice líbil, když tam dojde k obsazení prázdného domu, tak přijde*

²¹14.12.09, 18:00 <http://april2008.squat.net:8080/wiki/Brozura2>.

²²14.12.09, 18:02 <http://april2008.squat.net:8080/wiki/Brozura2>.

²³14.12.09, 18:05 <http://april2008.squat.net:8080/wiki/Brozura2>.

²⁴14.12. 09, 08:47 <http://april2008.squat.net:8080/wiki/Brozura2>.

úředník zjišťovat jaká je situace, kdo tam bydlí, jestli budou platit elektřinu, když jim jí tam zavedou, či jestli mají pitnou vodu. Squattery tam nevyhazují, ale zajímají se o to, kdo vedle nich bydlí a s kým budou muset komunikovat, koho zavolám, až budu potřebovat pomoc. V Berlíně, v tom to bylo úplně úžasné, ale tam byla specifická situace, protože po pádu Berlínské zdi se zjistilo, že je tam pás volných baráků, tak se tam hned lidé nastěhovali ti, co neměli kde bydlet, tak doufám, že to tu třeba za 10 let bude také. Jsou tu vlastně celé bloky baráků, což pouze náš špatný pohled na věc, protože to v té době není dům, ale investice. Hlavně, že chtějí v ČR squatting kriminalizovat, ale kde máme bydlet, to netuší?? Takže squatovat se bude, ať chceme nebo ne, to ani moc na výběr není. Ať si soudruzi říkají, co chtějí nebo nechtějí.“

Adéla: „Soudruzi by byli radši, jako kdybychom si všichni vydělávali svoje 4 litry a 2 platili za ubytovnu a bydleli v nějakých králíkárnách. A pak si to žrádlo shánějte, kde chcete, třeba krad'te, my vám pak za to usekáme ruce. Ale to my jim nedopřejeme.“

4.2.2 Některé obsazené domy na území ČR

Za první squat v ČR se dá považovat **Dům U divého muže**, který se nacházel na Praze 1. Tento dům byl obýván Linhartovou nadací²⁵, která zde budovala centrum alternativní kultury. Divý muž se stal squatem po ukončení smlouvy s Federálním Ministerstvem vnitra, protože se nadace nechtěla budovy vzdát. Poté se měla konat okupační stávka, od které se nakonec odstoupilo, a „Linhartovci“ dům opustili.

Jako první klasický squat se označuje kolonie několika památkově chráněných domků tzv. Bud'ánka nacházející se v Praze 5. Jeden z těchto opuštěných domů byl obsazen skupinou „**Svoboda 91**“²⁶. Pod nátlakem policie byl dům zhruba po 10 měsících opuštěn.

²⁵Linhartovo nadace- Kulturní nadace pro podporu soudobé tvorby

²⁶Svoboda 91- skupina aktivistů anarchistické skupiny

Dalšími squaty, ve kterých byla budována kulturně-sociální a kulturně-politická centra, či se squatteři pokoušeli o jejich vybudování, byly to domy nacházející se především v Praze. Příkladem může být Zlatá loď, Sochorka, Papírna, Varšava a Tuřany nacházející se na Trutnovsku, Ladronka, Mlýn v Bohumíně, Nová zahrada v Brně, Cibulka a nakonec nejdéle fungující squat Milada. Především v těchto squatech vznikaly komunity lidí, kteří byli schopni se o obsazené objekty starat a smysluplně je využívat.

4.2.2.1 Sochorka a Papírna

Činžovní dům se nachází v ulici ppl. Sochora, squatem se stal v březnu roku 1992 a fungoval do roku 1997. Nejprve došlo k obsazení pouze jednoho bytu v roce 1990 a později (1992) byl obsazen celý dům. Tento squat byl spojen s legendou českého anarchismu – Jakubem Polákem, díky němuž se fungování tohoto squatu vyznačovalo politickým podtextem. V ulici ppl. Sochora měl Polák garsonku a po úplném vystěhování původních obyvatel se do domu začali stahovat Polákovi přátelé. Bylo zde v provozu 1. info-shop, proběhlo zde několik přednášek a výstav. I přes veškeré útoky pravicových extrémistů fungoval squat 5 let. Na podzim roku 1997 došlo k vyklizení, několik lidí se však zabarikádovalo uvnitř, další lidé venku demonstrovali před domem, takže kvůli nedostatku prostoru policisté a stěhovací auta odjeli. Nakonec došlo k domluvě s MÚ a squatterům bylo dovoleno, aby obsadili 2 podlaží v pavlačovém domě v ulici Za Papírnou v Holešovicích. Čímž byl squatterům poskytnut prostor pro jejich aktivity – pořádání koncertů, výstav, či přednášek. Díky tomu, že dostali od squatterů z Berlína tiskárnu, tak začali vydávat řadu tiskovin, především časopis A-kontra, který funguje dodnes. Nakonec Papírna zanikla, kvůli neustálému tlaku úřadů a stížnosti na přelomu let 2003 a 2004.

4.2.2.1.1 Výpověď squattera Jirky o životě na Papírně

„Na Papírně jsem žil téměř rok, protože jsem si tam našel slečnu. Veškeré dění jsem pozoroval střízlivýma očima, protože jsem abstinent. Všichni se tam znali, ale upřímně bylo to peklo (smích), dá se říci, že tam vládl skutečný ALKOPUNK, hodně se tam pilo. Pamatuji si, že tam dělali mikulášskou besídku, a tak se tam ti punkáči mourem z pece načernili a dali si nějaký roby a vypadali skutečně jako opravdoví čerti. Ve dvě hodiny v noci se tam dva začali rvát s vidlema a sekerou, ten s tou sekerou jí tomu druhému zarazil do ruky, tak se musela volat záchranka. Jak říkám, ti lidé se mezi

sebou znali, a tak si dovolili úplné extrémy. Nebo častým tématem bylo, že tam byly udělané palandy, že jeden spal dole a druhý na hoře. No a ráno ti dole nadávali na ty nahore, že je pochcali, protože to proteklo a ti zhora slezli dolů a prosili, hle půjč mi tepláky, já si ty svoje pochcal. Takže pak je tam všude špína a ten prach, tak v tom squatu v podstatě vydržíš týden a pak musíš jít se umýt, vyprat si, dát si jídlo z čistého talíře a pak si toho mnohem víc vážíš takových těch drobných věcí, to je také součást zkušenosti. I ti největší opilci a zbedněnci dojdou do stavu, kdy si řeknou, že se tam uklidí, tak se sejdou, uklidí si, ale vydrží to nejdéle 4 hodiny. Bar, ten tam měli opravdu vychytaný, byl tak jednoduchý, že při každé kalbě ten bar úplně rozbili, že tam nebyla cihla na cihle. No a další koncert se konal, až se domluvili, tak ho zase na ten den dali dohromady. Přesně nevím, proč Papírna skončila, ale ti lidi spolu byli dlouho dle mého názoru, tak to má potom tu tendenci se trhnout. Jejich životní touhou mohlo být jet do Portugalska, tak jeli do Portugalska. Pak tam také byly nějaké buchy, které mají zas zahnízd'ovací tendence, jako mít děti a takové ty různé blbé nápady. Tak si zase jdou za tím svým snem. Takže si myslím, že tam byl tlak od těch sousedů, kteří se tam začali stěhovat, protože tam byly nové opravené byty, tak ten kolektiv se rozpadl a odešel na jiné squaty. Ale myslím si, že ti lidé tam došli do takového stavu, že spolu byli velice dlouho a každý si chtěl jít za svým snem, ta chtěla mít dítě, ten chtěl do ciziny atp. Kolektiv se prostě rozpadl a ti lidé šli na jiné squaty, či za tím svým snem.“

4.2.2.2 Ladronka

Ladronka se nachází na Břevnově v Praze 6. Tato barokní usedlost byla obsazena lidmi z časopisu Autonomie s cílem vybudovat zde Autonomní kulturně sociální centrum. Statek byl naprosto přístupný a anarchisté se snažili svůj pobyt zlegalizovat. Ladronka byla vzorem a inspirací pro další squaty. Měla také dobrou polohu a dostatek místa. Později se zde lidé začali především soustředit na kulturní akce a pořádání koncertů. Tento squat byl i velice známý v zahraničí a téměř po celé Evropě. Ve squatu bydlelo několik skupin lidí, kteří měli různé důvody pro to, proč bydlet ilegálně. Návštěva domu se pro lidi změnila ve velmi častou záležitost a v některých případech i v pózu. Několikrát došlo k pokusům o vyklizení, ale squatteři byli podporováni jak anarchisty, tak lidmi ze sousedství, proto tedy k vyklizení nedošlo. Nakonec podal magistrát na Nadaci Ladronka žalobu o vyklizení objektu. Ladronka

byla jedním z nejznámějších anarcho-autonomním centrem u nás. 9. 11. 2000 ²⁷došlo k definitivnímu vyklizení Ladronky. Tato barokní usedlost byla opravena a dnes je využívána jako sportovně rekreační areál.

V příloze naleznete fotografie objektu.

4.2.2.2.1 Výpověď squatterů o životě na Ladronce (převzato se souhlasem autora z dokumentu Squat wars)

Arnost, (na Ladronce:1993-1995) : *„Ta idea obsadit nějaký místo vznikala asi v průběhu roku 92, kdy v prostředí tehdejších pražských anarchistů, vznikala představa ,mít nějaký místo, kde by se mohli scházet, dělat koncerty, vůbec mít prostor pro nějaký ty naše politický a tenkrát kulturní aktivity, jediný příznivý místo, kde se daly dělat nějaký věci byla Sedmička, ale to bylo limitovaný a nebylo to nějaký scházení, diskuze promítání a takhle. Takže zhruba v druhé polovině 92 roku začala vznikat ta idea, začalo se hledat místo, vlastně první takovej pokus, obsadit něco, byl v březnu v roce 92, kdy jsme obsadili prázdný barák tenkrát na Plzeňský, ale tam to trvalo chvíli, pár tejdů asi a vlastně to zaniklo, bydleli jsme tam 3 a vůbec to nějak vyšumělo a policajti nás vyhnali a nicméně ta potřeba nějakého toho autonomního prostoru, kde by bylo zázemí pro nějaké ty aktivity pořád trvala dál. Tak se hledaly další baráky, vytipovali se asi 2. Jeden z nich byla právě Ladronka a druhý byl objekt na Krejčárku. Tak se to rozvažovalo, zjišťovaly se vlastnický poměry a podobně a nakonec jsme se rozhodli pro Ladronku. Ten objekt se nám líbil, když jsme si ho byli poprvý prohlídnout a prolezali, byl prázdný, volně přístupnej, úplně nádhernej objekt, nádherný prostředí. Navíc patřil magistrátu, kterej se o to nestaral, což byl pro nás takovej další argument. Takže v průběhu léta vznikaly takový různý přípravy, kdo se tam nastěhuje. Sháněli se tam takové věci, zázemí a v září 93 se vlastně barák obsadil. Původně tam bylo 8-10 lidí no a v průběhu září se tam začaly dělat první přípravy. Jednak které se týkaly bydlení. Vůbec aby se zprovoznil barák na bydlení a jednak se začaly dělat veliké přípravy na sál, protože jsme tam chtěli co nejdřív ten prostor zprovoznit, aby se tam dělaly ty aktivity, kvůli kterým se to obsadilo. Takže takový ten jeden motiv byl obsadit to, aby jsme měli ten prostor na ty aktivity a teprv až v druhé řadě šlo o prostor na bydlení.“*

²⁷17. 2. 2010, 12:36 <http://april2008.squat.net:8080/wiki/Brozura2>.

Petr, 1993-1998: „*My jsme Ladronku prakticky úplně od prvopočátku, kdy vznikaly nějaký záměry, projekty, studie a to bylo ještě v době, kdy jsme měli založenou nadaci Ladronka, než jsme jí pak museli zrušit, tak jsme Ladronku vnímali jako autonomní centrum a autonomní kulturní centrum. Takže to, co tam probíhalo, byla naprostá všehochuť akcí od výstav, jo byly i koncerty a festivaly, vedle toho čajovna, promítání, infoshop. Já myslím, že ten záměr byl poměrně velkej. V jednu dobu tam byl i výtvarný ateliér. Myslím si že těch dovolím si tvrdit, že řádově několik set akcí, který jsme tam uspořádali, tak na Pražský kulturní scéně nechalo svoji stopu a o co víc, tak jak Ladronka prostě byla populárnější, známější, díky všem možným podpůrným demonstracím a to i v zahraničí před ambasádama, tak ten rozsah i týhleť kulturní scény byl větší než jenom Ladronka a Praha.“*

Arnost: „*Tak koncerty, ty tvořily největší tu náplň, pak byly tam různé výstavy, občas přednášky, promítání tam bejvaly. Dělal se tam i takový lidová kuchyně, že se tam vařilo. Sloužilo to i jako místo různých srazů, setkání různých politických skupin většinou anasrchistickéjch. Hodně dobře ta Ladronka šlapala ze začátku. Ten začátek byl dobrej, že to sloužilo jako takové centrum, kde se lidé setkávali. I se podařilo navenek vybudovat, nechci říkat dobrou pověst, ale nějaké renomé, kdy se vybuoval ten squat. V roce 95, když nás chtěli vyklidit se nám je podařilo odvrátit. To vyklizení jsme nějakou kampaní odvrátili a získali jsme nějaké jméno, no ne jméno, ale kdy nás vnímali jako nějakou sílu, se kterou se musí počítat.“*

Petr: „*Těch akcí na podporu Ladronky bylo doopravdy velké množství, přímo už si úplně nevzpomenu, od demonstrací, kdy jsme třeba na Staroměstském náměstí ze Staroměstský věže pustili obrovský transparent. V okamžiku kdy přicházela velká podpůrná demonstrace. Součástí toho nebyly jenom koncerty i v několika dalších klubech. Vzpomínám si, že i Švihadlo a teď si nejsem jistej jestli to bylo v tom 95 a nebo ne, tak Švihadlo třeba napsalo nebo udělalo písničku a klip o Ladronce. Takže i to byla jedna z podpůrných věcí, série právě demonstrací před ambasádama ve Varšavě. Myslím si, že také v New Yorku byla.“*

Arnost: „*Ladonka na konci také žila z ty pověsti , kterou vlastně budovala v té polovině 90. let a možná i tím, že se jakoby distancovala od těch protestů v protiměnovém fondu ve světové bance, můžem se třeba dohadovat, třeba to vyklidili stejně, ale jenom třeba ukázala, že není součástí nějakého toho hnutí a že se za ní nikdo*

nepostaví, což se pak jako ukázalo, že není jenom součástí nějakého toho hnutí, ale že si jí můžou, že se za ní nikdo nepostaví, což se pak ukázalo, že byla jedna dvě demonstrace, ale tam chyběla nějaká ta nasranost těch lidí, kterou jsme mohli vidět třeba v Kodani při vyklizení Ungdomshuset, což se nadalo s tím srovnat.“

Petr: *„Okolnosti vyklizení Ladronky z mého pohledu sami o sobě jsou sporný. Jsou sporný z toho důvodu, že vyklizení přišlo v roce 2000 a bylo to v době jako taková malá odplata za mezinárodní měnový fond a za demonstrace, které s ním byly spojený, tudíž politická reprezentace se rozhodla využít toho mediálního klimatu a svezla se na týdlletý vlně.“*

4.2.2.3 Cibulka

Památkově chráněný statek se nachází v Praze 5. V 2. polovině 90. let fungoval na statku alternativní klub, kde proběhla řada hudebních představení. O několik let později bydlelo v hlavní budově – v historické části kolem 40 lidí. V roce 2008 měli squatteři od jednatelky společnosti Cibulka a.s. povolené, že na statku mohou pobývat výměnou za úklid prostoru. Chvilí před plánovanou akcí a několik dní po úklidu proběhl na Cibulce zásah policie a squattery vyklidila. Po této razii se jednatelky ústní slib vytratil a squatterům bylo vyhrožováno žalobou za užívání cizího majetku.

V příloze naleznete fotografie objektu.

4.2.2.3.1. Výpověď squatterů o Cibulce

Jirka: *„ Do Cibulky jsem se zapíchl v roce 98. Byly tam opravdu nejlepší akce, které tady probíhaly, ale jako mimo oficiální kulturu, ale ani ten majitel neměl výhrady k tomu, abychom tam dělali koncerty. Tam se dělaly akce a přišlo třeba 3000 lidí, tam se dělaly Zelené tulipány, to byl festival, dělali jsme to s tím nakladatelstvím Maťa. Jezdila tam i Věra Bílá často. Zpočátku jsem tam byl jediný squatter a vždy, když se úřady vyptávali, co tam dělám, tak jsem řekl, že to tam hlídám. Podle toho, co já vím, tak jako první větší skupina to tam později osídlil sound system Direct Drive. Vlastníci potřebují, aby ty historické baráky spadly, aby tam mohli postavit 5 hvězdičkový hotel. Prostě ti lidé, co se tam nastěhovali, jsou nějakí lidé s nějakými ideály a chtějí si tam pitomci dělat kulturu, no kdo to kdy viděl. Tak kdo je v právu, ti co mají peníze, nebo ti co je nemají.“*

Honza: „Na Cibulce jsme vydrželi zhruba půl roku. Měl jsem obrovské štěstí s tím, že když jsem přišel na tu Cibulku, tak první, co se tu dělalo, byla brigáda, protože během fungování staré party se tam nahromadil bordel, takže ti zahrádkáři, co bydleli nad námi, tak s námi měli dobrou zkušenost, neměli jsme tam žádný problém, ani jsme se tam neroztahovali, ale čistili park. Nebyl čas ani prostor, abychom tam vytvářeli nějaké kulturní akce, spíše nějaké to grilování se známýma. Jako bydlet jsem tam chtěl, ale chtěl jsem to rozvinout posléze do těch kulturních akcí. Prostor byl ale velice znečištěný, protože tam jezdili pražští heráci na styky. Šlo to prostě všechno moc pomalu, protože tenkrát jsem ještě chodil do školy. Za ten půl rok nás vyklidili.“

Zajímavé vyprávění jsem našla na internetu a pro SOČ jsem ho využila se souhlasem autora. Konkrétně jde o report z free party²⁸, která se na Cibulce konala 18. 10. 2003²⁹.

„Bývalý statek Cibulka je poměrně velký areál uprostřed stejnojmenného lesoparku v Košířích, který je neobývaný a stále rychleji chátrá. To místo je fascinující. Běhal jsem tam s foťákem celé odpoledne a myslím, že jsem zdaleka nevyfotil vše, co by se dalo. Celý statek je krásně zarostlý a pustý, to místo je velice romantické. Vnitřek budov je vybydlený a je tam pouze nepořádek, krovy jsou shnilé a celé je to velice podmáčené (ve sklepech je tak 20 cm vody). Také okolní lesopark je velice zpustlý na to, že v 18. století to byl nejkrásnější park v Čechách, kterému říkali „České Versailles“, to tam vypadá jako po pár desetiletích destrukce, naštěstí příroda to krásně překryje. Po krátké procházce po okolí se vrátíme k přípravám samotné party, v tu sobotu tam pracovalo celkem dost lidí celé odpoledne. Myslím, že právě v téhle době tam byl nejvíc cítit duch starých dobrých dob, kdy se tam konaly vůbec první freetekno party v Čechách, všichni lidé se znali a něco dělali. Někdo uklízel, někdo maloval na zdi, připravoval bar nebo sound system. Pak se začalo stmívat a začali přicházet lidičky na party, nakonec se sešlo tak 100 kousků, což byl skutečně skvělý počet. Bar se pěkně rozjel (měli tam výborné vegetariánské bagety za 20 Kč, hlavně čočková a mrkvová byly

²⁸Free party – akce, na které se nevybírání žádný vstup. Její součástí jsou sound systémy, což jsou volná seskupení lidí, kteří společně vlastní hudební aparaturu.

²⁹24.2.10, 10:05 <http://www.hypno.cz/cibulka.html>.

epesní). Pak začaly různé fireshow, s ohněma se točilo na několika místech venku i vevnitř. Byly tam i další vychytávky, jako třeba projekce na několika místech. Lidé začali pomalu rozmrzat a tancovat, akce se pěkně rozjela a jela až do časných ranních hodin. Takže celkově to můžeme zhodnotit jako opravdu výjimečnou akci, po 5 letech se zase udělala party na památné Cibulce a doufám, že to byla první z dlouhé řady, která bude následovat...“³⁰

4.2.2.4 Milada

Vila stojí u vysokoškolských kolejí blízko nádraží Holešovice. Milada se stala squatem v roce 1998³¹ na prvního máje. Byla obsazena lidmi z Československé Anarchistické federace a lidmi z okolí. Tato vila nebyla zapsána v katastru nemovitostí, protože měla být zbourána, ale k její demolici nakonec nedošlo. Vlastníkem je Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV), se kterým squatteréři uzavřeli dohodu, že v domě nebudou provozovat žádnou kriminální činnost. Pár dní poté došlo k prvnímu vyklizení, při kterém byli squatteréři odvedeni k výslechu. Poté byla vila opět obsazena. Došlo k dalšímu pokusu o vyklizení, po kterém byla vila hlídána bezpečnostní agenturou, ale ta byla zanedlouho odvolána. Když se situace kolem vily uklidnila, začaly se zde pořádat různé aktivity – koncerty, výstavy, přednášky, squatterský festival a byl zde v provozu i bar. Původní obyvatelé postupem času dům opouštěli a obyvateli se stávali punkeři, kteří neprojevovali žádný zájem o politiku. V roce 2007³² byly squatterské aktivity opět obnoveny, probíhaly další přednášky a koncerty. Na jaře 2009³³ byla

³⁰24.2.10, 10:07 <http://www.hypno.cz/cibulka.html>.

³¹14.12.09 21:27 <http://2h.bloguje.cz/798857-historie-squatting-v-cesku-update-2009.php>.

³²14.12.09 21:28 <http://2h.bloguje.cz/798857-historie-squatting-v-cesku-update-2009.php>.

³³14.12.09 21:29 <http://2h.bloguje.cz/798857-historie-squatting-v-cesku-update-2009.php>.

Milada zapsána do katastru nemovitostí. 30. června³⁴ vpadla do vily bezpečnostní agentura najatá ÚIV.

„Sedm squaterů a squaterek se stáhlo na střechu, ochranka zatím demolovala nejenom osobní věci obyvatelů a obyvatelek, ale i vlastní dům. Miladu obklíčila zásahová jednotka. Policie ČR, která držela v šachu na dvě stovky lidí, kteří přijeli Miladu podpořit. Část lidí ze střechy slezla během odpoledne výměnou za slib beztrestnosti; jeden byl ochrankou stáhnut. Poslední obránce slezl po jednání mezi ministrem pro lidská práva Kocábem, ředitelem pražské policie a zástupcem kolektivu Milada, během kterého padl příslib jednání o novém náhradním prostoru.“³⁵

Vila Milada byla tímto dnem definitivně vyklizena.

4.2.2.4.1 Materiály poskytnuté Ústavem pro informace ve vzdělávání

Prostřednictvím e-mailu jsem zkontaktovala ředitelku ÚIV a dostalo se mi této odpovědi:

„Vážená slečno,

paní ředitelka mi postoupila Vaši žádost o materiál k ročníkové práci o squatu. Protože prý materiál potřebujete do dneška a já nemám, bohužel, moc času, posílám vybrané fotky před a po zásahu (patrně z data na fotkách) a k Vaším dotazům uvádím jen stručně:

1. Squateři objekty (Milada a Miluška) nikdy neobývali se souhlasem ÚIV.
2. Do objektů odmítali kohokoliv z ÚIV vpustit - s jedinou výjimkou, kdy v objektu za asistence policie (a naší, jako správce objektu) probíhala kontrola chovaných psů - na základě na upozornění okolních obyvatel na možné týrání. Fotky z 8.12.2008 jsou z této kontroly.
3. V r. 2006 squateři nepozorností objekt zapálili, museli zasahovat hasiči.
4. Pořádek v objektu výmluvně dokumentují fotky.

³⁴14.12.09 21:30 <http://2h.bloguje.cz/798857-historie-squatting-v-cesku-update-2009.php>.

³⁵14.12.09 21:45 <http://2h.bloguje.cz/798857-historie-squatting-v-cesku-update-2009.php>.

5. V objektu byla nelegálně odebírána elektřina i voda. Při kontrole 8.12.2008 squateři tvrdili, že si nosí vodu v kanystrech, ačkoliv bylo předtím objeveno napojení a odběr ze systému pro UK. Nelegální odběr byl znovu potvrzen při zásahu 30.6.2009 - venkovní rozvody hadicemi v budově, voda z nich bez problémů tekla - viz foto.
6. Hluk při pořádaných představeních byl takový, že si neustále stěžovali jak obyvatelé okolních domků, tak studenti bydlící na koleji.
7. Hygienické poměry v budově i okolí dokumentují fotky - výkaly psí i lidské v okolí budov.
8. Na balkoně pěstována marihuana - viz fotky.
9. ÚIV jako správce majetku státu byl za tuto situaci zodpovědný a musel ji řešit definitivním vyklizením.
10. Objekt se ÚIV pokusil několikrát vyklidit, bohužel neúspěšně, vždy došlo k novému vniknutí squaterů. Zábrány (zazdění a závory byly překonány). Trvale nebylo možno objekt hlídat vzhledem k finanční náročnosti takového zajištění.

Tolik tedy k situaci z pohledu ÚIV jako organizace, která tento majetek státu spravuje.

S pozdravem

Ing. P. Machová
ředitelka divize ekonomiky
a vnitřní správy“

V příloze je možné nalézt fotografie poskytnuté ÚIV.

4.2.2.4.2 Výpověď squatterů o životě na Miladě

Ernesto, 1998-2004 (Tato výpověď převzata z dokumentu Squat wars): „*Tak vlastně my jsme se sem nastěhovali, nebo já jsem se sem nastěhoval potom, co jsem bydlel na Zenklovce, kterou vyklidili, vyklidili jí v lednu a my jsme se přestěhovali na Ladronku a na Ladronce jsme zjistili, že vlastně není úplně největší a že se tam nevejdeme, a že vlastně chceme squatovat dál, tak jsme hledali po Praze nějaký další barák a našli jsme vlastně Miladu a obsadili jsme ji 1.5.1998.*“

Radek, 1998- 2002 (Tato výpověď převzata z dokumentu Squat wars): „*My jsme tenhle barák v podstatě ze Zenklovky nás vystěhovali na konci ledna a od konce toho ledna jsme sháněli barák po celé Praze, s tím, že jsme uváděli jednotlivý pro a proti s tím, že tenhle dům nám přišel jakoby zajímavě, ale byl jakoby pro nás ve špatném stavu v té chvíli, když jsme tady byli poprvé. Myslím, že jsme si řekli, že prostě do toho nepůjdem s tím, že zvrát v tomhleto přineslo zjištění, že vlastně není zapsaný v katastru nemovitostí, protože jsme samozřejmě hledali dům, kde budeme moc bydlet s nějakým časovým výhledem, takže prostě dům který buď je zatížen stavební uzávěrou, nebo se týká jakýkoliv majetkový problémy.*“

Ernesto (Tato výpověď převzata z dokumentu Squat wars): „*Který bude už jako státní nebo města, nechtělo se nám jít do baráku, který bude soukromej. (Jdou k domu blíž) Táhleto je asi dřevník, ne? No za nás to teda bylo fakt lepší, no.*“

Radek (Tato výpověď převzata z dokumentu Squat wars): „*Jako je docela vtipný, když tady člověk vidí ty plakáty, nápisy, tak že prostě nějaká historie, že se tady něco dělo. Sice táhleto (ukazuje na „dřevník“) mi připomíná můj pokus o infoshop, kdy to dopadlo tak, že jsem si tam nakonec sám mezi těma časopisama uvařil kafe, dvě hodiny jsem tam seděl a nikdo nepřišel. Těžko tady něco popisovat, když je to v takovémto stavu.*“

Ernesto (Tato výpověď převzata z dokumentu Squat wars): „*Ale pamatuji si na ty mraky dělání toho dřeva, přesně tady na těch schodech.*“

Radek (Tato výpověď převzata z dokumentu Squat wars): „*No ty už jsou zničený.*“

Ernesto (Tato výpověď převzata z dokumentu Squat wars): „*Z čeho to jsou zničený, to už byly dávno předtím.*“

Honza: „*Na Miladě jsem žil půl roku a šel jsem tam s tím, že tam nebudu chtít dlouho zůstat a že bych chtěl udělat jiný barák. Milada se squatovala ve stavu, kdy byla ruína. Nebyla tam zavedená žádná voda ani záchody, zdi byly orvané od kabelů, šílený prach a moc psů. Okolí bylo opravdu ošklivé. Zajímavý projekt byl třeba Prase, vedle Milady, kde jsem ten poslední půlrok začal dělat zahradu s těma lidičkama, se kterýma jsme tam bydleli, tak to bylo nesmírně zajímavý, protože jsme si tam pěstovali*

rajčátka, starali jsme se o nějaké to okolí baráku, což se na Miladě nedělalo, tam se na to sralo, takže to nepřinášelo zas tak dobrý obrázek. “

Adéla: „Když jsem tam vlezla, tak jsem neznala nikoho a nebylo to moc přívětivé prostředí minimálně pro mě, když jsem tam vlezla. Což se vlastně dá očekávat, že každýho, kdo tam vlezl, hned nepoplácají po rameni a nevezmou ho mezi sebe, ale jako bylo to moc nepříjemné. Přišla jsem tam s tím, že jsem dříve žila v komunitě jakýsi a hledala jsem tento život. A přišla jsem tam s tím, že dělám tohle a tohle a že to mohu dělat v rámci tohoto baráku, tím nějakým způsobem v mých očích pomoci. Je to spíše o tom, že jsem si s většinou lidí nerozuměla, byla jsem starší než většina tam. Kromě teda punkcrustový sekci, se kterou jsem si nerozuměla už z principu, protože mě nebaví crust a ženský a moc nechlastám. Jako mohla jsem říci svůj názor, ale v žádném případě nebyl žádným způsobem reflektován. Došlo i k tomu, že když jsme si s někým nerozuměli, tak jsme měli i obrovský problém ho vyhodit, tak jsme se hádali a hádali. Všechno to nedorozumění většinou pramenilo z pochybných záležitostí. Myslím si, že ty lidi tady začínám poznávat až teď po nějakém roce a půl. Je to opravdu hodně dlouhodobý proces. Pravidla se celkově tvořily v rámci všech lidí, co tam byli. Někáký ty pravidla by měly existovat, dost špatně to dopadá, když je to takové hááá hurá. Neexistuje žádný člověk, který přijde člověk a řekne, jak to je. Funguje to tak, že když se vyskytne člověk, který sere všechny, tak mu řeknou čau. Víceméně, když byl hlad, tak si tam ti lidé na Miladě vařili pro sebe, ale to zas jak kdy, ne vždy to tak bylo. Bylo to podle toho, kdo v té kuchyni zrovna vařil. Elektriku jsme získávali pomocí agregátu, který věčně nefungoval. Miladě byl především problém s alkoholem. Do budoucna hodlám alkoholiky řešit, nebud' prostě tady, jestli chlastáš. Nesnáším ty ožralý kecý.“

Honza: „Jsem toho názoru, že lidi, kteří chtějí dělat nějakou osvětu, tak by měli mít vyřešený právě tyhle osobní problémy s alkoholem.“

Petr: „Myslím si, že chlast je hrozně kontrarevoluční, protože když se válíš v té kocovině, tak přijde revoluce, tak to nejde.“

Dále mě velice zajímalo, jak na Miladě fungoval komunitní způsob života.

Pupush, 2008 (Tato výpověď převzata z dokumentu Squat wars): „Otevřená Milada byla, nevím do jaký míry byla až tak otevřená jako ty nejširší společnosti, že za tu dobu, co jsem tam byla já se ty akce směřovaly hodně do těch subkulturních záležitostí, ať to

byl punk, ať to byl grind, ať to bylo tekno nebo něco, že jakoby hodně veřejný akce, kam by mohli přijít lidi jakoby třeba na nějaký autorský čtení, nebo na nějakou výstavu, to tam zas až tolik to tam nebylo a že by tam fungoval nějaký jako kolektiv, nebo nějaká fungující komunita se za mý doby jakoby taky nestalo, nebo aspoň já jsem to cejtla, tak že je to tam hodně rozpolcený.“

Adéla: *„Ve směru spolupráce lidí na Miladě se raději nebudu vyjadřovat. Na Miladě fungovalo pár droboučkových komunit, nějak vedle sebe, nebo spolu spíš. Nemyslím si, že Milada byla nějaká funkční komunita, ale to je pouze můj osobní názor.“*

Jirka: *„Jo, Milada byla jeden z nejlépe organizovaných věcí v Praze, s tím, že tam byli lidé, kteří měli zahraniční zkušenosti a ti se to tam snažili nějak zarámcovat na internetu, kam přišel výsledek nějakého diskurzu. Takže Adéla z toho mohla mít pocit, že to tam nefungovalo.“*

Jak to bylo s životem na Miladě?

Ernesto (Tato výpověď převzata z dokumentu Squat wars): *„Jako zimy, zimy bejvaly fakt jako krušný, ale byly fakt dobrý v tom, že přes léto jsme byli vždycky rozlitaný někde po Evropě, mimo město, ale v zimě se vždycky člověk stáhl do baráku a jak si topil v těch kamnech, tak to mělo úplně parádní atmosféru a lidi se jako spíš scházeli na těch pokojích a právě jako kecali a popíjeli a tam byla zima fakt jako parádní no, akorát každý ráno byla v tom pokoji jako zase fakt zima no.“*

Radek (Tato výpověď převzata z dokumentu Squat wars):: *„V podstatě tady proběhlo, co se týče kulturních akcí, tak za tu dobu, co jsem tady byl já, tak desítky koncertů, pár výstav, přednášky, workshopy, zároveň tady probíhaly třeba setkání třeba před první větší neonacistickou demonstrací v roce 99, která byla po letech jako docela návratem neonacistů do ulic, tak tady proběhla debata asi 50 lidí o tom jakým způsobem vlastně té demonstraci čelit.“*

Petr: *„Vodu jsme zavedli, sice teda až po 10 letech, co byl osquatovaný barák, ale zavedli – ukradli. Jak může někdo ukrást pitnou vodu, to je přece základní lidská potřeba, do prdele práce. Třeba v Řecku vůbec neexistuje krást pitnou vodu. Tam vědí, že když jim nedají pitnou vodu, tak že tam ti lidé pochcípají. Tady je to jinak, jsou tu přírodní zdroje vody a můžeš jít do lesa a nabrat si vodu ze studénky. Zprovoznily jsme*

20 let nepoužívaný odpady, zavedli jsme hajzl, udělali jsme pořádnou kuchyň. Ještě další měsíc a měli bychom koupelnu s teplou vodou, na bojler, který byl na dřevo. Když chtěl někdo přespat, tak tam od toho byla přespávací místnost, pokud tedy nebyl zrovna koncert, to tam přespávala ta kapela. Barák jsme měli pořád zamčený, kvůli policajtům a nezvaných plešatých hostů. Bylo to fakt super, měli jsme na té bráně falešný zámek s řetězem a otvíralo se prostě tou bránou. Ten řetěz kolikrát přešmikli a nešlo jim to furt otevřít. Žádné té skupince ani nedošlo, jak to opravdu je. Náckům jsme se pokaždé ubránili v pohodě, na ty vemeš kameny a tyče a oni utečnou, s policajtema je to už horší.“

4.2.2.4.3 Vyklizení vily Milada:

4.2.2.4.3.1 Reportáž z Novinky.cz týkající se vyklizení squatu³⁶

Reportáž byla natočena krátce po vyklizení squatu Milada.

Reportérka: „Pane starosto, sháním byt, neměl byste něco?“

Josef Nosek, starosta Prahy 8: „Máme tady něco, pojdte se podívat, tady máme kuchyňku. Jestli máte chuť na kávu, tak se můžete obsloužit, já jsem tu chuť ztratil, teda přiznám se. Můžeme přejít do příjemného obývacího, zde vidíte, to slouží k odpočinku a k relaxaci, pohodlná pohovka, jídelní stůl. Dokonce v případě nouze tu máme i toaletu uprostřed místnosti“

Reportérka: „Koukám, jsme asi v ložnici“

Josef Nosek, starosta Prahy 8: „Ano, tady je jedna hezká ložnice, tady, když bych Vám to odkryl. Zde vidíte separovaný odpad, byla zde asi nádoba na plasty a upozornění uklízej po sobě. Tady vidíte, ložnice je poněkud hromadná, ale čistá, zde terárium pro domácího mazlíčka, když byste chtěli chovat něco hezkého.“

Reportérka: „Koukám, stropy nový.“

Josef Nosek, starosta Prahy 8: „Stropy jsou zachovalý a původní. Zde se můžete podívat do druhé ložnice, je malá, útulná, ale příjemná. Když projdeme ložničkou, tak

³⁶11.3.2010, 8:49, <http://video.novinky.cz/video/domaci/?videoId=6478&page=2>.

je tam koutek pro kutila, taková temná komora, kde si můžete prohlédnout byteček. Tady když se podíváte (*pravděpodobně na chodbě*), tak máme nové zabezpečovací zařízení, padací dveře. Kdyby se Vám nelíbil byteček tady dole, tak se můžete podívat, zde tady v prvním patře je v podstatě zařízený byt k užívání. Můžete se podívat. Zde rovnou vstupujete do obývacího pokoje, kombinovaného s ložnicí, zde je moderně řešen přístup do obývacího pokoje, velkým vchodem. A tady velmi moderní řešení bydlení nahoře v patře a dole obývací pokoj. A tady když se podíváte, máme tu připraveno pro domácí mazlíčky, útulný koutek. Zde vidíte pohodlné sezení u okna s krásným výhledem na Vltavskou kotlinu a odpočinkové sezení nad odpoledním čajem. Paní reportérko, berete ho?“

Reportérka: „Myslím si, že není co řešit, je to krásný.“

4.2.2.4.3.2 Rozhovory se squattery

Velice mě zajímalo, zdali dům Milada byl opravdu tak špinavý dům, jak to ukazovala reportáž.

Honza: „*Milada pravda nebyl nejčistší barák, nicméně dělali jsme, co jsme mohli. Hlavní problém byl, že, protože se squatovala ve stavu, kdy byla ruina, nebyly tam záchody ani voda, což jsme tam postupem času vybudovali, zdi byly orvané od kabelů, všude tam byl prach a to okolí bylo složité udržovat v čistotě, protože pro některé lidi nebylo prioritou mít čisté okolí, jo byl tam bordel.*“

Adéla: „*Jako ta reportáž po tom vyklizení ta byla úžasná teda. Poté, co tam naběhla hromada plešek, ukradli veškerou elektroniku, ukradli veškeré movité věci, jako když jsem potom přišla do mého pokoje, kterej byl hodně obyvatelnej a hodně v klidu, tak ani jediná věc nestála na svém místě a to v tom točili tu reportáž. Záchod uprostřed obýváku a takové ty další srandy, ale ten tam opravdu byl a byl to naprosto vypucovaný záchod a sloužil jako křeslo. Po tom vyklizení jsem stála na zastávce a tam se někdo s někým bavil, už si teda nepamatuji přesně, jak to bylo. Ale říkali „Dyť, co to kecaj, že to tam udržujou, dyť ten barák měl všechny okna vymlácený.“ Tak jsem řekla, „tak prosím Vás, myslíte si, že ty lidé tam v zimě žijí s vymlácenými okny? Nebo si myslíte, že nejdříve ty okna někdo vymlátí a poté se natočila ta reportáž?“ Takže média odvedla skutečně dobrou práci. Všichni víme jaký pántam s tou reportérkou z primy chodil –*

starosta. Všichni věděli, že ten dům je squatem více jak 10 let, nebyli jsme rovnocenným partnerem k diskuzi s UIV, ve chvíli vyklizení jsme měli napsaný dopis, který byl skrze občanského sdružení, který nebyl odeslaný, protože jsme to nestihli, snažili jsme to řešit tedy nějakou rovnocennou cestou pro ně, ale bohužel pozdě no. Ta partička, co tam byla při vyklizení tam byla poslední dva roky. Dříve to fungovalo prostě jinak, byl tam pán, který měl občanské sdružení a komunikoval se sousedama a s UIV. “

Jirka: „To co říkají v reportáži je pro ně jako bordel, to co společnost chápe jako bordel, tak ta společnost na tom squatu nechápe jako bordel, jo, takže bordel je strašně relativní, co je a co není bordel. Je to tam jen pár dní a pak se to tam třeba uklidí, je to o tom nastavení těch lidí.“

Honza: „Sami policajti řekli, že není legální vystěhovat ten barák, šlo především o to, že když někde žijí 10 let nějakí lidé, tak je protizákonné je jen tak ze dne na den vystěhovat, bez upozornění těch obyvatel, aniž by se to řešilo soudní cestou.“

Petr: „Muselo by se to hnát přes soud a policie by z toho mohla mít průser, kdyby se to předem soudní cestou neřešilo. Proto si najali bezpečnostní agenturu a policie akorát slíbila, že jim rozdělí squattery od agentury.“

Honza: „No jednoho krásného rána jsem se probudil s kocovinou a řekl jsem si, že to bude hodně blběj den. Prostě vzali lidi, které by to bavilo a je to bavilo, nakradli si docela dost slušně, foťáky, kamery atp. Hlavně tam byly xichty, který už párkrát na barák útočily v minulosti, ale náckům se nám vždy podařilo ubránit, ale při vyklizení šlo pouze o pasivní odpor.“

Adéla: „Já den před tím odjížděla ve 4 ráno z Milady k rodičům na kole na byt, protože jeli na týden pryč, tak jsem tam ten týden žila a starala jsem se jim tam o kytičky. A pak mi zavolali lidé z Milady, že je vyklízejí, tak jsem zas sedla na kolo a jela na Miladu, kam jsem přijela pozdě. Nemohli jsme si vzít svoje věci, nic, to až v 9 večer, kdy jich půlka byla vyházená oknem ven. Málo mi toho zbylo, ale něco jo.“

Petr: „To, že jsme se tam mohli vrátit, jsme si vyjednali s tím Kocábem právě, řekli jsme, že slezeme z té střechy, ale že chceme jednání o náhradě bydlení a že chceme zpět naše věci. Takže to on zajistil a tak ty lidi z té střechy slezli.“

Adéla: „No bylo nás tam cca 20 lidí, brali nás tam po dvou, odvedli nás do pokoje, vzali jsme si pár věci a zas hned ven. Na Miladu se dá teď dostat, tak že půjdeš večer v černém hábitu. Jednou jsme tam chtěli jít s kamarádkou, vyvěsit si tam maturitní vysvědčení a dát cigárko, potkali jsme sousedovic ženu, tak jsme jí řekli, že tam jdeme jen na cigáro, pokecat si atp. Ona hned „nee neexistuje“ a už volala policii. Soused, ten zatím získal po vyklizení záhadným způsobem ty prostory Milady, udělal si občanské sdružení, které se jmenuje SOS – sousedé okupované squatem a je pravděpodobně rovnocenným partnerem k diskuzi s UIV. Zná se s policajtama, na psy nám vytahoval pistoli, no prostě je fakt zmrd. Má jednu ruku kratší a asi z toho má velký komplex a je opravdu nechutnej tenhle člověk.“

Filip: „Pracoval jsem s jedním hákošem, kterému to ráno před vyklizením zavolali nějaký ty lidi z agentury. Přijel pro něj, vyhodil ho před Miladou, dal mu tyč do ruky, seznámil ho s ostatníma a šli to tam vymlátit. Posléze na to natočili tu reportáž.“

Petr: „Zpočátku jsme měli domluvené nějaké scénáře, když k tomu vyklizení dojde. Lidé začali hodně zmatkovat. Měli jsme domluvený, jak bude probíhat evakuace, zapomněli zjistit, kdo na ně útočí, proč na ně útočí a jak se proti nim efektivně bránit. První lidé se psi a ti, co chtěli jít hned ven, se měli shromáždit ve společenské místnosti. Další krok měl být na schodech, kde se zjišťovalo, kdo útočí.“

Honza: „Hlavní problém byl, že valná většina lidí se probudila, až když byly pod barikádou a řezali barikádu.“

Petr: „Ten, co se vzbudil jako první, tak místo toho, aby šel a vzbudil ostatní, tak šel a vypadnul z baráku, bez jakéhokoli poplachu, či toho, aby zamknul mříž před tím. Což kdyby se udělalo, tak by to ty nácky zdrželo, byl by čas na zabarikádování oken, zjistit, kdo proti tobě stojí, atp. To kdyby tam proběhlo, tak by se tomu dalo ubránit. Ty lidi, se stáhli na střechu, kam se šlo bohužel jako první, bez vody, bez jídla. Chyběl ten strategický bod a to jsme se několikrát sešli, abychom domluvili, co dělat v takové situaci.“

4.2.2.4 Prostory v Truhlářské ulici

Náhle po vyklizení vily Milady se díky ministrovi pro lidská práva Petru Kocábovi ozval majitel prostorů v Truhlářské ulici 11 – Petr Svinka a squatterům pronajal celkem 3 byty a sklepní prostory.

„Skupina alternativců bude mít v domě, který je nyní z větší části prázdný, k dispozici celkem tři byty a také sklepní prostory.“

„Mají smlouvu na dobu neurčitou za symbolické nájemné jednu korunu měsíčně, samozřejmě budou po dohodě platit za energie, vodu, elektřinu a plyn,“ potvrdil majitel objektu Petr Svinka.³⁷

Squatterům byly byty se sklepními prostory pronajaté na půl roku, ale možná i na dva roky. Délka doby jejich pobytu se bude odvíjet od toho, kdy začne rekonstrukce objektu v Truhlářské ulici 11, kterou majitel plánuje. Sklepní prostory byly squatterům pronajaty především kvůli tomu, aby měli, kde pořádat kulturní akce.

V příloze naleznete program akcí, které se konaly v Únoru 2010.

V příloze naleznete rozhovor s jedním ze současných sousedů squatterů.

4.2.2.4.4.1 Reportáž ze zpravy.idnes.cz o prostorech v Truhlářské ulici³⁸

Petr Svinka, majitel domu: „Jedná se o klasický bytový dům na Praze 1, který je uživatelsky funkční, jsou to byty 2. – 3. kategorie, z čehož my tam máme zhruba 12 bytů prázdných. Příprava projektu nám potrvá minimálně ještě, já nevím půl, třičtvrtě roku, takže do té doby než bude vydáno stavební povolení a započnou nějaké stavební práce na rekonstrukci toho objektu, jeho výstavbě, jsem poskytl tento objekt tady přítomným, po dohodě s panem ministrem, přičemž chci podotknout, že stran squatterů je tady záruka, že se budou chovat slušně, objekt budou užívat k účelu, ke kterým slouží. Kromě toho požadavek squatterů také byl na jejich vlastně performance, ať už hudební, nebo výstavy alternativní, atd. K tomu vlastně jsme také mohli vyjít vstříc, protože v objektu se nachází velmi zajímavé sklepní prostory.“

³⁷11.3.2010, 20:49 <http://czechtek.bloguje.cz/796902-behem-vyklizeni-milady-byla-napadena-anglicka-squaterka-pravo.php>.

³⁸12. 3. 2010, 11:47 http://zpravy.idnes.cz/podivejte-se-jak-videl-squat-milada-fotograf-mf-dnes-fhu-/domaci.asp?c=A090704_134643_domaci_cen.

Jan Němec, mluvčí squatterů: „Po prvé v historii s námi bylo jednáno jako rovný s rovným. My si toho vážíme, děkujeme panu ministru za pochopení a děkujeme za to, že nám zprostředkoval kontakt tady s majitelem tady této nemovitosti. My jsme se domluvili tady s panem majitelem, že to budeme užívat tak k čemu je ten dům určen a jelikož on nám vyšel vstříc, tak nevidím důvod, proč bychom mu my vstříc nevyšli.“

Michael Kocáb, ministr pro lidská práva: „Já doufám, že to bude inspirací, jak soukromí majitelé pomáhají lidem, kteří jsou v nouzi, třeba ve věci bydlení a jinak. Já doufám, že to bude inspirací pro naši společnost, jak si pomáhat na všech možných úrovních, protože my jsme z té totality zvyklí na jediný koncept – vláda všechno zařídí. Vláda nás vodí za ručičky. Tak takhle to není, tady jste viděli, jak jako si občanský sektor v podstatě vyřešil tu věc mezi sebou. Já jsem rád, že jsem tomu mohl jenom lehce dopomoci a představuji si, že se tento způsob řešení ujme.“

Další rozhovor panem Petrem Svinkou naleznete v příloze.

4.2.2.4.2 Jak squatteři hodnotí prostory v Truhlářské ulici

Jak squatteři prostory v Truhlářské ulici 11 hodnotí? Proč tyto prostory přijali?

Petr: „*No tak tady není žádné místo.*“

Adéla: „*Nazvala bych to spíše jako takovou přestupní stanici, potřebovali jsme někde odvézt ty věci z Milady, potřebovali jsme někde existovat zimu.*“

Petr: „*Potřebovali jsme také dělat tu kulturu a hlavně jsme vnukli život tomuhle opuštěnému baráku. Jsme tu jak v zoologický, každý se na nás chodí dívat. Bydleli tu 3 rodiny, minulý týden u nás byli i na večeři.*“

Adéla: „*Přišli jsme sem, domluvili jsme se s nimi, nepřinesli jsme jim žádnou sousedskou tíhu od minulých obyvatel. Jedeme na vlastní triko a myslím si, že to funguje. Se sousedy jsme domluvený, tak aby veškeré aktivity pro ně nebyly přítěží, když pořádáme koncert, tak v 10 končíme a je to ok. Celé prostory jsou nekuřácké, takže se kouří jen v bytě. Byli jsme sem nastěhovaný za účelem, abychom ty lidi vyhnali a oni z toho byli hotoví samozřejmě, protože předpokládali, že ten účel naplníme, který jsme ovšem nenaplnili. A ani se nenaplní. Ano, stali jsme se nástrojem pana majitele na*

nějaký vyhození sousedů, tak jsme se rozkoukali a uvědomili jsme si, v jaké jsme situaci a nesmíme dopustit, abychom se tím nástrojem opravdu stali. Beru to tu jen jako takovou přestupní stanici, dle mě minimálně dokavad' neskončí soud z Albertova, tak nemá cenu, někam nabíhat a zase squatovat a skákat po střechách a nechat se zavřít. Má cenu nejdříve počkat, či se domlouvat s majiteli.“

4.2.2.4.5 Co je s prostory bývalého squatu dnes?

Reportáž Ivana Lukáše o tom, jak bude s prázdným domem Milada, naloženo.³⁹

Reportér: „Dát vilu Milada klubu turistů, nebo Univerzitě Karlově, to byly dvě varianty, mezi nimiž se rozhodovala ministryně školství, nakonec zvolila tu druhou.“

Miroslava Kopicová, ministryně školství: „V 70. – 80. letech se počítalo, že tam bude stát kampus, jak víte, stojí tam koleje a menza a já myslím, že je to místo, které se Karlově univerzitě dobře hodí.“

Reportér: „Zchátralou vilu, která byla už jednou vymazána z katastru nemovitostí a určena ke zbourání, obývali squatteři přes 10 let. Loni v létě je policie donutila Miladu po tahanicích opustit. Od té doby je prázdná, rekonstrukce by stála miliony i přesto o ni univerzita Karlova stojí.“

Václav Hájek, mluvčí UK: „Fakulty mají nedostatky výukových prostor, souvisí to samozřejmě i třeba s počítačovými učebnami, se zázemím knihovnami atd. Takže by to měly být prostory, které souvisí přímo s výukou. Vila a pozemky by měly připadnout dvěma fakultám – Humanitních studií a Matematicko - fyzikální. Její děkan by ale viděl využití vily například jako ubytovnu pro zahraniční doktorandy.“

Zdeněk Němeček, děkan fyzikální fakulty UK: „Takováhle vila po rekonstrukci by byla úplně ideální objekt.“

Reportér: „Univerzita ale zatím neví, jestli nebude výhodnější Miladu zbourat a na pozemku postavit úplně novou budovu, počká, až ji dostane a posoudí její stav. Kdy a

³⁹12. 3. 2010, 11:46 <http://www.ct24.cz/regionalni/80576-karlova-univerzita-zrejme-ziska-byvale-squatty-milada-a-miluska/video/1/>.

vůbec jestli začne rekonstrukce vily Milada, tak zatím není jasné. Univerzita Karlova předpokládá, že jí převezme zhruba za půl roku. Ivan Lukáš Česká televize.“

4.2.2.5 Pokus o obsazení domu v ulici Apolinářská 1/ Na slupi 8, Praha 2

Následně po vyklizení vily Milada se začaly konat různé demonstrace. Jednou takovou squatterskou akcí byl i Týden nepřizpůsobivosti, který se konal 12.9. - 19. 9. 2009 a byl odstartován obsazením domu bývalých lázní na rohu Apolinářské ulice a ulice Na slupi. Squatterři se sešli na Palackém náměstí, kde zhlédli performance o tom, jak se squatuje nový dům. Poté se dav vydal směrem k vyšehradskému nádraží, o kterém se říkalo, že by právě tento dům měl být novým squatem, ale část squatterů se od davu odpoutala a obsadila dům v Apolinářské ulici, který se nachází pouze o pouhý blok od nádraží Vyšehrad. Akce byla zpočátku nahlášena jako nenásilná a pořadatelé stále do megafonu opakovali, že při napadení, je důležitý pouze pasivní odpor. Poté squatterři přizvali další lidi, aby se k nim přidali do objektu, což někteří učinili a poté se začala zapojovat i policie a všechny začali vytlačovat z ulice. Squatterři tvrdí, že celá tato akce byla ze strany policie násilná, a že zákrok policie byl bezdůvodný a brutální.

„Na policii jsme neútočili a po nikom nic neházeli. Celou záminkou k násilí bylo to, že jsme prostě jen nechtěli odejít,“ cituje jednu z rozehnaných demonstrantek Iniciativa Freedom Not Fear.

„Kolem létaly dělbuchy. Mě spolu s dalšími natlačila policie do prostoru, odkud se už nedalo ustupovat. Zblízka mi nasříkali do očí pepřák a ven jsem si musel projít kolem řady policajtů, od každého jsem dostal ránu,“ doplnil další z demonstrantů.

S tím ale nesouhlasí mluvčí pražské policie Tomáš Hulan. „Nemyslím, že byl zákrok brutální. Účastníci byli mnohokrát vyzváni, aby upustili od protiprávního jednání, vždy s upozorněním, že pokud neuposlechnou, může proti nim policie zakročit,“ řekl Hulan iDNES.cz.“

Podle něj začala policie lidi vytlačovat ze silnice až poté, co na žádnou výzvu nereagovali. „V tu chvíli ale začali demonstranti policisty atakovat. Sám jsem byl na místě a viděl jsem vzduchem létat láhve,“ doplnil Hulan.

Policie sice použila výbušky, údajně ale nemohly nikoho zranit. Iniciativa naopak uvádí příklad dívky, které právě výbuška poranila oko.

"Policie opakovaně v rozporu s instrukcemi výrobce vhadzuje zásahové výbušky do bezprostřední blízkosti osob a riskuje jejich zranění," tvrdí aktivisté.

"Celkem jsme zadrželi sto lidí, evidujeme 72 přestupků a tři osoby jsou obviněné pro útok na veřejného činitele," shrnul na večerní tiskové konferenci mluvčí policie Tomáš Hulan."⁴⁰

4.2.2.5.1 Výpověď přímých účastnic pro idnes.cz⁴¹

Squatterka 1.: „My jsme byli zatčeni v několika skupinách, ta skupina, ve které jsem byla já, tak nám bylo řeknuto, ať se položíme na zem, nechali nás tam ležet, řekla bych asi 20 minut nebo půl hodiny, pak některé lidi začali předvádět, posléze jim tam dovolili stát a nastupovali jsme do policejních vozů, pak jsme byli převezeni na Bartolomějskou.“

Squatterka 2.: „Mě když zadrželi, tak jsme byli původně jako ze začátku nuceni stát, jako zase klasika, čelem ke zdi, ruce nahoru, čekaly jsme asi hodinu, než přijde slečna, která je schopná nám jakoby udělat osobní prohlídku, což jakoby páni nemůžou. Potom jsme byli dáni do antonu, přivezeni sem, kde jsme taky jako docela dlouhou dobu čekali, pak jsme byli odvedeni dolů, kde jsem zase klasika, čelem ke zdi, kde jsme také čekali několik hodin. Vůbec nám neřekli, proč tam jsme, co se s náma bude dít, žádný obvinění, nic. Pak nás zavřeli do cel, kde ještě než nás tam zavřeli, tak nás nechali podepsat papíry, co jakoby můžeme v rámci toho zatčení obdržet, jako třeba přikrývky na spaní, jídlo, hygienické potřeby. Nic z toho se nám za celou dobu nedostalo.“

Reportérka: „Teď je půl druhé, vy jste tady venku před služebnou Na Perštýně, z čeho jste byly obviněny?“

Squatterka 2.: „Z přestupku neuposlechnutí výzvy, většina z nás.“

⁴⁰15.3.2010, 6:25, http://zpravy.idnes.cz/squateri-si-stezuji-na-brutalnost-zasahu-policie-to-odmita-p4l-praha.asp?c=A090913_151402_praha_js.

⁴¹15.3.2010, 6:44, http://video.idnes.cz/?idvideo=V090913_144905_tv-zpravy_dre.

4.2.2.5.2 Postih squatterů z Apolinářské

Squatterry, které byli na střeše domu, tak zhruba v počtu 24 lidí, nekladoucích odpor, byli vyvedeni z budovy. Policie taktéž zadržela reportéra idnes.cz, Pavla Eichlera, který po výzvě policie dobrovolně vyšel z domu.

„Pavel Eichler je opravdu naším spolupracovníkem. Redakce ho vyslala na tuto akci jako zpravodaje a využívala jeho informací," reagoval na událost ředitel iDNES.cz. Jaroslav Kábele.

"To, že byl obviněn, neznamena, že je vinen. Máme prozatím málo informací o tom, co mu policie dává za vinu, ještě jsme s ním nemluvili," dodal Kábele. Právníci vydavatelství MAFRA se již případem zabývají a budou se snažit, aby měl Eichler u soudního líčení svého advokáta.

Reportér iDNES.cz je v cele předběžného zadržení. Měl nárok na jeden telefonát, do redakce nevolal. Má nedostupný mobil a není možné se s ním spojit. "S novinářem bude nakládáno stejně jako s ostatními zadrženými," řekl iDNES.cz mluvčí pražské policie Tomáš Hulan.

"Celkem jsme zadrželi sto lidí, evidujeme 72 přestupků a 3 osoby jsou obviněné pro útok na veřejného činitele," shrnul akci mluvčí pražské policie Hulan.⁴²

Jak proti squatterům, tak proti zadrženému novináři, bude zahájeno trestní řízení, přičemž jsou podezřeni z porušení práva k bytu a nebytovým prostorům. Všem zadrženým hrozí až 2 roky vězení.

⁴²15.3.2010, 6:52, http://zpravy.idnes.cz/policie-zadrzela-24-squatteru-z-albertova-a-reportera-idnes-cz-put-/krimi.asp?c=A090913_080921_praha_js

4.2.2.5.2.1 Soud squatterů z Apolinářské

U obvodního soudu pro Prahu 2 se o rozsudku squatterů rozhodlo ve zkráceném přípravném zřízení.⁴³Odsouzeno bylo 22 squatterů. Jeden byl zproštěn viny, 9 squatterů dostalo podmínku a 13 z nich bylo odsouzených k veřejně prospěšným pracím. Mezi zadrženými byli i 3 cizinci, kteří byli vyhoštěni z ČR. Ovšem 15 squatterů odmítlo rozsudek a odvolali se. Každý ze squatterů u soudu pronesl jejich závěrečnou řeč, která byla obhajobou squattingu. Obhájce squatterů uvedl, že squatteři se pouze snažili zabránit majiteli domu v Apolinářské ulici, aby páchal trestní činnost, protože nechal chátrat památkově chráněnou budovu. Celá akce tady měla být pouze demonstrací. Přelíčení bylo tohoto ze dne 3. 12. 2009 odloženo na 7. 1. 2010.

7. 1. 2010 - „Šest z nich dostalo dvouměsíční podmínku s ročním odkladem. Čtyři sto hodin a další dva osmdesát hodin prospěšných prací. Tři cizinci dostali také podmínku a navíc vyhoštění.“⁴⁴Takže tresty jsou stejné jako ty předešlé, kvůli kterým se squatteři odvolali.

⁴³Zkrácené přípravní zřízení- dovoluje aby soud rozhodl o osudech trestanců do dvou dnů po zadržení.

⁴⁴15.3.2007, 7:59, http://zpravy.idnes.cz/prazsky-soud-rozhoduje-o-osudu-squateru-z-albertova-p0c-/krimi.asp?c=A100107_104716_krimi_cen

V. Názory veřejnosti

5.1 Dotazník

DOTAZNÍK: SQUATTING

METODICKÉ POKYNY, ZÁKLADNÍ INFORMACE

1. **Cíl:** Cílem výzkumu je zjistit, jaké informace o squattingu lidé získávají, jaký postoj k tomuto hnutí mají, a jak squatteři na veřejnost působí.
2. **Respondenti** pro tento výzkum jsou vybráni z různých cílových skupin.
3. **Definice základních pojmů:** V dotazníku jsou použita cizí slova, proto je zde uvedeno jejich stručné vysvětlení.

Squatting: Pojmem squatting rozumíme neoprávněné obsazování prázdných bytů. Squatting provozují především levicoví aktivisté a příslušníci kulturních proudů s krajní levicí spjatých. Cílem squattingu je zpravidla upozornit na bytovou situaci a bytovou politiku.

Squatteři: Lidé, kteří squatting provozují.

Squat: Dům, ve kterém squatteři bydlí.

4. **Uspořádání dotazníku:** Dotazník se skládá ze dvou částí: část první slouží k získání některých osobních údajů respondenta. Je možná pouze jedna odpověď. Odpovědi je nutno označit křížkem, či zakroužkovat. Část druhá slouží k zjištění o vaší informovanosti, co se squattingu týče, jak na vás squatteři působí a ke zjištění vašeho postoje k tomuto hnutí. V otázkách 2,3,4,5,6, 9,10,11 v druhé části je možné odpověď vepsat. Ve většině otázek je možná vždy jen jedna odpověď, kromě otázek 1,7,8 a 9 v druhé části.

Část I. : Informace o dotazované osobě

1. Pohlaví: a) Žena b) Muž

2. Věk:

a) 16 – 20

b) 21 – 25

c) 26 – 30

d) 31 – 40

e) 41 – 50

f) 51 a více let

3. Nejvyšší dosažené vzdělání:

a) Základní

b) Středoškolské

-s maturitou

- bez maturity

c) Vyšší odborná škola

d) Vysokoškolské

Část II. : Informace, které o squattingu získáváte, jak na vás squatteři působí a jaký máte postoj k tomuto hnutí

1. Co všechno dle vašeho názoru squatting zahrnuje?

- a) Obsazení prázdného domu za účelem pózy a za účelem zviditelnění
- b) Obsazení prázdného domu za účelem nějaké angažovanosti a budování centra alternativní kultury (pořádání koncertů, přednášek, poskytnutí prostorů pro amatérská divadelní představení či pro umělce)
- c) Obsazení prázdného domu za účelem schůzek pro narkomany
- d) Obsazení prázdného domu za účelem přezimování bezdomovců
- e) Obsazení prázdného domu z důvodu řešení sociální situace
- f) Obsazení prázdného domu z důvodu vyjádření protestu proti bytové politice

2. Jak jste se o squattingu dověděl(- a)?

- a) V médiích
- b) Měl (-a) jsem squatterry za sousedy
- c) Od přátel
- d) Po prvé jsem se s tímto pojmem setkala prostřednictvím tohoto dotazníku
- e) Jinak (*prosím uveďte*)

3. Při jaké příležitosti jste se s tímto hnutím setkal (- a) poprvé?

- a) Vyklizení nějakého squatu
- b) Obsazení prázdného domu squatterry
- c) Při konání nějaké demonstrace
- d) Jinak (*prosím uveďte*)

4. Jak jste zhodnotil (-a) squatting při získání prvních informací?

- a) Hnutí mě zaujalo
- b) Nezajímalo mě to
- c) Naprosto negativně, žádná pozitiva jsem na tom neviděl (- a)
- d) Jinak (*prosím uveďte*)

5. Probudilo toto hnutí u vás zájem k získávání dalších informací?

- a) Ano, (*důvod prosím uveďte*)
- b) Ne, (*důvod prosím uveďte*)

6. Co si myslíte o podstatě squattingu?

- a) Souhlasím s tím, (*důvod prosím uveďte*)
- b) Nesouhlasím s tím, (*důvod prosím uveďte*)
- c) Nemám vyhraněný názor

7. Jaký je váš názor na život squatterů?

- a) Tito lidé se o domy, které jim právně nenáleží, starají a udržují je v čistotě
- b) Jsou to pouhý bezdomovci a narkomani, kteří žijí ve špíně a lidé na okraji společnosti
- c) Jsou to lidé, kteří na sebe chtějí strhnout pozornost
- d) Tito lidé se snaží prostřednictvím ilegálního obsazení domu poukázat na bytovou politiku
- e) Pouze nemají kde složit hlavu, a proto ukradnou dům, za který neprávem bojují
- f) Je to ostuda naší společnosti
- g) Snaží se poukázat na to, že žít se dá i jinak

8. Jak si myslíte, že se squatterři živí?

- a) Mají stálou práci
- b) Mají brigády, náhodně si přivydělávají dle potřeby
- c) Nevydělávají si, kradou
- d) Nevydělávají si, žebrají
- e) Nevydělávají si, vybírají kontejnery

9. Z jakých řad dle vašeho názoru squatterři pocházejí?

- a) Z řad pracujících a lidí žijících spořádaným životem
- b) Z řad narkomanů
- c) Z řad bezdomovců
- d) Z řad dětí, které mají bohaté rodiče
- e) Z řad studentů
- f) Z řad cizinců a přistěhovalců
- g) Z řad jiných lidí (*prosím uveďte*)

10. Navštívil (-a) jste někdy nějaký squat?

- a) Ano (*prosím uveďte případně jaký a proč*)
- b) Ne (*prosím uveďte proč*)

11. Mohl (- a) byste být squatterem?

- a) Ano (*důvod prosím uveďte*)
- b) Ne (*důvod prosím uveďte*)

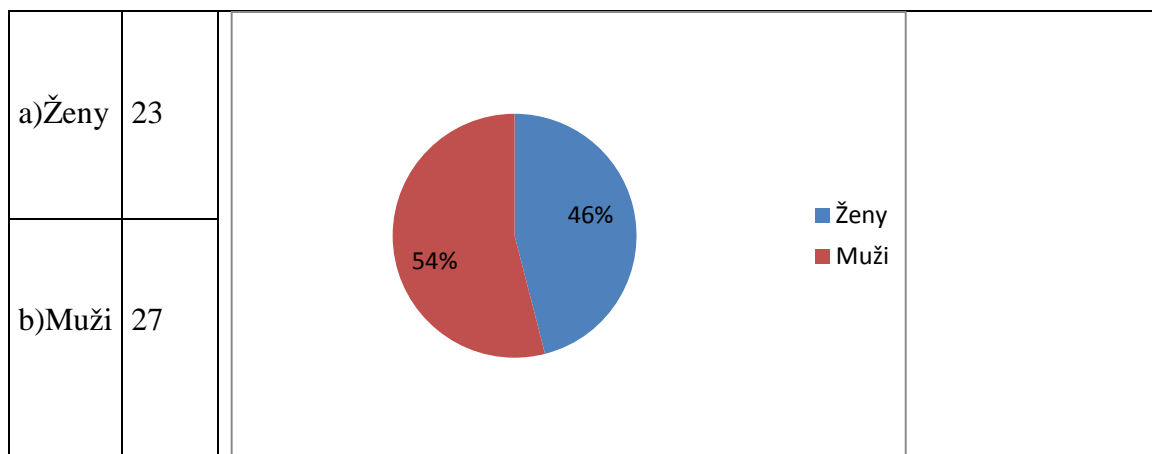
5.1.1 Výsledky výzkumu Squattingu

Zvolila jsem celkem 50 respondentů, kteří byli z řad vězňů, studentů, pracujících, ale i nepracujících lidí. Otázky jsou do grafu zpracovány z hlediska celkového počtu respondentů a jejich pohlaví.

U některých otázek bylo možné zvolit více odpovědí.

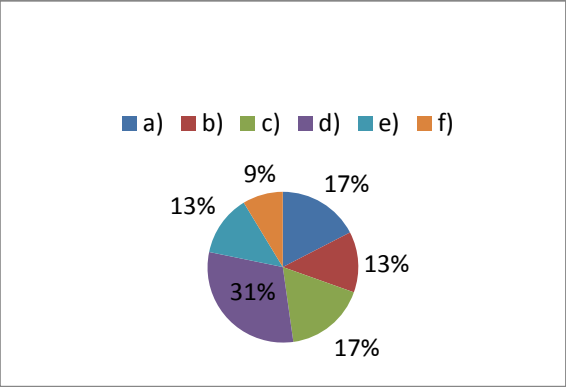
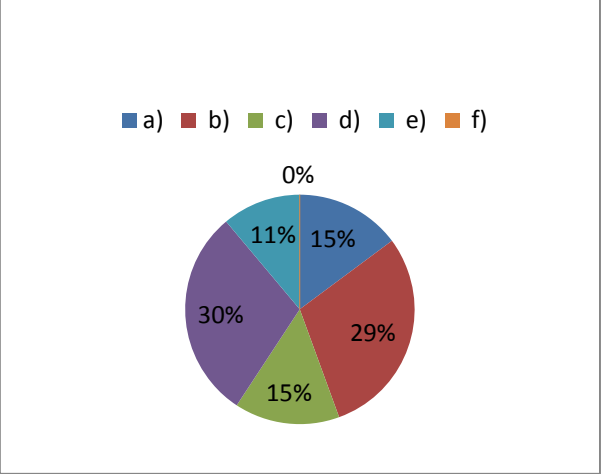
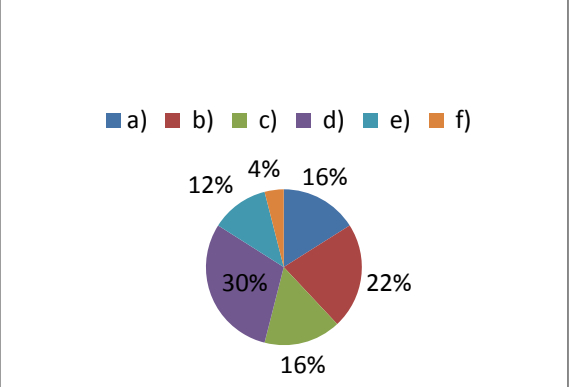
Část I. : Informace o dotazované osobě

1. Pohlaví respondentů:

2. Věk respondentů

	Ženy	Muži
a) 16 – 20	4	4
b) 21 – 25	3	8
c) 26 – 30	4	4

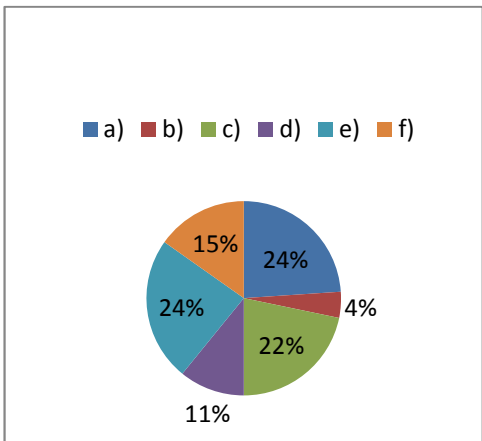
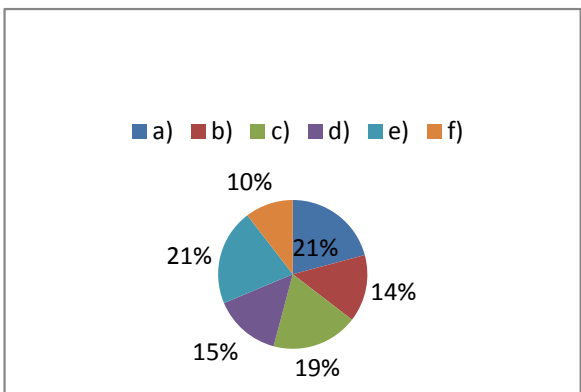
d)31 – 40	7	8	<p>Ženy:</p> <p>Muži:</p> <p>Ženy i muži:</p>
e)41 – 50	3	3	
f)51 více let	a) 2	0	

3. Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů:

	Ženy	Muži	Ženy:
a) Základní	5	9	<p>Legend: a) b) c) d) e)</p> <p>0% 22% 22% 48% 8%</p>
b) Středoškolské - s maturitou	11	11	
c) Středoškolské - bez maturity	2	3	
d) Vyšší odborná škola	0	0	Muži:
e) Vysokoškolské	5	4	<p>Legend: a) b) c) d) e)</p> <p>0% 15% 33% 41% 11%</p>
			Muži i ženy:
			<p>Legend: a) b) c) d) e)</p> <p>0% 18% 28% 44% 10%</p>

Část II. : Informace, které o squattingu získáváte, jak na vás squatteři působí a jaký máte postoj k tomuto hnutí

1. Co všechno dle vašeho názoru squatting zahrnuje?

	Ženy	Muži	
a)Obsazení prázdného domu za účelem pózy a za účelem zviditelnění	11	10	<p>Ženy:</p> <p>Muži:</p>
b)Obsazení prázdného domu za účelem nějaké angažovanosti a budování centra alternativní kultury (pořádání koncertů, přednášek, poskytnutí prostorů pro amatérská divadelní představení či pro umělce)	2	7	
c)Obsazení prázdného domu za účelem schůzek pro narkomany	10	9	
d)Obsazení prázdného domu za	5	7	

účelem přezimování bezdomovců			Ženy a muži:
e)Obsazení prázdného domu z důvodu řešení sociální situace	11	10	
f)Obsazení prázdného domu z důvodu vyjádření protestu proti bytové politice	7	5	

2. Jak jste se o squattingu dověděl(- a)?

	Ženy	Muži	
a)V médiích	19	13	Ženy:
b)Měl (-a) jsem squattera za sousedy	0	1	
c)Od přátel	2	4	
d)Po prvé jsem se s tímto pojmem setkala prostřednictvím tohoto dotazníku	1	3	
e)Jinak (<i>prosím uveďte</i>)	1	6	

			<p>Muži:</p> <p>Ženy i muži:</p>
--	--	--	----------------------------------

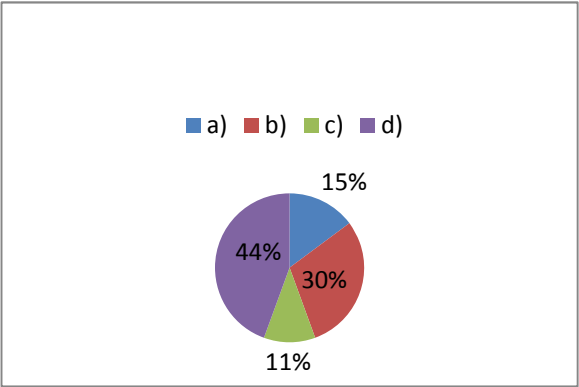
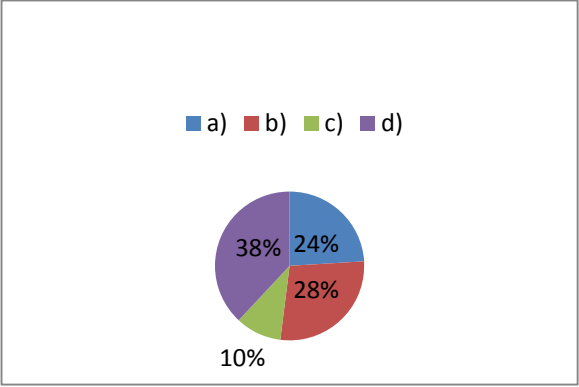
Jak:

	Ženy	Muži	
a) V Praze při stávce, poté ve zprávách a na internetu	1	0	<p>Ženy:</p>
b) Přátelé	0	3	
c) Squat jsem navštívil	0	2	
d) Jsem squatter	0	1	

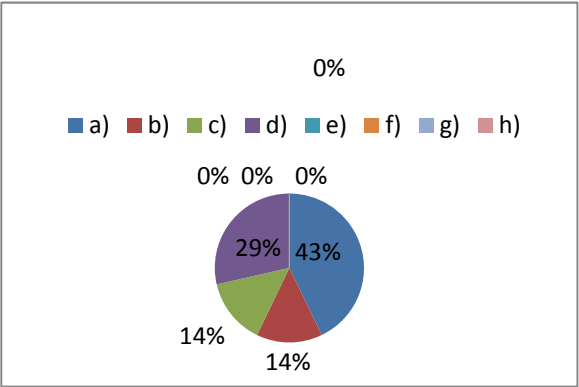
			Muži:										
			<p>Legend: a) (blue), b) (red), c) (green), d) (purple)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Category</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a)</td> <td>0%</td> </tr> <tr> <td>b)</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>c)</td> <td>33%</td> </tr> <tr> <td>d)</td> <td>17%</td> </tr> </tbody> </table>	Category	Percentage	a)	0%	b)	50%	c)	33%	d)	17%
Category	Percentage												
a)	0%												
b)	50%												
c)	33%												
d)	17%												
			Ženy i muži:										
			<p>Legend: a) (blue), b) (red), c) (green), d) (purple)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Category</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a)</td> <td>14%</td> </tr> <tr> <td>b)</td> <td>43%</td> </tr> <tr> <td>c)</td> <td>29%</td> </tr> <tr> <td>d)</td> <td>14%</td> </tr> </tbody> </table>	Category	Percentage	a)	14%	b)	43%	c)	29%	d)	14%
Category	Percentage												
a)	14%												
b)	43%												
c)	29%												
d)	14%												

3. Při jaké příležitosti jste se s tímto hnutím setkal (- a) poprvé?

	Ženy	Muži											
a) Vyklizení nějakého squatu	8	4	Ženy: <p>Legend: a) (blue), b) (red), c) (green), d) (purple)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Category</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a)</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>b)</td> <td>26%</td> </tr> <tr> <td>c)</td> <td>9%</td> </tr> <tr> <td>d)</td> <td>30%</td> </tr> </tbody> </table>	Category	Percentage	a)	35%	b)	26%	c)	9%	d)	30%
Category	Percentage												
a)	35%												
b)	26%												
c)	9%												
d)	30%												
b) Obsazení prázdného domu squatterů	6	8											
c) Při konání nějaké demonstrace	2	3											

d) Jinak (<i>prosím uveďte</i>)	7	12	<p>Muži:</p> <p>Ženy i muži:</p>
-----------------------------------	---	----	---

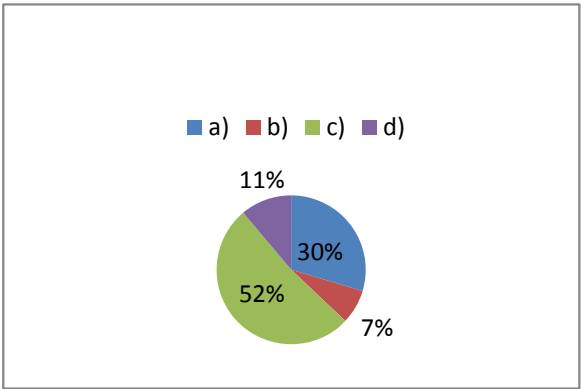
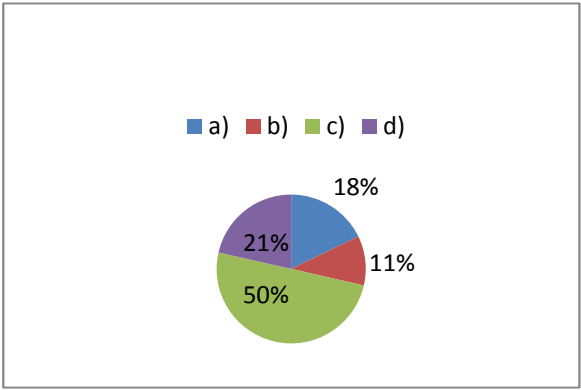
Jak:

	Ženy	Muži	
a) V mediích	3	1	<p>Ženy:</p>
b) V dokumentárním pořadu objasňující vznik a podstatu squattingu	1	0	
c) Při návštěvě squatu	1	2	
d) Osobně jsem se	2	0	

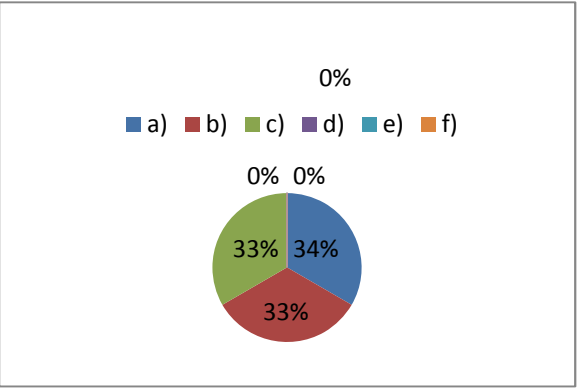
nesetkal			<p>Muži:</p>
e)Prostřednictvím dotazníku	0	3	
f)Od přátel	0	4	
g)Nevzpomínám si	0	2	
h)Při práci	0	1	
			<p>Ženy i muži:</p>

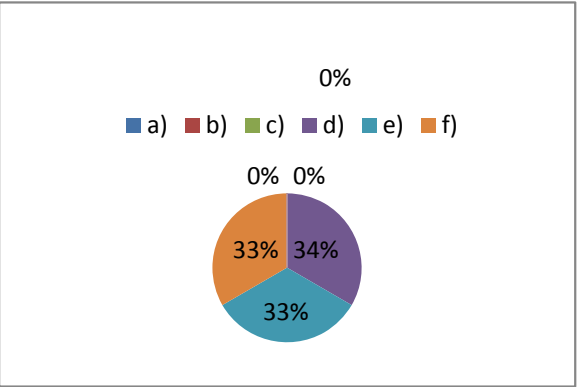
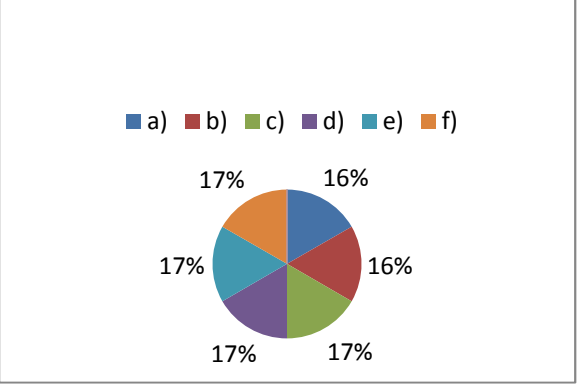
4. Jak jste zhodnotil (-a) squatting při získání prvních informací?

	Ženy	Muži	
a)Hnutí mě zaujalo	2	8	<p>Ženy:</p>
b)Nezajímalo mě to	4	2	
c)Naprosto negativně, žádná pozitiva jsem na tom neviděl (- a)	14	14	

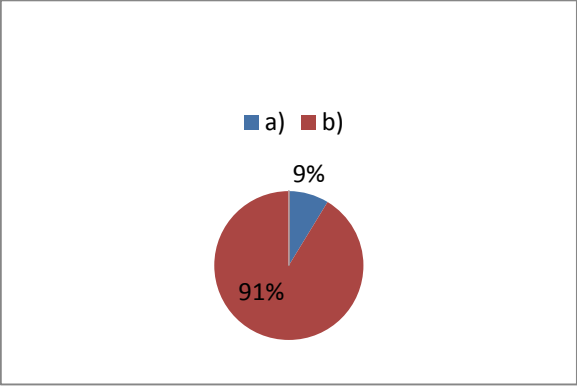
d) Jinak (prosím uveďte)	3	3	<p>Muži:</p> <p>Ženy i muži:</p>
--------------------------	---	---	---

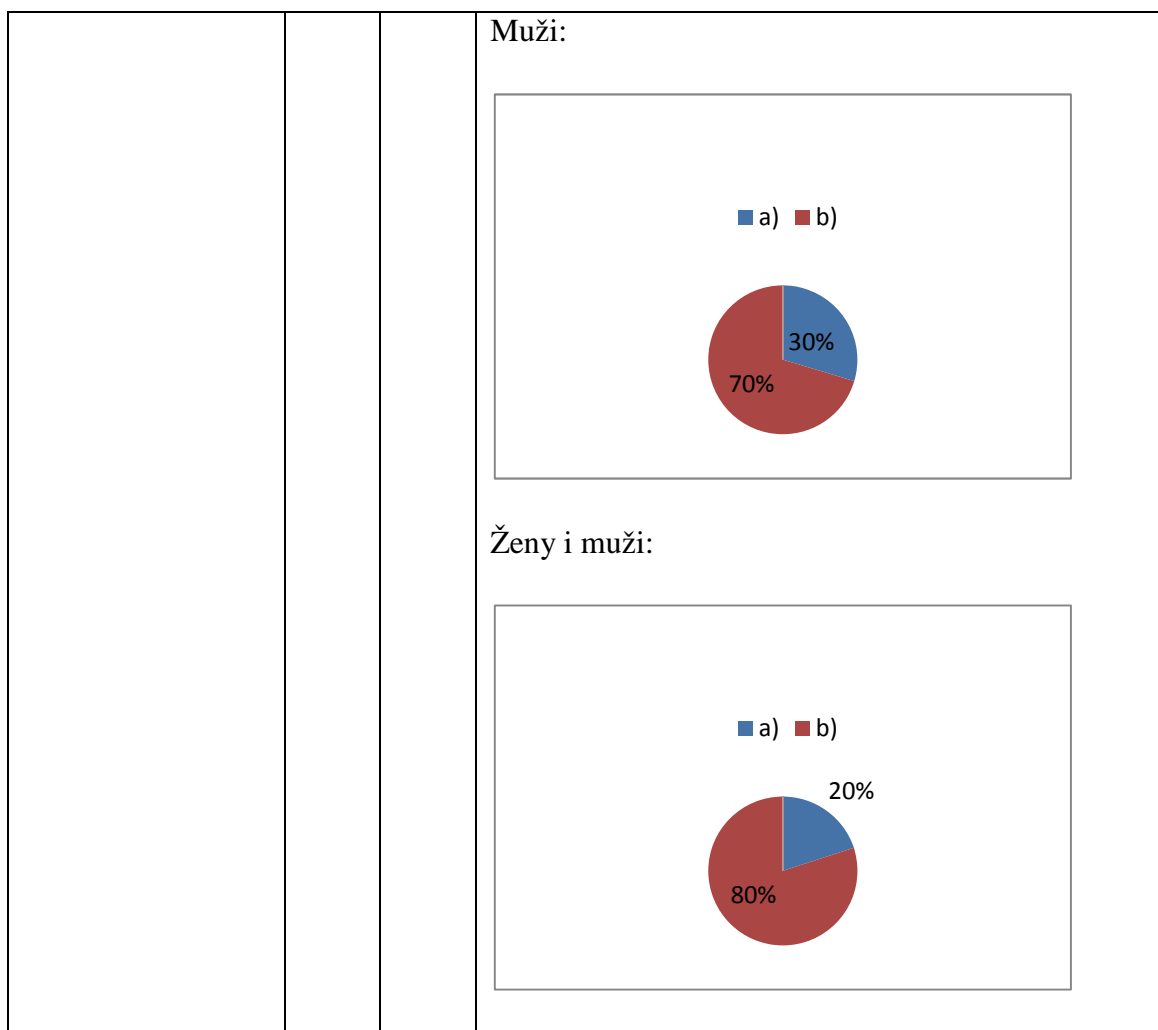
Jak:

	Ženy	Muži	
a) Chápu obě strany, ale jsem spíše proti	1	0	<p>Ženy:</p>
b) Nenašel jsem smysl tohoto hnutí, ani jsem nepochopil názory squatterů	1	0	
c) Nechtěl bych tak	1	0	

žít			<p>Muži:</p>
d) Nová móda lidí	0	1	
e) Vybouřit se v mládí	0	1	
f) Jiný způsob života	0	1	<p>Ženy i muži:</p>

5. Probudilo toto hnutí u vás zájem k získávání dalších informací?

	Ženy	Muži	
a) Ano, (důvod prosím uveďte)	2	8	<p>Ženy:</p>
b) Ne, (důvod prosím uveďte)	21	19	

Důvod:

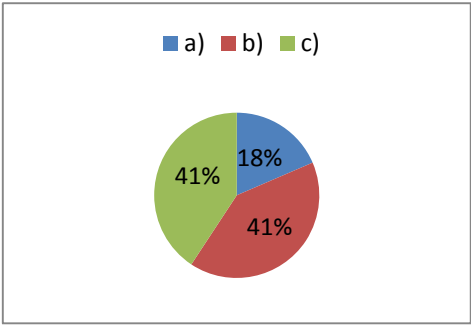
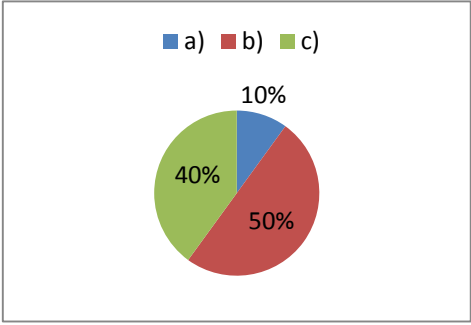
	Ženy	Muži	
a)Ano – Žijí jinak než já	1	1	
b)Ano – Před vytvořením negativního postoje jsem chtěl získat co nejvíce informací o těchto lidech a jejich protistranách	1	1	
c)Ano- Neplatí nájem, tak jsem se	0	1	

chtěl přiučit			<p>Ženy:</p>
d)Ano- Z důvodu sociální politiky	0	1	
e)Ano- Mám spoustu informací	0	1	
f)Ano- Zajímaví lidé	0	2	
g)Ano- Důvod neuveden	0	1	
h)Ne- nemám zájem k získávání dalších informací	7	14	
ch)Ne- Téma se mě netýká	3	0	
i)Ne- Nevidím v tom význam	1	0	
j)Ne- Mám svých starostí dost	1	0	
k)Ne- Nikdy squatterů nepochopím, že jim jde o to, aby domy nechátraly, a sami tam žijí ve špíně	1	0	
l)Ne- nechtěla bych tak žít	1	0	
m)Ne- Důvod	7	4	

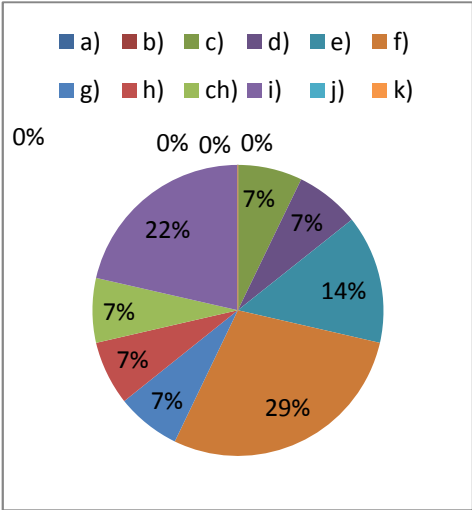
neuveden																																	
n)Ne- Paraziti společnosti	0	1	<p>Ženy a muži:</p> <table border="1"> <caption>Data for Pie Chart: n)Ne- Paraziti společnosti</caption> <thead> <tr> <th>Category</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a)</td><td>4%</td></tr> <tr><td>b)</td><td>4%</td></tr> <tr><td>c)</td><td>2%</td></tr> <tr><td>d)</td><td>2%</td></tr> <tr><td>e)</td><td>2%</td></tr> <tr><td>f)</td><td>4%</td></tr> <tr><td>g)</td><td>2%</td></tr> <tr><td>h)</td><td>43%</td></tr> <tr><td>i)</td><td>2%</td></tr> <tr><td>j)</td><td>2%</td></tr> <tr><td>k)</td><td>2%</td></tr> <tr><td>l)</td><td>2%</td></tr> <tr><td>m)</td><td>23%</td></tr> <tr><td>n)</td><td>6%</td></tr> </tbody> </table>	Category	Percentage	a)	4%	b)	4%	c)	2%	d)	2%	e)	2%	f)	4%	g)	2%	h)	43%	i)	2%	j)	2%	k)	2%	l)	2%	m)	23%	n)	6%
Category	Percentage																																
a)	4%																																
b)	4%																																
c)	2%																																
d)	2%																																
e)	2%																																
f)	4%																																
g)	2%																																
h)	43%																																
i)	2%																																
j)	2%																																
k)	2%																																
l)	2%																																
m)	23%																																
n)	6%																																

6. Co si myslíte o podstatě squattingu?

	Ženy	Muži									
a)Souhlasím s tím, (důvod prosím uveďte)	0	5	<p>Ženy:</p> <table border="1"> <caption>Data for Pie Chart: 6. Co si myslíte o podstatě squattingu?</caption> <thead> <tr> <th>Category</th> <th>Percentage</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>a)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>b)</td><td>61%</td></tr> <tr><td>c)</td><td>39%</td></tr> </tbody> </table>	Category	Percentage	a)	0%	b)	61%	c)	39%
Category	Percentage										
a)	0%										
b)	61%										
c)	39%										
b)Nesouhlasím s tím, (důvod prosím uveďte)	14	11									
c)Nemám vyhraněný názor	9	11									

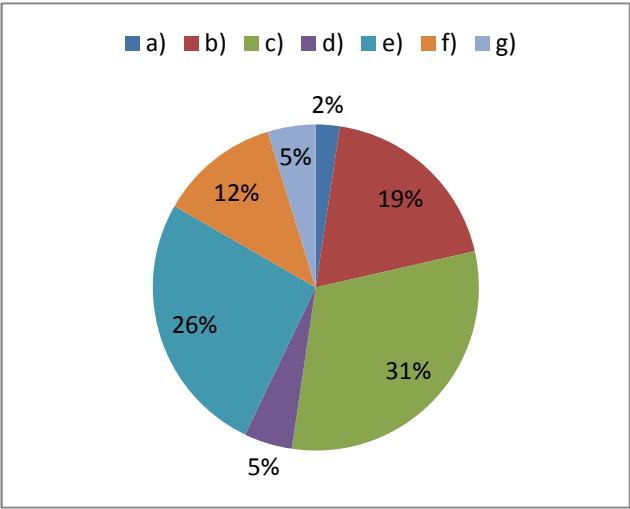
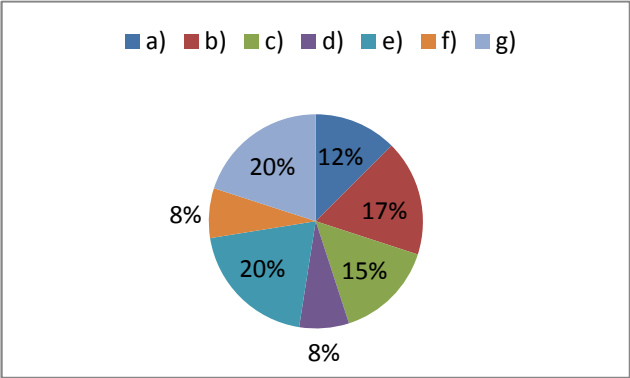
			<p>Muži:</p> <p>Ženy i muži:</p>
--	--	--	---

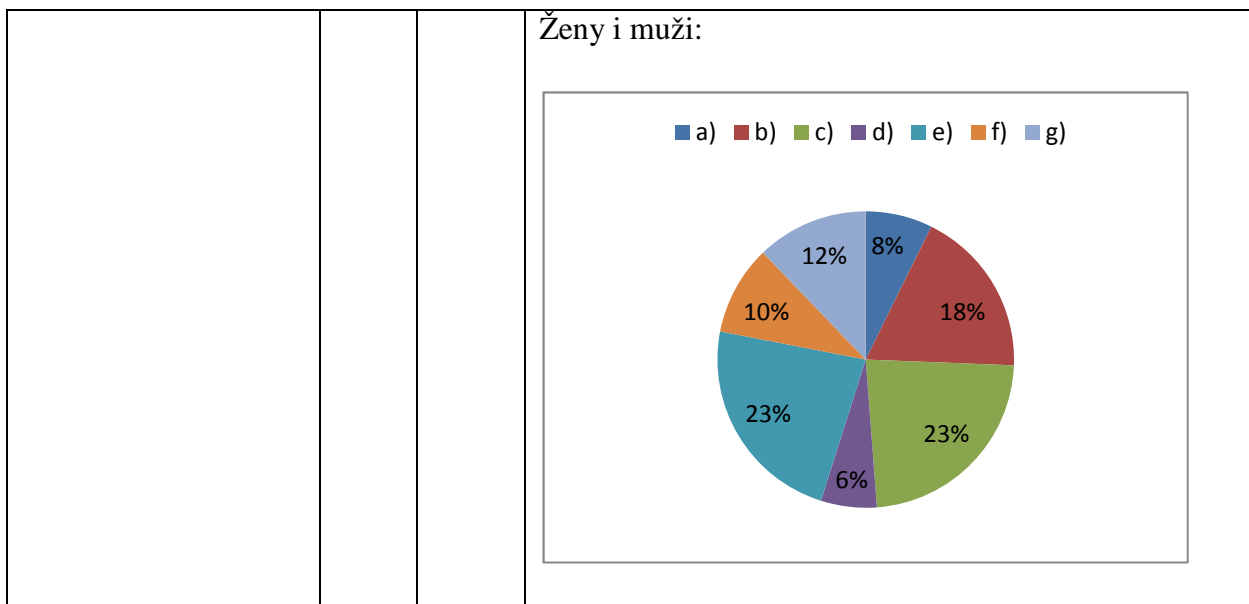
Důvod:

	Ženy	Muži	
a)Ano- Je to správné	0	4	<p>Ženy:</p>
b)Ano – Důvod neuveden	0	1	
c)Ne- Uniká mi hlubší význam	1	0	
d)Ne- Jsou to vyžírky společnosti	1	2	
e)Ne- Spíše s tím nesouhlasím, ale	2	0	

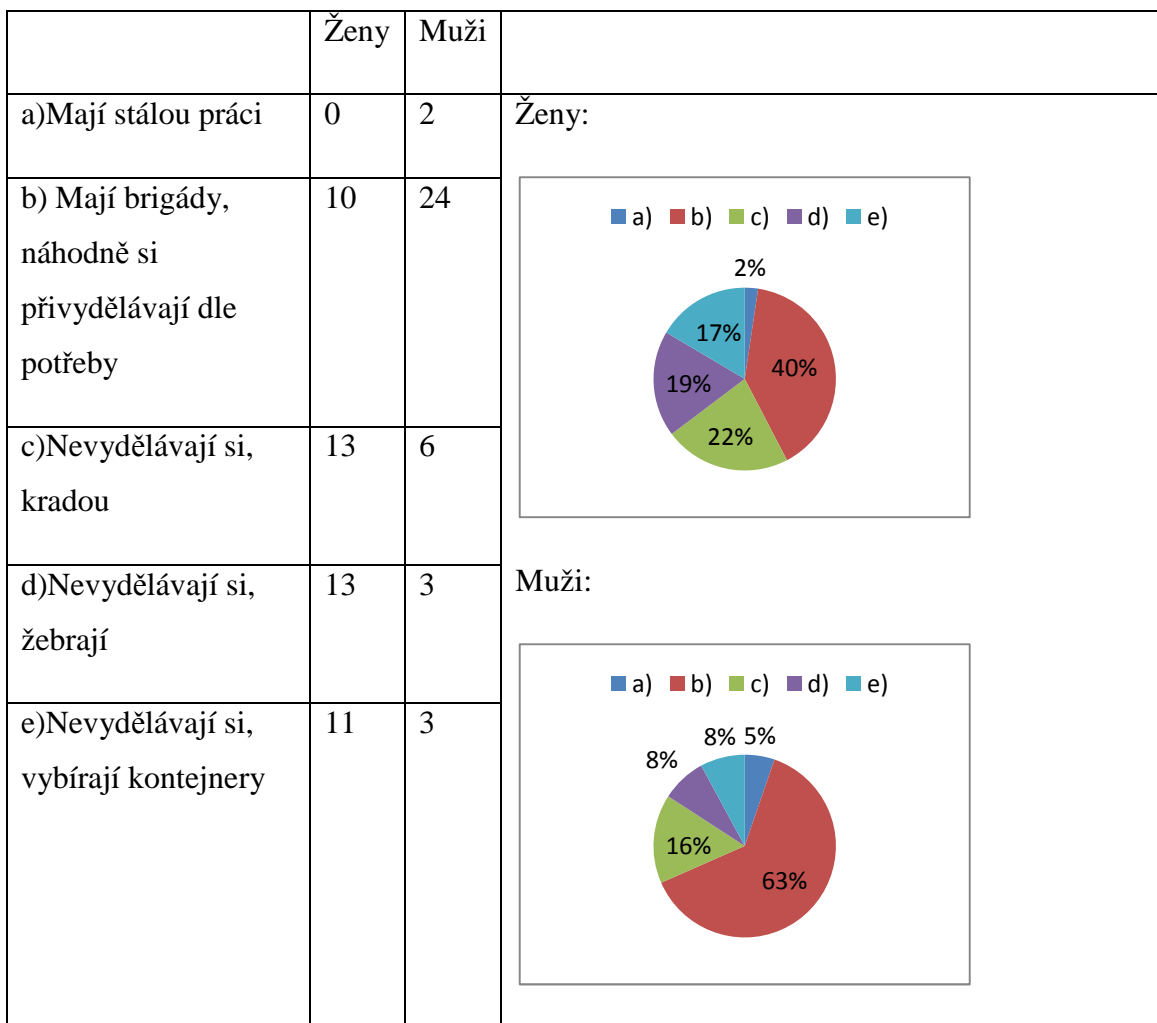
nevidím to úplně černobíle			<p>Muži:</p>
f)Ne- Obsazují domy, které jim nepatří	4	4	
g)Ne- nepřijde mi moc účelné, že tímto způsobem chtějí upozornit na bytovou politiku	1	0	
h)Ne- je to pouze snaha o zviditelnění	1	0	
ch)Ne- zaměstnávají tím moc lidí ze státní správy	1	0	
i)Ne- důvod neuveden	3	1	
j)Ne- Omezování soukromého vlastnictví	0	2	
k)Ne- existuje mnoho způsobů trávení volného času	0	2	
			<p>Ženy a muži:</p>

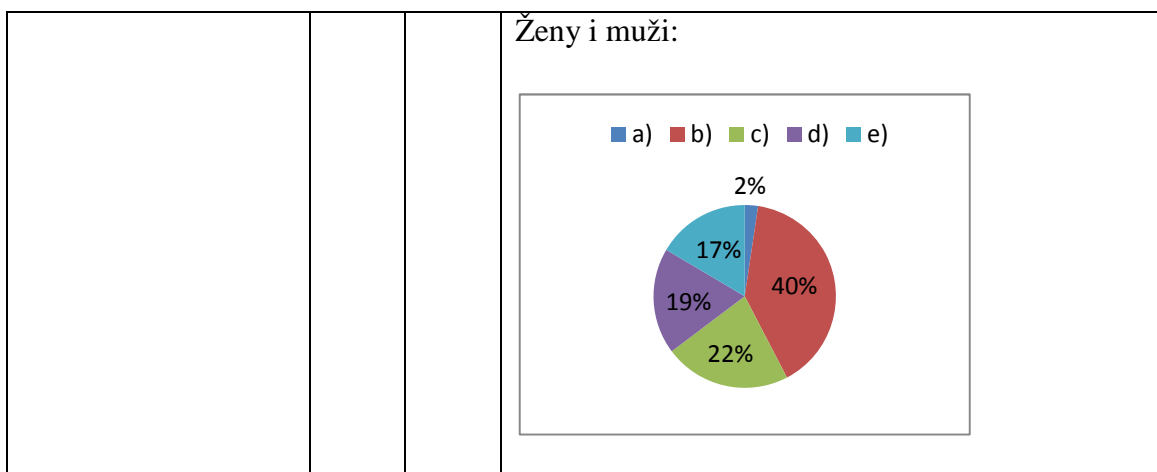
7. Jaký je váš názor na život squatterů?

	Ženy	Muži	
a) Tito lidé se o domy, které jim právně nenáleží, starají a udržují je v čistotě	1	5	<p>Ženy:</p> <p>Muži:</p>
b) Jsou to pouhý bezdomovci a narkomani, kteří žijí ve špíně a lidé na okraji společnosti	8	7	
c) Jsou to lidé, kteří na sebe chtějí strhnout pozornost	13	6	
d) Tito lidé se snaží prostřednictvím ilegálního obsazení domu poukázat na bytovou politiku	2	3	
e) Pouze nemají kde složit hlavu, a proto ukradnou dům, za který neprávem bojují	11	8	
f) Je to ostuda naší společnosti	5	3	
g) Snaží se poukázat na to, že žít se dá i jinak	2	8	

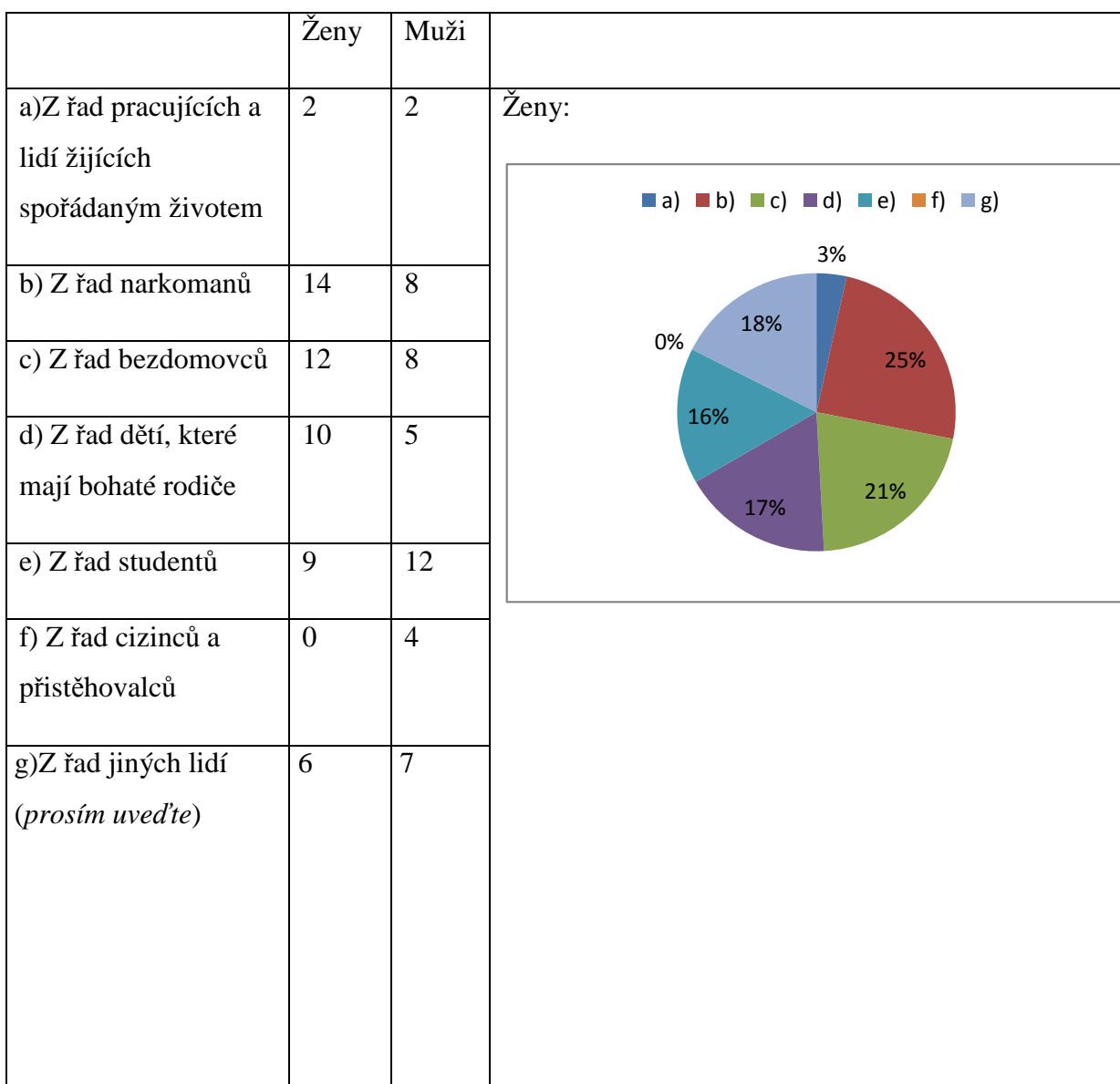

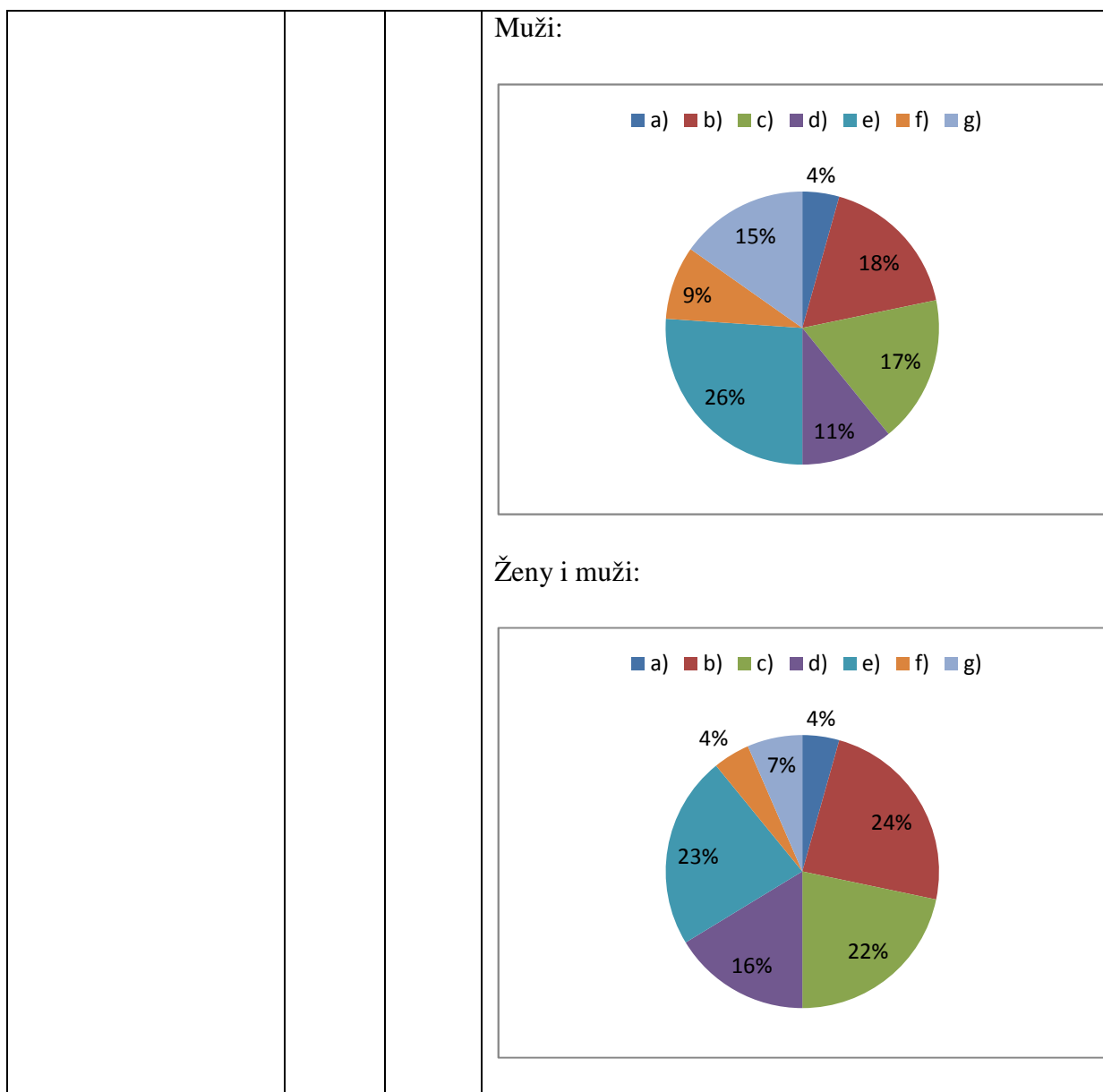
8. Jak si myslíte, že se squatterři živí?

9. Z jakých řad dle vašeho názoru squatteři pocházejí?

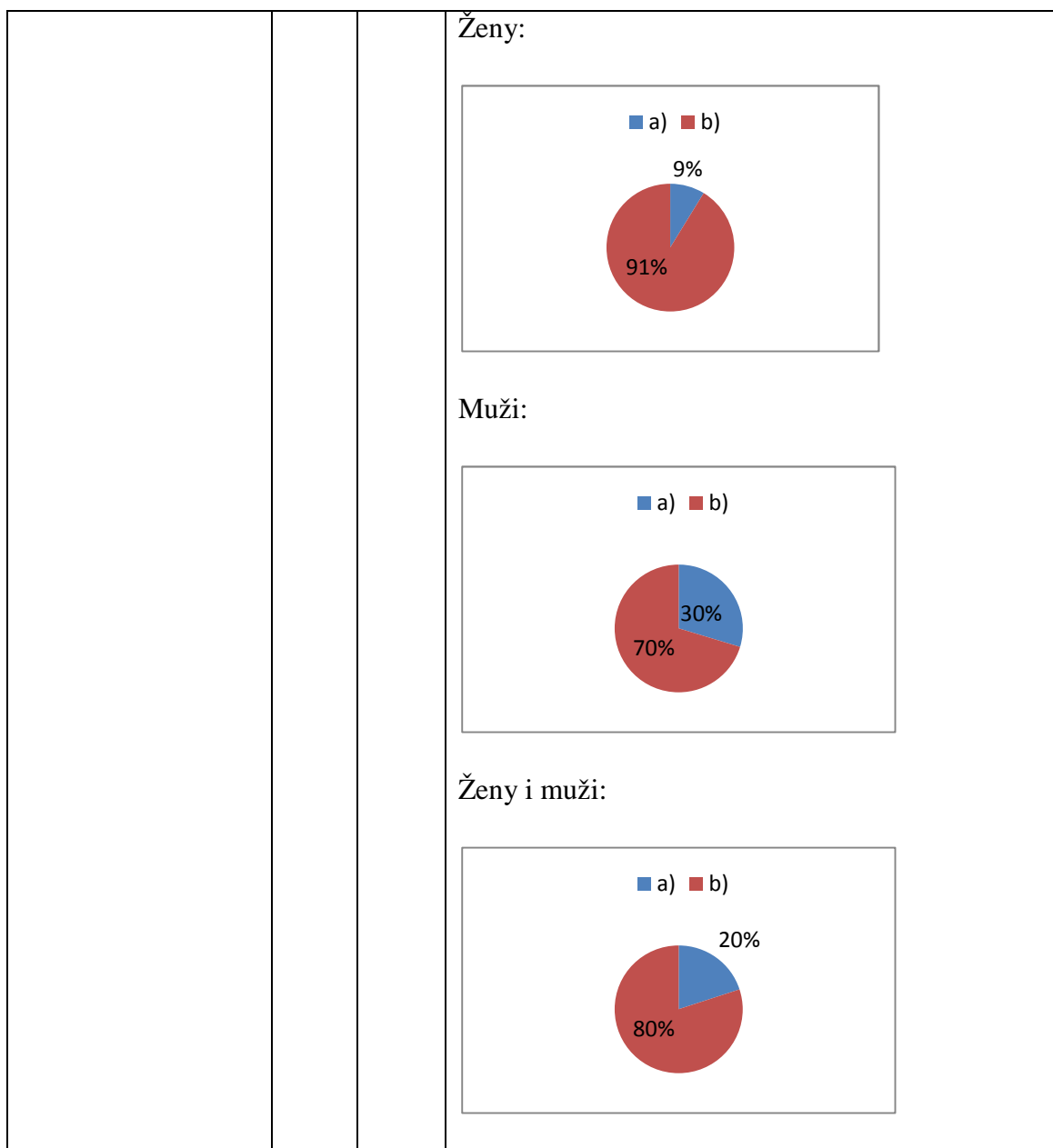
Z jakých jiných řad lidí squatterři pochází:

	Ženy	Muži
a) Různá sorta lidí, kteří parazitují na ostatních a nepracují	2	0
b) Z řad všech lidí	3	4
c) Z řad lidí, kteří si chtějí vyzkoušet žití	1	1

bez standardních věcí jako je elektřina, teplá voda, atp.			Ženy:
d) Z řad lidí, kteří jsou nezaměstnaní	0	1	<p>Legend: a) blue, b) red, c) green, d) purple, e) cyan</p>
e) Z řad lidí, kteří pochází ze sociálně zvrácených rodin	0	1	<p>Muži:</p> <p>Legend: a) blue, b) red, c) green, d) purple, e) cyan</p> <p>Ženy i muži:</p> <p>Legend: a) blue, b) red, c) green, d) purple, e) cyan</p>

10. Navštívil (-a) jste někdy nějaký squat?

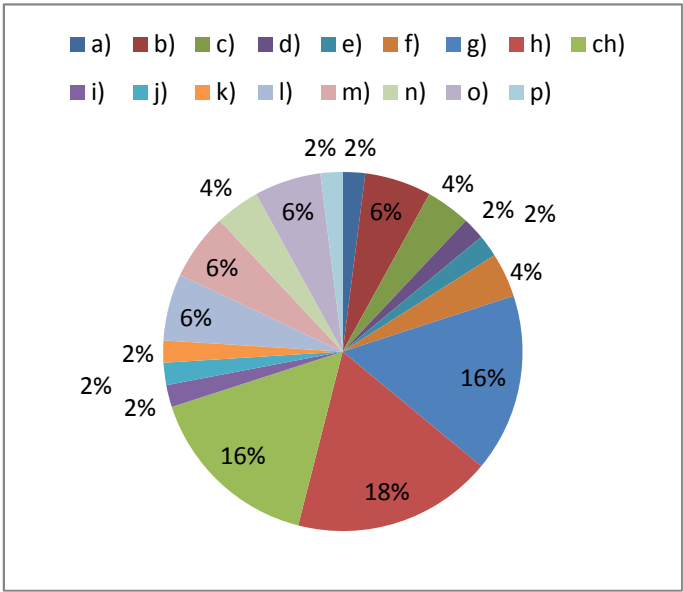
	Ženy	Muži	
a) Ano (<i>prosím uveďte případně jaký a proč</i>)	2	8	
b) Ne (<i>prosím uveďte proč</i>)	21	19	

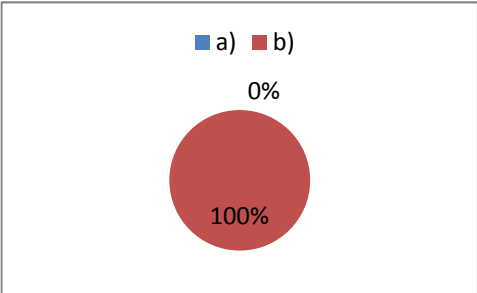
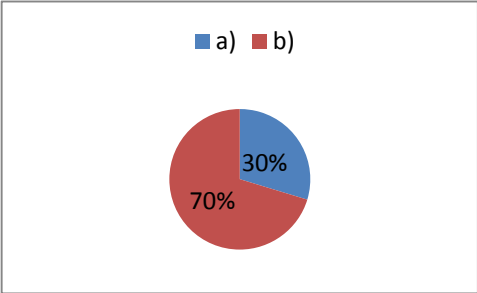
Důvod:

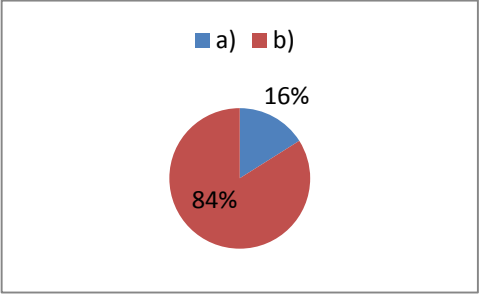
	Ženy	Muži	
a)Ano- Zvědavost	1	0	
b)Ano – Miladu, návštěva koncertu	1	2	

c)Ano- Ladronku	0	2	<p>Ženy:</p> <table border="1"> <caption>Data for Women's Pie Chart</caption> <thead> <tr><th>Category</th><th>Percentage</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>a)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>b)</td><td>4%</td></tr> <tr><td>c)</td><td>13%</td></tr> <tr><td>d)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>e)</td><td>4%</td></tr> <tr><td>f)</td><td>4%</td></tr> <tr><td>g)</td><td>26%</td></tr> <tr><td>h)</td><td>17%</td></tr> <tr><td>ch)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>i)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>j)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>k)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>l)</td><td>13%</td></tr> <tr><td>m)</td><td>9%</td></tr> <tr><td>n)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>o)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>p)</td><td>0%</td></tr> </tbody> </table>	Category	Percentage	a)	0%	b)	4%	c)	13%	d)	0%	e)	4%	f)	4%	g)	26%	h)	17%	ch)	0%	i)	0%	j)	0%	k)	0%	l)	13%	m)	9%	n)	0%	o)	0%	p)	0%
Category	Percentage																																						
a)	0%																																						
b)	4%																																						
c)	13%																																						
d)	0%																																						
e)	4%																																						
f)	4%																																						
g)	26%																																						
h)	17%																																						
ch)	0%																																						
i)	0%																																						
j)	0%																																						
k)	0%																																						
l)	13%																																						
m)	9%																																						
n)	0%																																						
o)	0%																																						
p)	0%																																						
d)Ano- Neměl jsem kam jít	0	1																																					
e)Ano- Pracovně	0	1																																					
f)Ano- Důvod neuveden	0	2																																					
g)Ne- Nevidím důvod	6	2																																					
h)Ne- Nebyla příležitost	4	5																																					
ch)Ne- Nemám zájem	3	5																																					
i)Ne- Pouze v nepřítomnosti squatterů, opuštěné domy mě zajímají, ale bylo by mi hloupé jít mezi ně	1	0																																					
j)Ne- jsem příliš mladý	1	0																																					
k)Ne- Mohlo by mě to nadchnout	1	0																																					
l)Ne- štítím se	3	0																																					
m)Ne- Důvod neuveden	2	1	<p>Muži:</p> <table border="1"> <caption>Data for Men's Pie Chart</caption> <thead> <tr><th>Category</th><th>Percentage</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>a)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>b)</td><td>8%</td></tr> <tr><td>c)</td><td>19%</td></tr> <tr><td>d)</td><td>4%</td></tr> <tr><td>e)</td><td>4%</td></tr> <tr><td>f)</td><td>8%</td></tr> <tr><td>g)</td><td>8%</td></tr> <tr><td>h)</td><td>19%</td></tr> <tr><td>ch)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>i)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>j)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>k)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>l)</td><td>0%</td></tr> <tr><td>m)</td><td>4%</td></tr> <tr><td>n)</td><td>12%</td></tr> <tr><td>o)</td><td>8%</td></tr> <tr><td>p)</td><td>4%</td></tr> </tbody> </table>	Category	Percentage	a)	0%	b)	8%	c)	19%	d)	4%	e)	4%	f)	8%	g)	8%	h)	19%	ch)	0%	i)	0%	j)	0%	k)	0%	l)	0%	m)	4%	n)	12%	o)	8%	p)	4%
Category	Percentage																																						
a)	0%																																						
b)	8%																																						
c)	19%																																						
d)	4%																																						
e)	4%																																						
f)	8%																																						
g)	8%																																						
h)	19%																																						
ch)	0%																																						
i)	0%																																						
j)	0%																																						
k)	0%																																						
l)	0%																																						
m)	4%																																						
n)	12%																																						
o)	8%																																						
p)	4%																																						

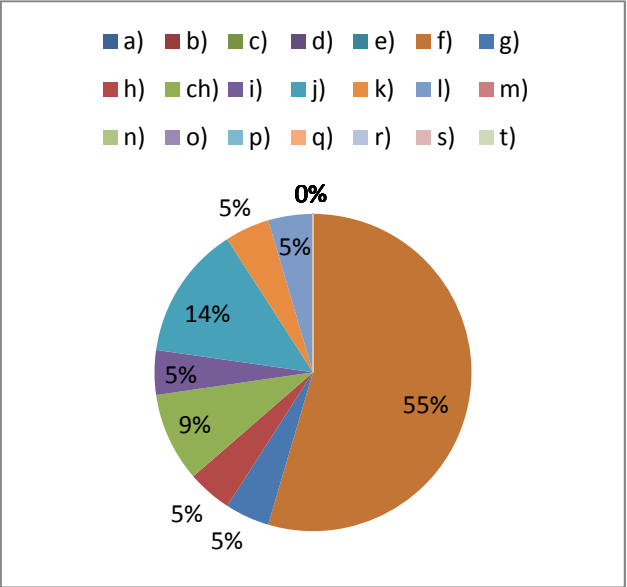
n)Ne- nikdo mě nepozval	0	2	Ženy i muži:
o)Ne- nevím, kde se nachází	0	3	
p)Ne- dověděl jsem se o tom až teď	0	1	

11. Mohl (- a) byste být squatterem?

	Ženy	Muži	
a)Ano (<i>důvod prosím uveďte</i>)	0	8	Ženy: Muži:
b)Ne (<i>důvod prosím uveďte</i>)	23	19	

			Ženy i muži:
--	--	--	--

Důvod:

	Ženy	Muži	
a)Ano- Nevidím v tom problém	0	3	Ženy:
b)Ano- Pro své sociální cítění	0	1	
c)Ano- Lepší než žít na ulici	0	1	
d)Ano- Každý by mohl	0	2	
e)Ano- Zkusit se má vše	0	1	
f)Ne- Mám jiný životní styl	12	6	
g)Ne- Necítil bych se tam dobře	1	0	
h)Ne- Pracuji, vydělávám, mám vlastní bydlení, za které platím, jsem	1	0	

zodpovědná k vlastní rodině, spořím			<p>Muži:</p>
ch)Ne- Chci žít a ne strávit život sháněním fetu a dalšího squatu	2	0	
i)Ne- Jsem slušný člověk	1	1	
j)Ne- Nevidím v tom důvod	3	1	
k)Ne- Bojím se	1	0	
l)Ne- Nechtěla bych obývat vybydlené domy a pouze na venek se tvářit, že tím sleduji nějakou bytovou politiku. Bydlení v takovýchto podmínkách není nic, o co by normální člověk stál	1	0	
m)Ne- Nelíbí se mi to	0	3	
n)Ne- Mám jiné cíle	0	1	
			<p>Ženy i muži:</p>

o)Ne- Nehledám vzrušení mimo zákon	0	1	
p)Ne- Nedovedu si takový život představit	0	1	
q)Ne- Zdravý člověk má pracovat a být prospěšný, nikoli bezprizorní požírač čerstvého vzduchu	0	1	
r)Ne- Jsem příliš mladý	0	1	
s)Ne- Úcta k cizímu vlastnictví	0	2	
t)Ne- Důvod neuveden	0	1	

5.1.2 Závěrečné slovní shrnutí

Závěrečné slovní shrnutí jsem vypracovala, aby byly výsledky přehlednější. Jak jsem již zmínila, tak pro svůj výzkum jsem si zvolila celkem 50 respondentů, kteří byli vybráni z různých cílových skupin, což mi umožnilo získat názory různých lidí. Většina respondentů pochází z Chomutova, Jirkova, Kadaně, ale i z Prahy.

Pohlaví respondentů

Výzkumu se zúčastnilo celkem 23 žen a 27 mužů, což je 54% mužů a 46% žen, z čehož tedy plyne, že zastoupení obou pohlaví bylo celkem vyrovnané.

Věk respondentů

Nejvíce dotazovaným ženám bylo mezi 31 – 40 lety. Celkem jich bylo 7, což tvoří 31% všech žen. 30% zúčastněných mužům, tedy 8 mužům, bylo také ve věku mezi 31 a 40 lety. Převládajícím věkem u obou pohlaví byl jednoznačně věk mezi 31 – 40 lety, přičemž tak bylo 15 respondentů, což dohromady tvořilo 30% všech dotazovaných.

Nejvyšší dosažené vzdělání

Nejvíce žen odpovědělo, že jejich nejvyšší dosažené vzdělání je středoškolské s maturitou (48%). Většina mužů mělo stejně jako u žen také nejvyšší dosažené vzdělání středoškolské s maturitou (41%), 44% všech respondentů tedy uvedlo, že jejich nejvyšší dosažené vzdělání je středoškolské s maturitou.

1. Co všechno dle vašeho názoru squatting zahrnuje?

V této otázce bylo možné uvést více odpovědí. Nejvíce dotazovaných žen (24%) si myslí, že squatting zahrnuje – „a) Obsazení prázdného domu za účelem pózy a za účelem zviditelnění“ a „e) Obsazení prázdného domu z důvodu řešení sociální situace“. S těmito variantami také souhlasila i většina dotazovaných mužů (21%). Většina mužů i žen tedy opět byla pro variantu a) i e) (22%).

2. **Jak jste se o squattingu dověděl(- a)?**

Jak v předešlé otázce, tak i v této byla odpověď na otázku u obou pohlaví jednoznačná. 83% žen, 48% mužů a 64% žen i mužů odpověděli, že se o squattingu dověděli z médií.

3. **Při jaké příležitosti jste se s tímto hnutím setkal (- a) poprvé?**

Nejvíce žen (35%) odpovědělo, že se poprvé se squattingem setkaly při vyklizení nějakého squatu, ovšem nejvíce mužů (44%) udalo, že se s tímto hnutím setkali jinak než je uvedeno v možných variantách, tedy 31% mužů se s obsazováním prázdných domů poprvé dověděli od přátel. 38% všech respondentů uvedlo, že se tedy se squattingem setkali za d) jinak, přičemž zde nejvíce respondentů uvedlo, že se s tímto hnutím setkali buď od přátel, anebo v médiích (20%).

4. **Jak jste zhodnotil (-a) squatting při získání prvních informací?**

44% žen zhodnotilo squatting naprosto negativně, žádná pozitiva na tom neviděly. Ovšem nejen ženy mají na toto hnutí takovýto názor, nejvíce mužů (52%) zhodnotili squatting úplně stejně, a proto se tento názor stal většinovým, 50% všech respondentů tedy odpovědělo, že na tomto hnutí žádná pozitiva neviděli a proto ho zhodnotili naprosto negativně.

5. **Probudilo toto hnutí u vás zájem k získávání dalších informací?**

Ženy víceméně (91%) jednoznačně uvedly, že neprojevíly žádný zájem pro získávání dalších informací, protože nemají zájem získávat další informace o tomto hnutí, anebo se také stalo, že důvod nevedly (celkem tak učinilo 31% žen). Většina mužů (70%) měla stejný přístup k tomuto hnutí jako ženy, protože prý vůbec nemají žádný zájem mít více informací o tomto hnutí (uvedlo tak 52% mužů). Záporný přístup k tomuto hnutí má tedy i většina všech dotazovaných (80%), a to především z důvodu, že je toto hnutí vůbec nezajímá (43%).

6. **Co si myslíte o podstatě squattingu?**

61% žen s podstatou squattingu vůbec nesouhlasí, protože squatteři obsazují domy, které jim právně nenáleží (uvedlo tak 29% žen). 41% mužů

uvedlo, že buď na toto hnutí nemají vyhraněný názor, anebo s tímto hnutím nesouhlasí, ze stejného důvodu jako ženy. Většinovým názorem obou pohlaví se tedy stal názor, že s tímto hnutím respondenti nesouhlasí (50%), protože jde o obsazování objektů, které squatterům nepatří (27%).

7. Jaký je váš názor na život squatterů?

Nejvíce žen (31%) si myslí, že squatteři jsou lidé, kteří na sebe chtějí pouze strhnout pozornost. 20% mužů jsou toho názoru, že squatteři nemají pouze kde složit hlavu a proto neprávem bojují za dům, který jim nepatří. Dále jsou toho názoru, že se squatteři snaží poukázat na to, že žít se dá i jinak. Nejvíce všech respondentů (23%) uvedlo, že squatteři nemají pouze kde složit hlavu, a proto ukradnou dům, za který neprávem bojují.

8. Jak si myslíte, že se squatteři živí?

Většina žen (40%) jsou toho názoru, že squatteři mají brigády a náhodně si přivydělávají dle potřeby. Tohoto názoru je taktéž nejvíce mužů (63%). Odpověď, že si squatteři přivydělávají dle potřeby, se stala nejčastější u všech respondentů (40%).

9. Z jakých řad dle vašeho názoru squatteři pocházejí?

25% žen zastávají názor, že squatteři pocházejí z řad narkomanů, což si tedy myslí i většina (24%). Ovšem muži (26%) naopak tvrdí, že lidé, kteří obsazují prázdné domy, pocházejí především z řad studentů.

10. Navštívil (-a) jste někdy nějaký squat?

Nejvíce žen (91%) uvedlo, že squat nikdy nenavštívily, protože nevidí důvodk tomu, proč by ho měly navštěvovat (uvedlo tak 26% žen). 70% mužů žádný squat nenavštívili, protože neměli žádnou příležitost a ani neprojevovali žádný zájem o návštěvu těchto domů (názor 19% mužů). Nejčastější odpovědí většiny mužů i žen byla odpověď, že squat nenavštívili (80%), protože se nevyskytla žádná příležitost (18%).

11. Mohl (- a) byste být squatterem?

Ženy (100%) naprosto jednoznačně uvedly, že squatterkami by být nemohly, protože žijí jiným životním stylem (uvedlo tak 55% žen). Muži taktéž z větší části (70%) uváděli, že squatterem by být nemohli, protože žijí jako ženy, jiným způsobem života (odpovědělo tak 22% mužů). A nakonec 84% všech respondentů by squatterem byt nemohli, protože žijí taktéž jako v předešlých případech, jiným způsobem života.

VI. ZÁVĚR

K napsání práce jsem vynaložila značné úsilí, protože jsem většinu informací musela vyhledat na internetu. Neexistují téměř žádné kvalitní české publikace věnující se tomuto hnutí. Myslím si, že toto téma má velké rezervy, co se zdrojů a informovanosti veřejnosti týče, protože jsou pouze 2 typy informací. Na jedné straně stojí texty psané samotnými squatterry a na straně druhé stojí informace zprostředkované médii či majiteli squatů. Média i vlastníci opuštěných domů dokáží velice zkreslovat, ale squatteři naopak poukazují pouze na ideály jejich hnutí. Tudíž veškeré texty mohou naprosto postrádat objektivitu.

Tuto práci jsem psala zcela nezaujatě. Mým cílem bylo se prostřednictvím své práce na hnutí vytvořit svůj osobní názor, což se víceméně uskutečnilo. Než jsem práci začala psát, tak jsem na toto hnutí měla celkem omezený pohled, protože jsem squatting v očích měla jako něco, k čemu jsem vzhlížela, velice mě tento alternativní způsob života oslovil a já měla zájem získávat co nejvíce informací. Poprvé jsem se s tímto hnutím setkala asi ve 12 letech, když jsem slovo „squatting“ jen zaslechla. Už tehdy jsem byla sympatizantkou hudebního žánru „punk“. Postupem času jsem tedy začínala získávat více informací, které se squattingu týkaly, bohužel pouze z internetových stránek, které byly psány samotnými squatterry, či sympatizanty tohoto hnutí. Když došlo k vyklizení squatu Milada, tak jsem na celou situaci pohlížela pouze jednostranně, nepřipouštěla jsem v úvahu, že by squatting byl něčím, co by se mělo kriminalizovat. Nechácala jsem názory lidí, kteří toto hnutí ihned odsoudili, aniž by věděli, co vůbec odsuzují. Chyby jsem viděla pouze ve všech protistranách (veřejnosti, médiích, vlastních chátrajících objektů,...) nikoli v samotných squatterech. Než byla vila Milada vyklizena, tak jsem ji jednou navštívila, z důvodu návštěvy jednoho z koncertů. Z toho domu jsem tehdy byla absolutně nadšená, protože jsem si vždy přála vidět, jak vypadá ten dům, kde lidé žijí v komunitách a kde spolu skvěle spolupracují. Vzhledem k tomu, že jsem byla pouze návštěvníkem koncertu, tak pro mne byla přístupná pouze dolní část domu, kde se nacházel bar. Bylo tam celkem hodně lidí, tak na mě prostor působil, že je poměrně malý.

Pouze jednostranný názor mě opustil v době, kdy jsem začínala psát tuto práci, už v úplných začátcích jsem začala pociťovat, že vše není zas tak, jak se všude na squatterských stránkách píše. Postupem času u mě začal vznikat pouze objektivní

pohled na celou situaci. Po celou dobu, co jsem práci psala, mě opouštělo sympatizující přesvědčení se squattery. Přičemž se tedy musím přiznat, že po zprostředkování si rozhovorů se squattery, mi byly sebrány veškeré iluze o komunitním způsobu života, který fungoval na Miladě, protože už mě jen překvapila výpověď squatterky Adély, která sice říkala, že je to pouze její subjektivní názor, ale i tak jsem celkem nevěřila vlastním uším, že na squatu Milada příliš komunitní způsob života rozvinutý nebyl, což vlastně pro mě bylo na celém squattingu jednou z nejzajímavějších věcí, a myslela jsem si, že právě na Miladě bych se s tímto životem setkala. Celkově se mi líbila ta idea spolupráce budování nějakého alternativního centra. Což tedy další, co mě celkem překvapilo, bylo, když squatterři mluvili o vystěhování Milady, že ti co se probudili jako první, tak místo toho aby vzbudili zbytek, tak raději utekli z domu, což také mohlo být zapříčiněno tím prvním šokem.

Nicméně ÚIV mi poskytlo informace, které mi také pomohly si vytvořit obrázek. Sice nesouhlasím s tím, že ÚIV začalo situaci týkající se kolem vily Milada řešit definitivním krokem až po 11 letech, pokud ovšem nepočítám různé pokusy o vystěhování, které vedly pouze k dalšímu obsazení, ale naopak souhlasím s tím, že objekt je jejich a oni s ním mohou nakládat, jak chtějí. Taktéž mě některé fotografie, které mi ústav poslal, velice překvapily, přičemž se dá předpokládat, že ty fotografie, které byly nafoceny ihned po vyklizení, nevystihnou, jaký byl, či nebyl ve vile nepořádek, nicméně některé fotografie působí opravdu odpudivě.

Ovšem na toto hnutí jako celek asi nikdy nebudu mít názor, který by se squattery sympatizoval, či nesympatizoval, protože mi výzkum umožnil sledovat celkovou problematiku ze všech stran a myslím si, že určitě úplná pravda není pouze na straně squatterů, ani na straně protistran. Pravda bude někde uprostřed mezi všemi zúčastněnými. Popravdě nemohu sama říci, jak to opravdu je, či bylo se squattingem, protože jsem na žádném squatu nežila, proto sama nemohu odsuzovat něco, co jsem nikdy nezkusila jen na základě poskytnutých informací..

Mé pocity z návštěvy bytu squatterů v Truhlářské ulici

Tyto prostory jsem navštívila ve všední den, přičemž den před tím jsem napsala SMS zprávu jednomu z bývalých squatterů, že přijedu kolem poledne. Ovšem mě bohužel nenapadlo, že když mi nepřišla odpověď, tak že to znamená, že mám přijet později. I přesto, že jsem přišla, když většina ještě spala, tak byli všichni velice vstřícní.

Uvařili mi čaj a pak se zajímali, proč jsem přišla. Strávila jsem tam zhruba 3 hodiny. Rozhovor byl celkem chaotický, protože do něj buď někdo náhle vstoupil, anebo náhle odešel. Bývalí squatteři vystupovali velice otevřeně a nepůsobili na mě dojmem, že by to byli nějakí „hlupáci“, během rozhovoru mi ukázali i fotografie, některé z nich mi i dali. Celé prostředí bytu na mě působilo celkem přívětivě, nepostřehla jsem, že by byl kolem výrazně velký nepořádek. Jediné, co mě asi trochu zarazilo, že dveře vedoucí do bytu se nedovíraly.

Všechny zmíněné, které jsem oslovila, ať to bylo ÚIV, či další, kteří mi poskytovali informace, byli velice vstřícní a ochotní. Nikdo z nich neměl žádný problém s tím, aby mi poskytli jakékoli informace, čehož si nesmírně vážím.

V. Zdroje

5.1 Použitá literatura

Anglicko-český výkladový slovník. Nakladatelství Lidové noviny, Praha, 1998. ISBN 80-7106-304-5, str. 960.

Dvořák J., Alternativní divadlo. Slovník českého alternativního divadla. Pražská scéna, Praha, 2000. ISBN 80-86102-13-0, str. 191-192.

Fronek, J.: Velký anglicko-český slovník. LEDA, Praha, 2006. ISBN 80-7335-022-X, str.1437.

Chmelík J., Symbolika extremistických hnutí. Armex, Praha, 2000. ISBN 80-86244-14-8, str. 18.

Saunders, N.: Extáze a techno scéna. Jota, Brno, 1996. ISBN 80-85617-93-5, str. 165.

Tomek, V.: Anarchismus. Vyšehrad, Praha, 2006. ISBN 80-7021-781-2, str. 40-41.

Velký sociologický slovník p-ž. 2.díl., Karolinum, Praha, 1996. ISBN 80-7184-310-5, str. 1213.

5.2 Internetové zdroje

<http://2h.bloguje.cz/798857-historie-squatting-v-cesku-update-2009.php>.

<http://2h.bloguje.cz/798857-historie-squatting-v-cesku-update-2009.php>.

<http://april2008.squat.net:8080/wiki/Brozura2>.

<http://april2008.squat.net:8080/wiki/Brozura2>.

<http://ct24.cz/regionalni/80576-karlova-univerzita-zrejme-ziska-byvale-squatty-milada-a-miluska/video/1/>.

<http://czechtek.bloguje.cz/796902-behem-vyklizeni-milady-byla-napadena-anglicka-squaterka-pravo.php>.

<http://czechtek.bloguje.sk/505100-ceske-squaty-aktivni-a-tvurci-lidi-se-v-cesku-presunuli-spise-k-freeteknu-mf-plus.php>.

<http://freetekno.cz/Public23/freetekno-shm8.pdf>.

<http://hypno.cz/cibulka.html>.

<http://medaci.cz/studie/diplomka.html#squatting1>.

<http://novinky.cz/domaci/172522-policiste-se-stretli-se-squatteru-tri-byli-zraneni.html>.

<http://obzor.euweb.cz/Obsad-a-zij.pdf>.

http://slovník.seznam.cz/?q=squatter&lang=en_cz.

http://video.idnes.cz/?idvideo=V090913_144905_tv-zpravy_dre.

<http://video.novinky.cz/video/domaci/?videoId=6478&page=2>.

[http://wiki.csaf.cz/encyklopedie:squatting?s\[\]=squatting](http://wiki.csaf.cz/encyklopedie:squatting?s[]=squatting).

<http://zakony-online.cz/?q10=249&s10=Hledat+%C2%A7+%281-302%29>.

<http://zakony-online.cz/?s6&q6=all>.

<http://zakony-online.cz/?s6&q6=all>.

<http://zine.winstonskids.net/index.php?clanek=squatting>.

http://zpravy.idnes.cz/podivejte-se-jak-videl-squat-milada-fotograf-mf-dnes-fhu-domaci.asp?c=A090704_134643_domaci_cen.

http://zpravy.idnes.cz/policie-zadrzela-24-squatteru-z-albertova-a-reportera-idnes-cz-put-krimi.asp?c=A090913_080921_praha_js.

http://zpravy.idnes.cz/prazsky-soud-rozhoduje-o-osudu-squateru-z-albertova-p0c-krimi.asp?c=A100107_104716_krimi_cen.

http://zpravy.idnes.cz/squateri-si-stezuji-na-brutalnost-zasahu-policie-to-odmita-p41-praha.asp?c=A090913_151402_praha_js.

<https://squat.net/praha/?p=221>.

VI. PŘÍLOHY

Seznam příloh

Příloha č. 1- Mezinárodní symbol squatterů

Příloha č. 2 – Squat Ladronka

Příloha č. 3 – Cibulka

Příloha č. 4 - Squat Milada

Příloha č. 5 – Truhlářská ulice

Příloha č. 6 – Dům na rohu Apolinářské ulice a ulice Na Slupi

Příloha č. 1- Mezinárodní symbol squatterů

Příloha č. 2 – Squat Ladronka

⁴⁵ 15.12.09, 21:00 http://en.wikipedia.org/wiki/File:Graffiti_con_simbolo_okupa_malaga.jpg.

⁴⁶ 15. 12. 09, 21:15 <http://shm8.rajce.idnes.cz/ladronka/#ladronka3.jpg>.

47

48

⁴⁷ 15. 12. 09 21:20 <http://shm8.rajce.idnes.cz/ladronka/#PB090859.jpg>.

⁴⁸ 17. 3, 2010, 22:01

http://img5.rajce.idnes.cz/d0503/1/1396/1396696_7b1845dd0d6728ec9073a030d8b391ba/images/PB090866.jpg

49

50

⁴⁹ 17. 3. 2010, 22:00

http://img5.rajce.idnes.cz/d0503/1/1396/1396696_7b1845dd0d6728ec9073a030d8b391ba/images/PB090867.jpg

⁵⁰ 17. 3. 2010, 21:57

http://img5.rajce.idnes.cz/d0503/1/1396/1396696_7b1845dd0d6728ec9073a030d8b391ba/images/PB090870.jpg

51

52

⁵¹ 17. 3. 2010, 21:59

http://img5.rajce.idnes.cz/d0503/1/1396/1396696_7b1845dd0d6728ec9073a030d8b391ba/images/PB090872.jpg

⁵² 17. 3. 2010, 21:53

http://img5.rajce.idnes.cz/d0503/1/1396/1396696_7b1845dd0d6728ec9073a030d8b391ba/images/PB090873.jpg

53

Ladronka dnes:

54

⁵³ 17. 3. 2010, 21:54

http://img5.rajce.idnes.cz/d0503/1/1396/1396696_7b1845dd0d6728ec9073a030d8b391ba/images/ladronku_nedame.jpg.

⁵⁴ 15. 12. 09, 21:18 <http://shm8.rajce.idnes.cz/ladronka/#PB090871.jpg>.

Příloha č. 3 – Cibulka

Jak vypadala usedlost dříve:

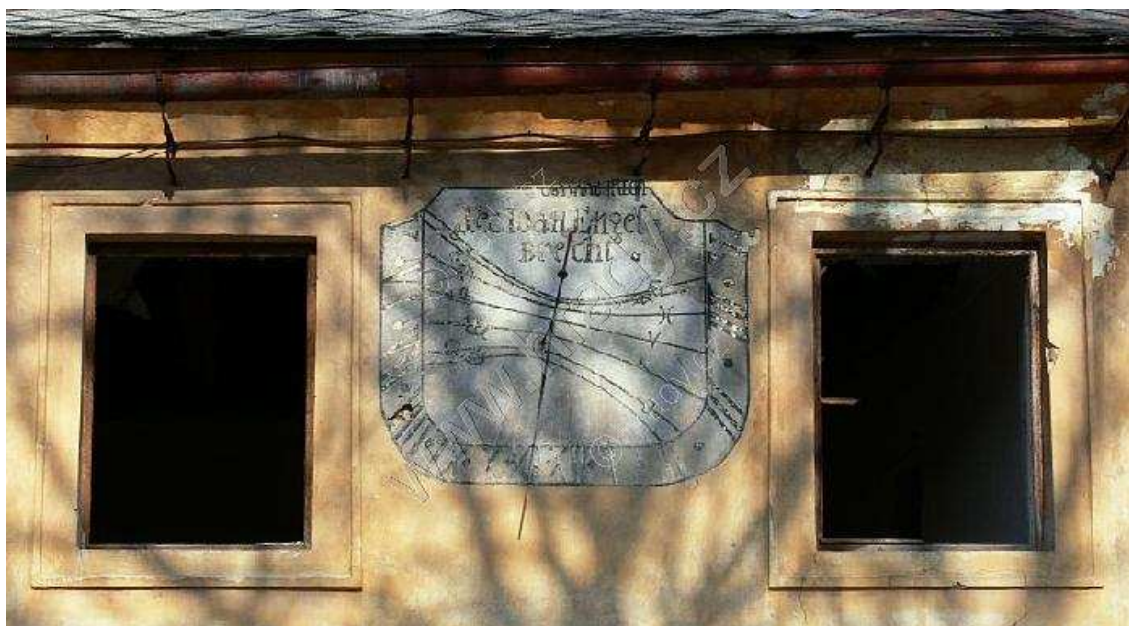

Jak vypadá usedlost dnes:

⁵⁵ 17. 3. 2010, 20:58 <http://www.hrady.cz/data/2930/15250.jpg>.

⁵⁶ 17. 3. 2010, 21:00 <http://www.hrady.cz/data/2930/28374.jpg>.

57

⁵⁷ 17. 3. 2010, 21:01 <http://www.hrady.cz/data/2930/28378.jpg>.

58

59

⁵⁸ 17. 3. 2010, 21:02 <http://www.hrady.cz/data/2930/28379.jpg>.

⁵⁹ 17. 3. 2010, 20:52 <http://realitka.squat.net/wp-content/uploads/2009/02/b02.jpg>.

60

61

⁶⁰ 17. 3. 2010, 20:53 <http://realitka.squat.net/wp-content/uploads/2009/02/d06.jpg>.

⁶¹ 17. 3. 2010, 20:54 <http://realitka.squat.net/wp-content/uploads/2009/02/d11.jpg>.

62

63

⁶² 17. 3. 2010, 20:55 <http://www.hypno.cz/cibulka1810/pa189568.jpg>.

⁶³ 17. 3. 2010, 20:55 <http://www.hypno.cz/cibulka1810/pa189589.jpg>.

64

Příloha č. 4 - Squat Milada

Squat "Vila Milada"⁶⁵

Obyvatelé	Troji:	Úředníci	na	nás	kašlou!
Blesk,	8.10.2008,	autor	Vlastimil	Staňa	
Smetiště	kolem		vily	Milady!	

PRAHA - Po více než týdnu od napadení několika psů squatterů z vily Milady na Pelc Tyrolce se Blesk zajímal, co se tady změnilo. Zasáhli úředníci? Jak odpověděli na stížnosti místních lidí? Vše je při starém! Na radnici Prahy 8 lidé poslali stížnost. „Nikdo se neozval. Jako by jsme pro ně byli jen vzduch! Ani z Prahy 8, ani z magistrátu se tu nikdo neobjevil. Jen minulé pondělí se tady stavila na chvíli policie a strážníci. Možná se úředníci bojí, že by šlápli do těch kopek hovínek po toulajících se psech z vily Milady. Byl zde jen někdo ze soukromé

⁶⁴ 17. 3. 2010, 20:56 <http://www.hypno.cz/cibulka1810/pa189640.jpg>.

⁶⁵ 11.3. 2010, 8:13,
<http://www.praha8.cz/%28ielw0sf4xlbhqtqxcyjany%29/default.aspx?id=16333&ido=490&sh=1881360664>

firmy a cosi vyměřoval . Prý na zakázku magistrátu. Že by se tady chystali stavět luxusní baráky? Nevíme. Ale toho nepořádku už máme dost. Došla nám trpělivost,“ řekl Zdeněk Souček, jeden z místních obyvatel. Jeho potrhaný beran se dál léčí po útoku smečky hafanů. „Když ti psi zaútočili na ovce, mohli by ublížit i dětem. Manželka u sebe nosí pepřový sprej. Pro jistotu,“ dodal Petr Doležal. Blesk prošel cesty kolem »hradu« squatterů a nestačil se divit...

Stanovisko MČ Praha 8:

K napadení stáda došlo v sobotu 27.9.2008, přičemž první informace získala radnice v pondělí 29.9.2008. **Bezprostředně na to byla vyvolána jednání, jejichž cílem bylo zjistit, jakým způsobem může radnice Prahy 8 zasáhnout a pomoci místním občanům,** a to v rámci jejich kompetencí, tzn. pouze (!) v souladu s vyhláškami a zákony.

Přestože radnice Prahy 8 v podstatě nemá prostředky, aby situaci napravila (řešení by mělo být v kompetenci majitele nemovitosti), úředníci i zastupitelé hledali a hledají jakoukoli skulinku a možnost pro řešení. Navíc o předchozích problémech neměla radnice informace, takže jednání nemohla zahájit dříve.

Vzhledem k tomu, že objekt obývaný squatery dle Katastru nemovitostí neexistuje a nemá vlastníka, **nemá radnice možnost oficiálně vyzvat vlastníka domu k řešení situace. Přesto došlo k jednání s Ústavem pro informace ve vzdělávání, který je původním vlastníkem objektu.** Situace je velmi složitá, eventuelní řešení je zároveň i otázkou výrazných finančních nákladů, a není možné ji popsat na několika řádcích, nicméně závěr je, že ÚIV tento problém řeší a má zájem jej řešit. **Radnice s ÚIV zůstane v kontaktu i nadále a situaci samozřejmě bude sledovat.**

Pokud jde o obtěžování místních obyvatel, radnice o tomto, jak je uvedeno výše, dosud neměla informace. **Žádné podněty nebyly postoupeny ani na občansko – správní odbor, který řeší přestupky v občanském soužití.** Nicméně praxe v postihování těchto přestupků je zcela odlišná od představ obyvatel, bohužel potvrzuje to, že následné postihy většinou neřeší těžkou situaci obyvatel – i proto je hledání možného (účinného) řešení velmi problematické.

Přestupky dosud neřešil ani odbor životního prostředí (přestupky může řešit zejména na základě nějakého podnětu – není fyzicky v možnostech pracovníků úřadu, aby obcházeli celou Prahou 8 a sledovali jednotlivé lokality. Jejich počet by tak musel být několikanásobně navýšen. I z tohoto důvodu radnice Prahy 8 neustále vyzývá občany, aby informovali radnici o „nepořádcích“, či v případě problémů proti občanskému soužití volali přímo některou z policií). **Odbor životního prostředí ve spolupráci s Městskou policií provede kontrolu ve věci podezření z týrání zvířat a vyzve majitele pozemku k odstranění nepořádku**, což jsou jediné možnosti, které je možné z hlediska zákonů učinit.

Radnice již ve věci jednala i s Městskou policií. Zároveň je třeba dodat, že radnice Prahy 8 není kompetentní k tomu, aby pověřila Městskou policii k nějakým opatřením a zásahům. Event. možným řešením by mohl být i zásah odchyťovou službou v případě volně pobíhajících a agresivních psů, **toto je však možné učinit pouze na podnět.**

Plně chápeme rozhořčení místních obyvatel. Bohužel však musíme konstatovat, že kde není žalobce, není soudce. Pokud na radnici v polovině minulého týdne přišel rozhořčený dopis, aniž by byl úřad informován o předchozích problémech, není možné předpokládat, že ze dne na den bude někdo schopen dát odpověď, která by měla pro řešení situace (a tudíž pro místní obyvatele) nějaký skutečný smysl.

Radnice Prahy 8 se ihned po seznámení se situací pokusila o řešení a **i nadále bude hledat všechny prostředky, jak místním obyvatelům pomoci.** Vzhledem k tomu, že Blesk vydává jednostranné články, aniž by chtěl slyšet argumenty radnice či původního vlastníka objektu, rádi bychom občanům Prahy 8 vysvětlili situaci alespoň touto cestou.

Věříme, že většina obyvatel pochopí, že si radnice nemůže objednat bezpečnostní agenturu na provedení zásahu proti lidem, kteří navíc žijí v objektu, s nímž městská část, kromě toho, že leží na jejím území, nemá nic společného. Protože kromě tohoto řešení člověka, který nevidí do problematiky, v podstatě nic jiného nenapadne...

8.10.2008 - Helena Šmídová

Fotografie poskytnuté Ústavem pro informace ve vzdělávání:

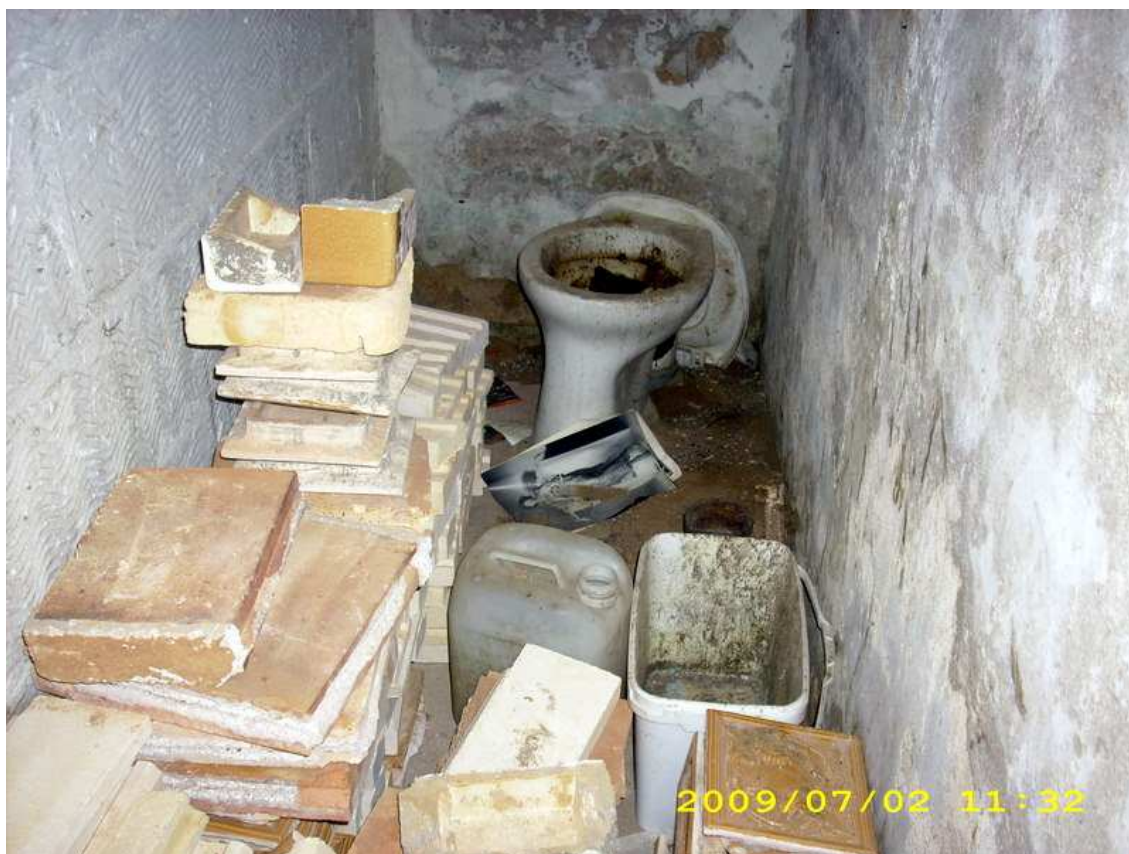

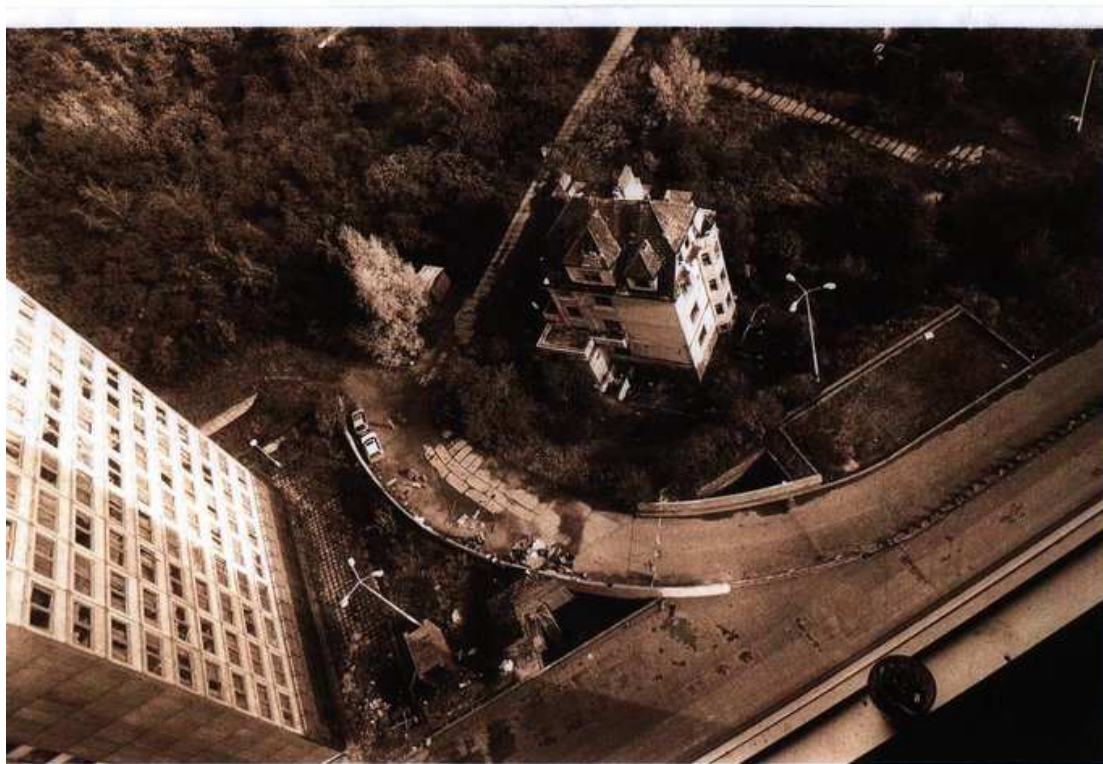

Fotografie poskytnuté squatterry:

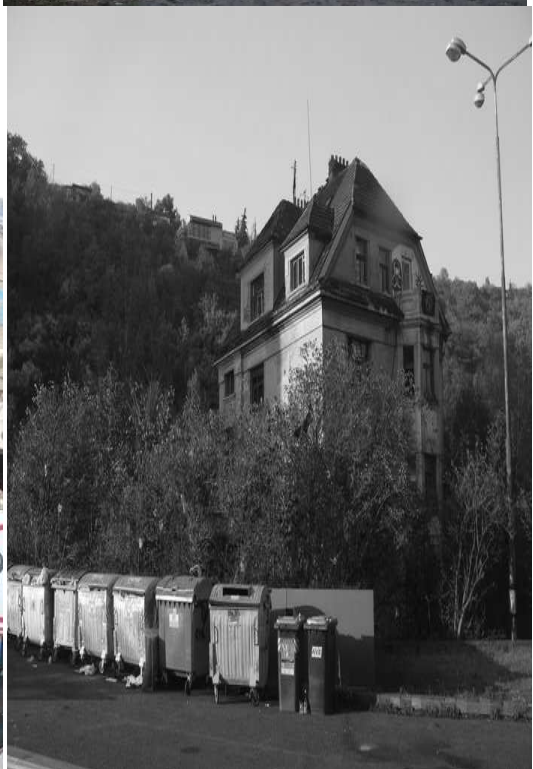

Rozhovor s panem Petrem Svinkou:

Chci se s nájemníky dohodnout⁶⁶

8. července 2009

Se zbývajícími nájemníky se zákonnou formou vyrovnám. S tím nemám problém, říká Petr Svinka, majitel domu v Truhlářské ulici.

* LN Nájemníci domu v Truhlářské ulici tvrdí, že jste dům poskytl k užívání squaterům jen kvůli tomu, aby se ze svých bytů vystěhovali...

Kdybych to plánoval, tak bych musel naplánovat vystěhování vily Milada po jedenácti letech. Celé bych to musel připravit, tak abych v pátek měl nájemní smlouvu se squateri. To je naprosto absurdní. Druhá věc je, že v domě je dohromady patnáct bytů a bylo tam patnáct nájemníků. Na základě dohody se dvanáct nájemníků odstěhovalo. Někteří dostali nové byty, jedna rodina v Kroměříži, někteří dostali náhradní bydlení, někteří finanční vyrovnání. Já nemám ponětí, jestli původní majitel jednal i se zbylými nájemníky. Já jsem se s nimi ještě neviděl a ani s nimi nejednal. Kdybych je chtěl vyštípat, tak to budu dělat jinou formou.

* LN Proč jste tedy vlastně squaterům pomohl ?

Oni se dostali na ulici. Pan Kocáb jako ministr pro lidská práva situaci u vily Milada, která zaváněla průšvihem, vyřešil elegantně a nikomu se nic nestalo. Šel si za svým a to, že jsem mu pomohl, je jen shoda náhod. Já jsem spontánně panu ministru Kocábovi řekl, že bych měl řešení pouze na dobu dočasnou s tím, že budu chtít se squateri mluvit a že pochopím, o koho jde. Byl bych rád, kdybyste tam napsal, že pan ministr Kocáb je jediný ministr za dlouhou éru, který když něco slíbí, tak to splní. A za druhé, že on dokázal dobrou věc. Squateři vlastně podepsali nájemní smlouvu a stali se z nich tak regulární nájemníci.

⁶⁶ 11. 3. 2010, 21:10, http://www.lidovky.cz/chci-se-s-najemniky-dohodnout-djs-/ln_noviny.asp?c=A090708_000011_ln_noviny_sko&klic=232401&mes=090708_0

* LN Za korunu...

To je ale nepodstatné. Tam se stejně bydlet nedá. Rodina s dětmi tam bydlet nemůže.

* LN Jakou jste čekal po tomto svém kroku reakci ze strany nájemníků?

Nepočítal jsem s tím, že nájemníci přiznají, že se nechtějí dohodnout. Já nemám problém se s nimi v zákonných podmínkách vyrovnat.

* LN Nabídnete jim finanční vyrovnání nebo náhradu bytu?

Samozřejmě. Já s tím nemám problém. Ale předpokládám, že z libovolných slušných nájemníků se stávají vyděrači a chtějí, aby nový majitel si svůj majetek koupil ještě jednou. Je možné, že se to bude dít a že podobný záměr mají. Já s nimi ale nemluvil.

* LN Odkud se s Kocábem znáte?

Z hudební branže. Já jsem byl promotér a pořádal osm let velké koncerty v Praze.

Nejsme přátelé a viděli jsme se asi dvakrát. On byl jako oficiální host na koncertě Pink Floyd. Rozhodně to není tak, že bychom spolu chodili na kafe.

Můj soused squatter⁶⁷

Squatting je odpovědí na špatnou bytovou situaci, ale také jiný životní styl. Hlas takto „nepřizpůsobivých“ mladých lidí je lépe si nejprve poslechnout, než se bude soudit. Milan Smrž těží z náhody, která ze squatterů udělala jeho sousedy.

Mám na mladé ženy a muže, kteří byli včera odsouzeni, zcela osobní pohled, protože se spolu každý den potkáváme na schodech ve známém pražském squattu v Truhlářské ulici 11, kam se přistěhovali pro letní vystěhování z vily Milada. V tomto domě přibližně stotřicetkrát déle také s rodinou bydlím.

V německé ústavě ve článku 14.2. stojí, že majetek zavazuje a že jeho využívání má

⁶⁷ 17. 3. 2010, 18:03 <http://realitka.squat.net/wp-content/uploads/2009/02/albertov2.jpg>.

rovněž sloužit všeobecnému prospěchu. Škoda, že takový bod není v české ústavě. Alespoň by se mohli čeští squatteři dnes lépe hájit před soudem.

Buďme ale realisté, kdyby návrh obdobné ústavní změny v ČR jen zazněl, okamžitě by získal rudý punc a jistě by hlasováním neprošel. Možná že nejvíce kritických poznámek by měli právě ti, kteří se ve „starozákonních“ dobách úspěšně maskovali rudou knížkou, zatímco již před léty se vydali po spektru někam k jeho modrému konci.

Jako kdyby soukromé vlastnictví bylo vždy lepší. Jako kdyby soukromá držba představovala záruku jistoty, nějakou jednoznačnou výhodu, která nepotřebuje žádnou regulaci ani veřejnou kontrolu. Stále více současná neoliberální společnost privatizuje, a to se týká i statků výlučně veřejného zájmu jako městských sítí i místních zdrojů vody.

Těch se před léty zbavilo město Praha. Je zřejmé, že taková výměna vlastníků má za následek zdražení poskytovaných služeb, protože se jedná o služby výlučné a cena bude navýšena o zisk provozujících firem.

O počtech volných bytů a chátrajících domů, ať v Petruské čtvrti, nebo na Žižkově, se v okolí vždy mluví. Někdy se ale stane opravdové neštěstí. Byl to právě soukromý dům na konci Soukenické ulice, v jehož ruinách byli obrovským šlendriánem pohřbeni čtyři neznámí dělníci. Podle toho, co se v okolí říká, se dodnes neví ani jména obětí a zda na ně někdo na Ukrajině nebo v Bělorusku nečeká.

Na tomto smutném místě, v těchto zamražených dobách však za povzbudivé přítomnosti několika desítek místních občanů uspořádali squatteři z Truhlářské počátkem listopadu vzpomínkovou slavnost. Tryzna byla spojena s instalací pamětní desky a minutou ticha za mrtvé.

Mediální obraz squatterů je v české společnosti více než hrůzný. Lenošící příživníci, fetky a ožralové, co protiprávně obsazují cizí majetek. Tak, jak v Truhlářské žijí s partou mladých lidí, vidím mnohé věci, které jsou úplně jiné.

Sleduji program přednášek a diskuzních večerů – některých se aktivně účastním, vidím koncerty, jejichž většina je punkových, s občasou výjimkou, třeba na podzim zde byl

také koncert houslový; občas se hraje divadlo, nedávno jsem byl jedním z panelistů česko-německé diskuze o gentifikaci měst, jednou týdně v programu Food Not Bombs vaří squatteři z našeho domu pro bezdomovce již řadu měsíců a jídlo pravidelně rozdávají potřebným v Holešovicích. Jsou mezi příznivci neoliberálního pohledu a privatizace bez konce donoři nákupu potravin? Rád bych je poznal.

Na podzim fungovala na našem dvoře cykloopravna a venkovní prostor, ač se tam nahromadilo jisté množství nepotřebných věcí, byl zase docela dobře uklizen.

Již v létě jsme spolu dohodli pravidla společného soužití – především, že chceme, aby se dům pravidelně zamykal a aby se po domě, v němž podstatnou část nájemních obyvatel činí děti, nepotloukaly cizí osoby a aby se na chodbách nekouřilo. Myslím, že se snaží, zdravíme se a vzájemně respektujeme. Vlastně se všichni původní nájemníci se squatterry skamarádili.

Mládí nikdy nevolilo uhlazená slova, když se snažilo vyjadřovat kriticky. Je dobře známo, že většinu nových věcí začali mladí, je dobře známo, že podstatné objevy učinili lidé právě za svého mládí – i když ocenění přišlo až mnohem později. Je dobře známo, a to nejenom z díla vojenského teoretika Carl von Clausewitze, že kritika je konstruktivnější než stávající praxe.

Možná bychom se měli na squatterry dívat jinak, možná že ukazují na díry v naší lodi. To, co se děje v rámci české bytové politiky, je přece zcela neúnosné. Byty se všemi letitými vazbami na sousedy, lékaře, školu, kroužky, přece nejsou jen obyčejným zbožím. Nejsou to housky, pro které lze klidně zajít do vedlejší ulice.

Vystěhování je navíc mnohdy fatální právě pro nejzranitelnější skupiny obyvatel. Kolik stojí zvyk někde celý život bydlet a náhle se muset přestěhovat jinam? Nebude za to celá společnost opět platit, jenom kvůli dodržení neoliberálního formalismu? Stěhování, především nedobrovolné, je na škále rizikových faktorů pro vznik vážných onemocnění na jednom z předních míst.

A kdo bude postižen? Především senioři a děti. Mnozí singlisté si toho možná ani nevšimnou, že bydlí jinde, pouze na svém computeru naprogramují novou trasu do

cílové destinace.

A deregulace nájmu? Jak je spravedlivá, když se v některých čtvrtích zvyšuje nájem meziročně od desítky procent v loňském roce až po 80 % na Malé Straně? To znamená o tisíce korun měsíčně. A následující roky ještě dvakrát.

Je tato úprava spravedlivá ke všem, nebo jenom k někomu? Může si společnost dovolit takový přehmat nadřžovat jenom některým? Soudě podle komiksů ve sklepě, kde jsme kdysi mívali uhlí, mají squatteři také v tomto ohledu sociálně vstřícný pohled.

Majoritní společnost nadává a mlčí. Možná nechce či neumí pochopit poselství nesená mladými. Uvidíme.

Fotografie domu v Truhlářské 11:

68

69

Výstava probíhající ve sklepních prostorech:

70

71

⁶⁸ 17. 3. 2010, 18:40 http://img.blesk.cz/img/1/gallery/370038_squat-truhlarska-milada-vystava.jpg.

⁶⁹ 17. 3. 2010, 18:41 http://img.blesk.cz/img/1/gallery/370055_milada-truhlarska-squat-vystava.jpg.

⁷⁰ 17. 3. 2010, 18:42 http://img.blesk.cz/img/1/gallery/370043_squat-truhlarska-milada-vystava.jpg.

⁷¹ 17. 3. 2010 18:43 http://img.blesk.cz/img/1/gallery/370050_milada-squat-truhlarska-vystava.jpg.

Aktivity squatterů:

mládo.org / truhla
2010

2 ÚT 19:00 ANGLIČTINA / 19:30 KOMIKS / 20:00 VOLKSKUCHE
3 ST 20:00 FILM "ČERNÁ KNIHA"
4 ČT 18:00 ANGLIČTINA
19:00 WORKSHOP POHYBOVÉHO DIVADLA
5 PÁ 16:00 DIY FIGURA
6 SO 13:00 FOOD NOT BOMBS
7 NE 16:00 WORKSHOP V KUCHYNI
19:00 FILM "PLECHOVÝ BUBÍNEK"
9 ÚT 19:00 ANGLIČTINA / 19:30 KOMIKS / 20:00 VOLKSKUCHE
11 ČT 18:00 ANGLIČTINA
19:00 WORKSHOP POHYBOVÉHO DIVADLA
12 PÁ 16:00 DIY FIGURA
13 SO 13:00 FOOD NOT BOMBS
14 NE 15:00 ZAŠÍVÁRNA + výroba stříhu - sukně
16:00 WORKSHOP V KUCHYNI
19:00 FILM "THE CHOCK DOCTRINE"
16 ÚT 19:00 ANGLIČTINA / 19:30 KOMIKS / 20:00 VOLKSKUCHE
19:00 PERFORMANCE "ZAKLÍNAČ"
17 ST 20:00 FILM "JEŽÍŠ Z MONTREALU"
18 ČT 18:00 ANGLIČTINA
19:00 WORKSHOP POHYBOVÉHO DIVADLA
19 PÁ 16:00 DIY FIGURA
20 SO 13:00 FOOD NOT BOMBS
večer LÁRHOT SOUND SYSTEM spolek
improvizovaného
divadla
21 NE 16:00 WORKSHOP V KUCHYNI
19:00 FILM "OCCUPATION 101"
23 ÚT 19:00 ANGLIČTINA / 19:30 KOMIKS / 20:00 VOLKSKUCHE
19:00 WORKSHOP POHYBOVÉHO DIVADLA
24 ST 20:00 FILM "SMRT ČEKÁ VŠUDE"
25 ČT 18:00 ANGLIČTINA
19:00 PERFORMANCE "MESTO SNŮ" + "ZAKLÍNAČ"
26 PÁ 16:00 DIY FIGURA
večer BENEFIT NA MAY DAY FESTIVAL
27 SO 13:00 FOOD NOT BOMBS
28 NE 15:00 ZAŠÍVÁRNA + výroba stříhu - sukně
16:00 WORKSHOP V KUCHYNI
19:00 FILM "IRÁK NA PRODEJ"

kolektiv FOOD NOT BOMBS vaří pro bezdomovce každou sobotu od 13:00 - 16:00 se jídlo rozdává v Holešovičích
VOLKSKUCHE - společná veganská večeře za dobrovolný příspěvek. Přijďte se účastnit vaření - začínáme v 18:00
DIY FIGURÁLNÍ KRESBA / kurz je veden formou vzájemných konzultací jako účelová / info: 772 001 660, 774 945 110
WORKSHOP POHYBOVÉHO DIVADLA / amoncorras@latino.sk / KURZ ANGLIČTINY / ademase@centrum.cz
ZAŠÍVÁRNA je prostor pro vložiny, kteří chtějí něco užít, přesk, zapř, došit... K dispozici je 5 šicích strojů, materiál
KOMIKS / info: 776 772 141 Naše / dočká rada 774 045 710
WORKSHOP V KUCHYNI ne zabývá DIY výrobou veganských jídel a nápojů - prosím potvrdit účast na 775 448 753

INFO: produkce@truhla@gmail.com, 736 290 182. INFO KONCERTY: lukoi@centrum.cz, 606 120 712
INFOSHOP ČITÁRNA FREESHOP VÝSTAVY Út / St / Čt 16-21 hod.

Příloha č. 6 – Dům na rohu Apolinářské ulice a ulice Na Slupi

⁷² 17. 3. 2010, 18:50 <http://realitka.squat.net/wp-content/uploads/2009/02/albertov2.jpg>.

⁷³ 17. 3. 2010, 18:57 http://zpravy.idnes.cz/obrazem-podivejte-do-domu-na-albertove-obsazeneho-squattery-p51-/foto.asp?foto1=JS2dc235_104220_4188594.jpg.

⁷⁴ 17. 3. 2010, 18:58 http://zpravy.idnes.cz/obrazem-podivejte-do-domu-na-albertove-obsazenehosquattery-p51-/foto.asp?foto1=JS2dc235_104225_5323258.jpg

⁷⁵ 17. 3. 2010, 18:59 http://zpravy.idnes.cz/obrazem-podivejte-do-domu-na-albertove-obsazenehosquattery-p51-/foto.asp?foto1=LF2dc1e0_11.JPG.

76

77

⁷⁶ 17. 3. 2010, 19:00 http://zpravy.idnes.cz/foto.asp?r=praha&foto1=LF2dc1e1_12.JPG.

⁷⁷ 17. 3. 2010, 19:09 http://zpravy.idnes.cz/obrazem-podivejte-do-domu-na-albertove-obsazeneho-squattery-p51-/foto.asp?foto1=LF2dc1e1_13.JPG.